RUBIN SZILÁRD

PETRECERE ÎN BÎRLOGUL LUPILOR

RUBIN SZILÁRD

Petrecere în bârlogul lupilor

În româneşte de Constantin Olariu

Editura Univers
Bucureşti – 1981

Cuprins

1 _____ 9
2 _____ 13
3 _____ 17
4 _____ 22
5 _____ 27
6 _____ 32
7 _____ 38
8 _____ 43
9 _____ 48
10 _____ 52
11 _____ 57
12 _____ 62
13 _____ 66
14 _____ 73
15 _____ 78
16 _____ 83
17 _____ 88
18 _____ 92
19 _____ 98
20 _____ 101
21 _____ 108
22 _____ 115
23 _____ 119
24 _____ 123
25 _____ 127
26 _____ 131

27 _____ 136
28 _____ 141
29 _____ 146
30 _____ 151
31 _____ 156
32 _____ 161
33 _____ 165
34 _____ 171
35 _____ 177
36 _____ 181

Colonelul Nox nu-i agrea pe unguri. Era de părere că agenții săi trimişi în Ungaria acționează de multe ori haotic.

— Ai să vezi – îi zise căpitanului Marcus, care tocmai îi pusese pe birou raportul de zi – că azi, mâine, vreuna dintre speranțele noastre din rândul femeilor îşi uită în coc minimagnetofonul înainte de a se coafa, îşi pierde capul şi o împuşcă pe coafeză. Cu avânt, cum îi stă bine unei Piroska unguroaice!...

Căpitanul Marcus, care în profesia lor aprecia înainte de toate exactitatea, obiectă sec:

— Agente cu coc nu avem.

Nox nu-i mai răspunse nimic. Îl considera pe Marcus un băiat foarte isteț, cu cap strălucit, din cei cărora le place să taie firul în patru, dar care niciodată nu gustă o glumă. Trase un fotoliu la soare şi se aşează în el, cu spatele spre căpitan.

Lui Marcus pe care-l supăra purtarea şefului său, nu i-ar fi păsat dacă Nox ar fi dispărut pe neaşteptate din masivul fotoliu de club şi când să se răsucească iar spre interior, să şadă un altul în el. Din partea lui, putea fi şi un cadavru...

Dar din fotoliu se auzi glasul spart al lui Nox:

— Trăim iar nişte vremuri când în Ungaria nu ne mai putem baza decât pe câteva personalități proeminente. Câte un specialist decis, bine instruit, care luptă cu un aparat de transmisie şi un teleobiectiv. Din păcate, asemenea oameni sunt rari în Ungaria...

— Acum există unul.

Nox ştia că Marcus face aluzie la noul agent, la marea lor speranță, pe care instructorii îl socoteau genial.

— Te gândeşti la O-6?

— La el. E aproape un biochimist.

— Şi cum stă ca aspect exterior?

— A suportat două operații plastice. Un alter ego perfect. Dealtfel ştie şi el că semăna uimitor cu cel adevărat. I-am introdus toate amintirile doctorului Decsi. I-am rulat zece mii de metri de peliculă pentru documentare. În film figurează toți cei pe care dublura doctorului Decsi trebuie să-i cunoască. Printre ei foşti colegi de şcoală, prieteni. De pildă, despre un scriitor pe nume Vértes am pregătit pelicule la Londra, când a fost în Anglia, la vărul său. Vara asta, dacă mai face vreo călătorie în afară, îl filmăm iar.

— Sunt impresionat... – mormăi ironic colonelul. — Continuă!

— Pe un ziarist numit Baksay l-am decupat dintr-o peliculă, un jurnal de actualități. Individul tocmai înfuleca un sandviş la o recepție...

— Nu-i necesar să-mi povesteşti clişeu de clişeu tot ce se află în acei zece mii de metri.

— Cum doriți. Concret, O-6 a primit material documentar cât toată literatura goetheană la un loc!

— Sper că nici el n-o să fie o sursă documentară mai slabă!...

Nox era convins că O-6 va deveni într-adevăr un maestru. O stea a spionajului care-i va aduce şi lui steaua de general şi despre bravurile căruia se vor scrie cândva scenarii de film.

— La toamnă, înainte de a pleca acasă, solicitați-i o declarație pe bandă de magnetofon. Dar de data asta ca persoană particulară. Cine e starul său de film preferat,

ce fel de maşină şi-ar dori, ce marcă, ce calmant consideră că e cel mai bun... Banda va ajunge în arhiva mea personală.

Nox se gândea la emisiunea „Din destăinuirile unor vechi spioni"; după ce se va pensiona, va furniza pentru realizatorii acestei emisiuni materialul, să zicem la cincizeci de dolari minutul. O-6 e ce-i drept tânăr, poate activa treizeci de ani pe muchie. După cum – se gândi Nox – nu-i exclus ca la toamnă, după ce va fi trimis acasă, să capoteze.

Se sculă, se duse la birou şi se aşeză acolo, apoi scoase dintr-un sertar un dosar subțirel, pe care-l întinse căpitanului.

— Pe ziua de azi, am încheiat cu problema asta! Dar... mai avem aici un flecuşteț, cu care am putea începe o treabă.

În timp ce Marcus parcurgea materialul, şeful său deschise televizorul pentru a ciupi două-trei imagini de la raliul automobilistic de la Nisa. Însă nu mai apucă decât pe un reporter, care încerca să-i ia un interviu nevestei unui concurent grav accidentat în urma exploziei maşinii pe care o pilota.

„Ce simțiți?"...

Femeia plângea şi îşi repezi pumnul spre reporter. În spate se zărea automobilul, încă fumegând.

Marcus nu văzu nimic din toate acestea. Era adâncit în lectura declarațiilor unui transfug ungur mort într-un spital din Londra. Proprietarul de pe vremuri al farmaciei „Arhanghelul", în ultimul său ceas îşi lăsase moştenire averea serviciului de spionaj secret. Când fugise, lăsase averea asta în Ungaria şi înainte de a muri încredințase serviciului de spionaj cum anume s-o folosească.

Nox închise televizorul.

— Deci? îl întrebă Marcus.

— Totul e cui îi transmitem mai departe moştenirea. Riscurile sunt nule.

— Tocmai asta-i partea cea mai interesantă. Noi cumpărăm, dar nota de plată se onorează dincolo.

Asta nu-l entuziasmă pe Marcus. „Mai bine am avea idei, decât bani", îşi spuse.. Dar nu rosti cu voce tare decât atâta:

— Mâine pun problema asta în mişcare.

Colonelul se ridică şi deschise ferestrele, ce ofereau privirii imaginea unui orăşel vechi, cu case bătrâne şi acoperişuri înalte şi ascuţite. Ca şi altădată, oraşul i se înfăţişa – a câta oară? – aidoma unui Disneyland părăginit.

— Ce vreme splendidă! rosti fascinat. Pare-ar fi vară! Deşi, după calendar, suntem abia la mijlocul lui mai.

Marcus salută şi dădu să se retragă. Dar colonelul îl opri:

— Denumirea acţiunii?

— Aş propune să-i zicem „Arhanghelul".

1

Colonelul Beke din brigada de urmăriri plecă la Pécs cu avionul de dimineață. Ruta trecând pe deasupra Mecsekului, văzu pădurile seculare şi turla bisericii din Csalogány, comună de care răspundea oficial.

Îl invitase un fost coleg de clasă, doctorul Haller, să-i facă o vizită. Nu numai pe el, ci pe toți membrii „ordinului liliacului". Adică şi pe Decsi, Baksay, Vértes şi Schwabik, căci Ordinul era format din şase membri. Şase, care în anii de liceu fuseseră cât de cât legați printr-o strânsă prietenie.

Pe Beke nu-l surprinsese scrisoarea, pe care Haller pictase cu migală „Liliacul de aur", simbolul cercului lor prietenesc. Mai degrabă îşi făcea reproşuri, lui însuşi dar şi celorlalți, că vreme de atâția ani nu-şi dăduseră niciun semn.

În 1945, după eliberare, îşi luaseră bacalaureatul şi îndată se rupseseră unii de alții. Haller absolvise facultatea de medicină la Pécs, Decsi studiase la Debrecen. Schwabik se înscrisese la farmacie, la Szeged. Numai Vértes şi Baksay urmaseră împreună facultatea de filosofie, la Budapesta. Din câte auziseră, cei doi literați, deşi nu se puteau suferi tot pe atâta pe cât se iubeau, rămăseseră prieteni. Continuau cearta începută în liceu. Beke se aştepta ca la întâlnire să-i vadă sfădindu-se de cel puțin zece ori...

În ce-l privea, el ajunsese dintre toți cel mai departe.

Devenise polițist, aşa cum un credincios s-ar fi făcut pe vremuri preot: din imboldul de a-şi alege misiunea cea mai grea. Adică locul unde puterea ți se putea urca cel mai lesne la cap şi care punea la o necruțătoare încercare cinstea. Să fi fost oare încrezător, mândru de integritatea sa, că îndrăznise să aleagă acest drum? Azi ştia că şi din aceste motive. Cu cât orgoliu credea în forța sa morală! În faptul că această forță se va revărsa şi asupra altora!...

Ca multe altele, şi alegerea sa izvora încă din copilărie. De mic copil trăia în el dorința de a descoperi şi dezvălui minciuna. Nu vroia să condamne – nu vedea cine ştie ce bucurie în asta – ci doar să cerceteze şi să afle adevărul. Dealtfel în general băieții nu-i iubeau pe polițişti. Considerau chemarea acestora drept un rău necesar, aproape umilitor. Un mecanic de locomotivă – da! Un căpitan de vapor – da! Însă un polițist? Când aveau ocazia, îi dădeau pe la spate cu tifla. Totuşi el se gândea adesea la polițistul care stătea afară în viscol, noaptea, până şi în noaptea de Crăciun.

Mai târziu, când era mai copt la minte, văzuse şi polițişti ce mânau pe deportați. Dar cu atât mai încăpățânat, aproape disperat, căuta să se încredințeze că nu greşeşte, că de fapt tocmai acum ar trebui să strige după un polițist, după unul adevărat, cum visa el să ajungă. Iar astăzi, după ce se scurseseră cincisprezece ani, îşi amintea cu aceeaşi linişte sufletească de delicvenții descoperiți şi prinşi, ca şi de cei doi ani petrecuți în închisoare, pe care i-ar fi putut evita la fel ca prietenii săi de pe vremuri, dacă n-ar fi fost atât de credul, încât să aleagă poarta cea mai îngustă! Dar dealtfel n-are să facă pe eroul cu asta în fața lor. Cel mult dacă o să-i vorbească lui Decsi, care devenise comunist. Cel puțin aşa ştie el, dar şi asta o ştie de mult,

din câte auzise în ’59, căci de cincisprezece ani nu vorbise cu el.

Trecuse un deceniu şi jumătate de când nu mai fuseseră cu toţii împreună. În atâta vreme omul se poate schimba foarte mult. Până şi celulele i se regenerează din şapte în şapte ani. Oare se întâlneşte cu aceeaşi băieţi cărora le cunoştea fiece obicei, gest, dorinţă şi secret? Poate că vreunul a încărunţit, altul poartă ochelari, al treilea suferă de cine ştie ce boală grea. Pur şi simplu: *se vor mai recunoaşte?*

Faptul că pe vremea când erau elevi nu-i puteau suferi pe poliţişti, fusese oricum un titlu de glorie pentru „Lilieci”. Îi urau dimpreună cu tot regimul. Însă mai presus de orice îi urau pe naziţti. Numai Haller nu putea fi atât de pătimaş ca ei, însă la el treaba asta li se părea explicabilă. Cea mai frumoasă vacanţă, pe vremea când era copil mic, o petrecuse în Germania, la bunica lui, pe ţărmul Mării Nordului. Haller nu uitase niciodată acea vară. Iar mai târziu se îndrăgostise de o fetiţă nemţoaică, mai exact săsoaică, refugiată…

De obicei deasupra culmilor Mecsekului curenţii de aer fac ca avioanele să se legene un pic. Bătrânelele şvăboaice, ale căror fete sau nurori le-au luat bilete de avion pe ruta München – Pécs, tremurau la gândul că acuşi-acuşi îi buşeşte pilotul de pământ. Beke le cercetă cu privirile pe cele două măicuţe ce şedeau ghemuite, cu braţele încrucişate pe piept, cu un rând mai în urmă, pe partea cealaltă a culoarului de trecere, în veşminte negre, cu feţele împietrite, privind ţintă în faţa lor. Poate că se rugau să le ocrotească Sfânta Fecioară… Dar Beke, în loc să-l irite ironia sorţii, nu simţea decât o senină iertare. „Până la urmă – cugetă el – aici au să fie îngropate, în pământul ăsta pe care l-au muncit atâta.” Erau oameni harnici şvabii, cu dragoste de muncă, iată

un fapt care nu poate fi tăgăduit, şi Beke ar fi fost ultimul care să le conteste aceste calități.

În partea din față, deasupra cabinei pilotului, se aprinse tăblița ce atrăgea atenția că fumatul e interzis, semn că urmau să aterizeze.

Din avionul înclinat Beke zări modernul cartier de pe locul anticului Sopianae, blocurile cubice şi prismatice intens colorate, cum găseşti pe toate meleagurile lumii, dar care, acum şi aici, apăreau în ochii săi, nu se ştie de ce, mai frumoase. Poate pentru că se ridicau pe acel dulce pământ ce-i reînvia copilăria şi spre care acum cobora, cu uşoare salturi, în jos, avionul.

2

Oberchelnerul vagonului-restaurant trecu pe rând de la masă la masă făcând plata. Accleratul se apropia de Pécs, prin fața geamurilor scăldate în lumina soarelui alergau blocurile moderne ale oraşului uraniului.

Doctorul Decsi îi atrase atenția cu o privire semnificativă colegului său de institut asupra priveliştii. Andrzej, tânărul om de ştiință polonez, mai fusese în Ungaria, cu prilejul unui colocviu desfăşurat la Budapesta şi vizitase Pécsul. Dar pe atunci oraşul nici nu visa să devină un centru al uraniului. Privi pe geam afară şi îşi întoarse îndată capul.

— Frumos, frumos, zise politicos, apoi adăugă cu ochii uşor mijiți şi într-o ungurească stâlcită: Soarele ca în Italia! Orbeşte la ochi pe om...

Era în octombrie, totuşi paharele sclipeau pe fața de masă albă, iar vinul arăta roz în lumina puternică a soarelui.

Decsi îi aruncă o privire scurtă lui Andrzej. Tânărul cu piele albă şi păr cânepiu părea blând şi naiv, ca majoritatea polonezilor. Însă Decsi ştia prea bine că Andrzej era la fel de conştient de importanța acestui oraş ca şi el.

Dealtfel, Andrzej se afla de patru luni în Ungaria. Institutul de cercetări biochimice, la care lucra împreună cu Decsi, fusese construit nu de mult în Bükk. Era o investiție de mare amploare şi costisitoare,

şi nu numai Andrzej ci şi colegii săi de specialitate aşteptau de mult să ia fiinţă. Datorită unei strânse colaborări în domeniul muncii de cercetare fuseseră înlăturate în sfârşit impedimentele profesionale şi materiale şi institutul devenise mai frumos, cu o utilare mai bogată decât speraseră înşişi invitaţii.

Andrzej venise cu plăcere în Ungaria. Ce-i drept, s-ar fi dus oriunde unde ar fi putut lucra în specialitatea sa, în cele mai bune condiţii şi cu bucuria unor satisfacţii. Dar de Ungaria rămăsese oarecum legat sufleteşte: de la acel colocviu coresponda cu o fată din Pécs. De atunci Magda s-a măritat, dar acum Andrzej se bucura oricum că o poate vedea din nou. Nu avea de gând să petreacă decât câteva ceasuri la Pécs, să poată sta de vorbă cu ea şi să-şi ia o satisfacţie târzie pentru stângăcia sa de pe vremuri. Pe-atunci Andrzej nu ştia decât puţină italiană, iar Magda engleză. După puzderia de gesturi chinuite şi comice, după atâtea apeluri la dicţionar, nu era puţin lucru să discute acum cu ea în ungureşte despre amintirile lor! Dar oare îl va aştepta într-adevăr la gară?

În schimb, pe Decsi îl apăsau alte griji. Îşi tot examina faţa oglindită în geam, proaspăta rană cicatrizată care aproape că-l făcea străin. Până şi părul şi-l aranjase, cu ajutorul frizerului, după o fotografie îngălbenită, de la bacalaureat, iar acum purta cărare, ca băiatul din acea fotografie. Dar ceea ce îl neliniştea într-adevăr, nu era înfăţişarea sa, ci a celorlalţi. Oare îi va recunoaşte?

Adică, îşi punea aceeaşi întrebare pe care şi-o punea şi Beke în avion.

Decsi nu mai fusese de zece ani la Pécs, iar ultimii doi ani şi-i petrecuse în Suedia, beneficiind de o bursă de stat. Sosise nu de mult acasă şi, aşa cum era de aşteptat, fusese numit la noul institut de cercetări. Era considerat unul dintre cei mai capabili biochimişti

unguri, chiar dacă deocamdată nu se făceau simțiți anii petrecuți în faimosul institut din străinătate şi nu se arăta atât de pregătit pe cât se aşteptau de la el. Colegii săi aveau senzația că se integrează greu în muncă. Aparent era calm şi vesel, dar adesea părăsea laboratorul spunând că-l doare capul sau că are amețeli. În institut începură să fie îngrijorați că în anii ce trecuseră poate fusese atins de radiații.

Fireşte, se găsiră şi câțiva invidioşi, care-şi pronunțaseră îndată sentința: păcat de cei doi ani cât a fost plecat, Decsi nu e nici pe departe o capacitate pe cât îl crezuseră profesorii săi. În curând au să-l folosească numai pentru calitățile lui politice în institut.

Era orfan de tată şi la câteva zile după întoarcerea sa muri pe neaşteptate şi mama sa, astfel că rămăsese absolut singur. Se va fi bucurat aşadar sincer când i-a scris Haller că foştii săi colegi de liceu nu l-au uitat şi că, uite, astă-seară se va afla iar în cercul prietenilor săi legați prin jurământ!...

Amândoi îşi luaseră doar câte un geamantan mic şi tot drumul îl petrecuseră în vagonul-restaurant, consumând băuturi tari, bune pentru fortificat inima, treabă de care avea nevoie şi Andrzej. Mai ales acum, înainte de coborâre, simțea intens că acest rendez-vous târziu s-ar potrivi mai degrabă unui elev şi că, fiind vorba de o femeie măritată, s-ar putea ivi o situație cu atât mai chinuitoare.

Dar în clipa aceea o şi văzu.

Femeia stătea pe peron, printre ceilalți care aşteptau, şi cerceta atentă geamurile garniturii ce intra în gară. Stătea acolo, plinuță ca un ursuleț şi totuşi cu un trup înăltuț, ce atrăgea atenția de departe, cu ochii ei verzi-aurii şi cocul ei mare, bronz-roşcat.

— Magda! şopti Andrzej.

Lui Decsi i se păru de la prima vedere cunoscută. Dar în clipa următoare îi trecu prin minte că Andrzej îi vorbise de o fată numită Hevesi! Da, spusese Hevesi Magda... Dar el ar fi fost în stare să jure că ochii aceştia verzi, inconfundabili, nu pot fi decât ai lui Schweller Emmi!

Întinse repede mâna, pentru a-i da liber lui Andrzej.

— La revedere, eu oricum te-aş deranja, zise nervos.

Plecă grăbit înspre celălalt capăt al vagonului, ca şi cum ar fi uitat acolo ceva.

— Bricheta... – i se adresă chelnerului, care tocmai strângea feţele de masă. — Nu, nu-i nimic, mi-oi fi pus-o undeva în vreun buzunar. A, da, uite-o!

O scoase şi o aprinse zâmbind în faţa chelnerului.

Până să coboare, Andrzej şi femeia aceea cunoscută dispăruseră de pe peron.

Decsi ieşi afară din clădirea gării şi se opri emoţionat. Vântul călduţ ce străbătea tot acest oraş balnear scăldat în lumina soarelui de amiază aducea până la gară miresmele pădurii Mecsekului. Câteva clipe stătu pe loc emoţionat, apoi cu o încredere bruscă, porni în lungul străzii.

Ştia că azi în sfârşit se va putea elibera încet-încet de teama ce-l apăsa că va părea suspect.

3

Vértes Gyözö şi Baksay Ali sosiseră încă de dimineață la Pécs, cu Volga *Magazin*-ului.

Chiar din ziuă când aflase de întâlnirea lor colegială, Baksay vorbise cu redactorul-şef să-l trimită să facă un reportaj la Pécs. „Au trecut şase săptămâni de când s-a întors ansamblul de balet Pannon din Anglia şi *Magazinul* n-a scris încă niciun rând despre turneul ăsta! subliniase indignat. Ar trebui măcar să dăm o fotografie a unei dansatoare, cu o scurtă prezentare a succesului de la Londra...” În cazul unui refuz net din partea redactorului-şef, fără maşină şi diurnă, Baksay nu vedea cum ar fi putut merge la întâlnirea colegială la Csalogány. Însă treaba se rezolvase surprinzător de uşor.

Vértes îşi făcuse socoteala că va merge la întâlnire numai în caz că se va descurca cu autostopul. Avea cincizeci de mii de forinți în bancă, dar s-ar fi considerat un boem ce trăieşte de azi pe mâine dacă ar fi ştirbit această sumă din pricina unei agape colegiale sufletiste. Iar leafa o primea abia peste două zile.

„Să pornesc la drum cu cincizeci de forinți?” se întrebase indignat.

Era omul care se făcea negru de ciudă când călătorea cu tramvaiul numai până ia jumătatea traseului şi biletul ajungea doar „pe jumătate folosit” în cutia pentru gunoaie. În astfel de ocazii îşi făcea reproşuri crâncene

că nu era descurcăreț.

Faptul că aveau acum maşină îl liniştise, dar, ca să nu-şi piardă ziua fără folos, ajungând la garaj, unde băură câte o cafea, scrise o poezioară pentru copii. Când o termină, îl puse pe Baksay să-i promită că în schimbul cafelei plătite de el îi va publica poezia în cel mult două săptămâni.

Baksay, care făcea zilnic douăzeci de promisiuni de acest gen, dădu din umeri ca şi cum ar fi fost un lucru de la sine înțeles:

— Neapărat, dragă Gyözö!

Dar în sinea sa simțea un teribil dispreț.

Oricine putea fi sigur că, de pildă, dacă Vértes ar strânge în mână un revolver încărcat crezând că e un pistol-jucărie, Baksay nu i-ar atrage atenția că se înşală, dimpotrivă, ar aştepta ca în plină iarnă să-şi ciuruiască cu el soba de teracotă. Asta, pentru că îl ştia pe Vértes cât de friguros e... Bineînțeles, Vértes nu l-ar fi crezut în stare de aşa ceva, deşi s-ar fi cuvenit să se mai întrebe şi el ce fel de om e, din moment ce prietenul său cel mai apropiat îl detestă într-atâta! Însă nu-i făcea plăcere să se gândească la asta...

Drumul îl făcură totuşi fără sâcâieli, iar din clipa când pătrunseră în Pécs, până şi glasurile şi fețele lor deveniră demne de respectul cuvenit unor scriitori. Ba Vértes, care avea eczemă, îşi puse grijuliu mănuşi în mâini.

Traseră la „Pannonia", într-o cameră cu un pat, unde, fireşte, Ali fu cel năpăstuit.

— Nu-i aşa, dragă Ali, că ție nu-ți place să dormi în pat?

— A – răspunse Baksay – mie-mi plac la nebunie canapelele cu arcuri stricate. Îți mulțumesc că nu vrei să-mi răpeşti plăcerea asta...

Despachetară, apoi Baksay îi dădu telefon lui Nicky Bea, balerina aleasă pentru interviu, şi-i dădu întâlnire la Libresszó.

Abia după toate acestea explodă discuția.

— Ascuttă-mă, Ali – întrebă Vértes – de fapt cine a organizat treaba asta?

— Care treabă?

— Toată întâlnirea asta...

— Tu.

— Eu? Eşti căzut în cap?

— N-ai spus tu că te-ai văzut cu Schwabik şi de la el ştii că ne-a chemat Haller?

— Perfect! Dar cine-a sugerat primul că ar trebui să mergem la Haller, să mâncăm pe cinste o dată!? Mi-ai spus că v-ați scris despre asta...

— Mă rog, aşa am spus. Dar de fapt l-am căutat pe Haller telefonic şi-am stabilit prin telefon. Dealtfel mi-e absolut indiferent.

— Halal treabă!

— Şi-acum ce te înfurii? Ali îşi trânti de podea peria de cap. Sunt sigur că Beke şi Decsi au şi sosit!

— Deocamdată portarul nu ştie de ei. M-am interesat.

— Pentru că au tras la „Hotel Princiar". Facem pariu că sunt la „Princiar"?

— Pe ce? Pe banii pe care mi-i datorezi?

Dacă furia s-ar fi putut transforma în gaz aerian, Baksay s-ar fi înălțat zece centimetri deasupra covorului. Dar nu mai sus, pentru că, deh, cântărea nouăzeci de kilograme. Era un bărbat bondoc, cu ochi căprui şi buze groase, vişinii.

— Sunt curios să văd dacă şi în fața lui Nicky vei face pe zgârciobul?!

— Nu înțeleg ce vrei să spui. Fața prelungă, vineție a lui Vértes se subție şi mai mult. Cred că nu e vorba de

cheltuieli! Dealtfel n-am luat cu mine decât un pol.

— Cum? Ai pornit numai cu un pol?

— Mai am şi ceva mărunțiş.

— Bine. N-am zis nimic.

Fireşte, Vértes îşi adusese şi un cec, fapt pe care însă îl tăinuia mai straşnic decât dacă ar fi fost bigam. Despre celălalt cec din păcate ştiau şi prietenii săi. Dar de acesta numai el!

— Uite, Ali – zise – ştii că de la traducerile alea de poezie turcă nu iau bani decât la sfârşitul lui noiembrie. Luna asta stau îngrozitor de prost. Nu am de gând să cheltuiesc aiurea pentru o escapadă.

— Escapadă la care participi şi tu!

— Hai să lăsăm asta...

Baksay se gândi la tensiunea lui şi încheie discuția.

— Adevărul e că până acum totul merge bine. Cu puțină isteține, până diseară o ambalăm şi pe Nicky. O luăm cu noi la Csalogány...

— Bine gândit! recunoscu Vértes. Aşa, cel puțin treaba ar avea într-adevăr haz şi fantezie!

— Eşti nebun? Eu am pus la socoteală din capul locului şi chestia asta.

— Bineînțeles, în măsura în care Haller contează într-adevăr pe noi!...

— De ce n-ar conta?

Pentru că Vértes şi Baksay ajunseseră cu neîncrederea reciprocă la o altitudine unde alții n-ar fi putut rezista decât cu aparate de respirat, nu mai izbutiră să rezolve satisfăcător problema. Drept care, se lăsară în voia soartei.

Până la întâlnire mai aveau o bună jumătate de ceas. Vértes se aşează la traducerile sale brute din turcă, iar Baksay hotărî să dea o fugă până la „Princiar", să-i caute pe ceilalți..

Cobora pe trepte, când deodată fu cuprins de o vagă bănuială. Ce-i drept, el îi telefonase lui Haller, dar de fapt Beke inițiase întâlnirea. Dacă prietenul său de la poliție nu se aşeza lângă el la „Hungaria", unde el, Baksay, îşi făcea siesta după-amiezele, şi nu i-ar fi vorbit cu entuziasm că n-ar strica să se revadă, lui nici nu i-ar fi dat prin gând. Beke îl rugase să-i scrie lui Haller şi să-i comunice în felul său glumeț că, orice-ar fi, îi place, nu-i place, să-i primească pe ei ca oaspeți. De atunci, scrisorile soseau şi plecau, îşi telefonaseră fiecare. Cărțile de joc se amestecaseră zdravăn. Pe Ali însă toată treaba asta nu-l emoționa.

Analogia cu jocul de cărți se nimeri tocmai la momentul potrivit pentru a-şi muta gândurile într-o direcție mai senină. Diseară vor juca neapărat cărți! Pocher sau douăzeci şi unu, totuna. Ali ştia că ceilalți îşi vor aminti fapta lui eroică de pe vremuri, când un bătrân bibliofil îşi plătise până la centimă datoria făcută la cărți din vânzarea unor cărți din seria de opere Jókai. Amintirea îl umplu de avânt, drept care îndată se gândi la Nicky Bea. Dacă va merge într-adevăr cu ei la Csalogány, la noapte le va rodi un măr de aur.

Întrebarea e numai, care din cei şase va smulge mărul...

4

Beke trăsese la „Princiar”, fereastra camerei sale dădea spre însorita piață Szécheny. Privind afară, îl năpădiră puzderie de amintiri: vechi: dimineți de elev, când, cu echipa sa de fotbal cu nasturi în buzunar, îl aştepta, în fața geamiei pe Decsi, când Haller venise cu modelul său de submarin să i-l arate, sau când a dat nas în nas cu Vértes, care îşi aştepta palid idealul mereu nepunctual şi întreba pe fiecare trecător cât e ceasul, cu speranța că ceasul primăriei a luat-o înainte... Dar nu stătu decât o clipă la fereastră. Pornise de dimineață cu stomacul gol şi acum îi era într-adevăr foame. Îşi căută periuța de dinți, scoase pijamaua pe pat şi se spălă pe mâini, apoi coborî cu paşi vioi în cafenea, să ia micul dejun.

Îşi comandă un dejun consistent, omletă cu şuncă, unt şi ceai. Tocmai se gândea că va completa acestea cu un piure de castane, când îi atrase atenția cineva. Era o femeie cam de treizeci de ani, cu o pălăriuță roşie în cap. Întâi femeia se interesă de la un chelner, apoi se duse la un bărbat tânăr care citea ziarul, dar dădu şi acela din cap. Apoi, după o scurtă nehotărâre, privi spre Beke şi porni repede înspre el.

— Vă rog să mă scuzați... Nu sunteți colonelul Beke?

— Da. Ce doriți?

— Sunt Schwabik Sándorné.

— O, soția lui Sica! Luați loc!

Femeia se aşează şi se mai prezentă o dată:

— Mă numesc Márta. Mi-au spus de la recepție că ați şi sosit şi sunteți în restaurant... Doar că a trebuit să vă ghicesc dintre ceilalți oaspeți.

Beke zâmbi prietenos.

— Mă bucur că am făcut cunoştință atât de repede.

Acum o vedea prima oară pe soția lui Schwabik. Era o femeie voinică, înaltă, cu ochi negri, cu părul intens oxigenat şi cu o linie frumoasă, însă cu mâini puțin cam mari.

— Ce mai face Sica?

— Tocmai despre el vreau să vă vorbesc. Dar foarte confidențial.

— Nicio piedică.

— Ştiu că dumneavoastră sunteți în poliție...

Beke continua să zâmbească deşi ar fi preferat ca soția lui Schwabik să fi venit nu la ofițerul de poliție ci la prietenul soțului ei.

Femeia scoase o țigară şi când o duse la gură, Beke observă că mâna îi tremura tare. Îi oferi foc.

— Deci s-auzim. Doar n-o fi otrăvit soțul dumitale pe cineva?! întrebă în glumă.

— Pe mine, rosti femeia cu o seriozitate mortală.

— Bineînțeles, la modul figurat...

— De câteva săptămâni s-a schimbat cu totul, e de nerecunoscut. Ştiu că are relații cu o dansatoare, dar neagă cu încăpățânare.

— Asta dintr-un singur motiv.

— Ce motiv?

— Se teme să nu vă piardă.

Unghiile sidefii începură să bată darabana nervos pe placa de marmură.

— Mai bine s-ar teme pentru femeia aia a lui!

— O cunoaşteți?

— Oho, am ajuns să ne şi salutăm! Are neobrăzarea să treacă des pe la farmacia soţului meu…

— Asta poate pleda şi pentru nevinovăţia lui.

— Da! Atunci aflaţi că soţul meu îi dă bani.

— Ce vă face să credeţi?

— Am însemnat banii lui de buzunar. Îşi opreşte două sutare din leafă pentru el. Mi-am notat seria celor două şi am făcut câte-o cruce pe ele!

Beke simţea o uşoară ameţeală.

— Aşa… – continuă prietenos – şi ce s-a întâmplat cu sutarele alea?

— A plătit cu ele la magazinul de cosmetice din strada Hajnik.

— Dansatoarea?

— Ea.

— De unde ştiţi asta?

— Am aranjat cu casiera să pună de o parte orice bancnotă de o sută cu care plăteşte artista. Dealtfel domnişoara asta, Bea, îşi cumpără toate cosmeticele numai la magazinul acela.

— Beke socoti că femeia prea depăşeşte limitele. „Femeia asta e în stare de orice!” îşi spuse. Fără să vrea, glasul îi deveni rece:

— Şi acum sunteţi în posesia dovezii! Dar Sica… da, el continuă să nege?

— S-a jurat că nici măcar n-a sărutat-o! Că n-a fost vorba decât de un împrumut dezinteresat

— V-aş recomanda să-i daţi crezare.

— Nu pentru asta v-am căutat. Vreau să cred în ceea ce-mi spuneţi.

— Ce aşteptaţi de la mine?

— Să-mi promiteţi că nu mă daţi de gol bărbatului meu, că nu-i spuneţi nimic de întâlnirea asta, nimic din ce v-am povestit.

— Vă promit.

— De multe ori bărbații consideră că e de datoria lor ca față de un prieten să...

— Fiți liniştită, n-am să suflu nimic. Şi mi-ar face plăcere să ştiu că v-ați recâştigat liniştea conjugală.

— V-am căutat tocmai ca să mai fac o ultimă încercare, înainte de a se întâmpla o nenorocire. Dacă ne vreți binele, vă rog să stați de vorbă cu fata aceea.

— Cum o cheamă?

— Nicky Bea. Balerină, solistă...

— Cu plăcere, dacă mi se iveşte vreun prilej...

— Sunteți ofițer de poliție. Speriați-o cumva! Spuneți-i că puteți s-o arestați. Ne-ați putea salva pe toți trei. E vorba de viața noastră!

— Dragă doamnă Márta, aveți păreri puțin cam învechite despre poliție.

— Vreți să se întâmple o dramă?

— De ce n-ați stat de vorbă cu persoana? Ați fi lămurit mai uşor treaba.

— Doar n-o să alerg după ea! N-o să mă înjosesc!... Dacă mi-ați facilita cumva să ne întâlnim, dacă i-ați spune că mergeți la nişte cunoscuți şi ați veni cu ea la noi... Dacă i-aş putea vedea şi eu împreună... multe ar reieşi din comportarea lor... Dealtfel, până acum n-am jignit-o nici măcar cu un cuvințel. Aştept!...

Beke simțea că-şi pierde răbdarea, ar fi vrut să scape de femeie, dar nu găsea cum s-ar putea salva din impasul acesta.

— Cred că îmi cereți imposibilul, însă am să încerc totuşi. Mă mai gândesc. Avem un prieten ziarist, a venit şi el, poate că împreună cu el...

— Cum credeți, doar e profesia dumneavoastră! Important e să se întâmple ceva, să lămurim treaba. Vă spun eu că trebuie să se întâmple ceva!

— Fireşte, fireşte.

— Atunci plec. Vă implor să nu mă părăsiți.

— La revedere, pe deseară!

Beke strânse cu un elan prefăcut mâna femeii, după care se prăbuşi chinuit pe canapea.

Îşi comandă repede o cafea pentru a se trezi din coşmar şi a putea digera cazul.

Dar în clipa aceea intră pe uşa cafenelei Decsi.

5

Beke nu considera imposibil ca bărbatul să ezite şi să-l caute printre consumatori la fel ca soția lui Schwabik, care îl vedea pentru prima dată în viața ei.

Dar de data asta se întâmplă altfel.

Decsi se opri, se uită în jur şi ochii i se opriră îndată asupra lui Beke. După o privire lungă, cercetătoare, fața i se lumină şi porni repede spre el.

Beke sări în picioare.

— Ia te uită! Primul, ca şi dimineața la şcoală!

În toamnele de demult, ei doi se întâlneau primii din cercul lor de prieteni. Amândoi veneau cu trenul de Mohács, cu deosebire că Decsi se urca la Villány. Dar atunci erau după trei luni de vacanță când nu se mai vedeau, iar acum după cincisprezece ani.

Se îmbrățişară râzând. Decsi simțea o satisfacție aparte că ofițerul de poliție amintise de la primele cuvinte de anii lor de şcoală: dacă n-ar fi avut încredere în persoana sa, n-ar fi făcut asta. Altfel, ştia pe dinafară cu mare precizie numele gărilor dintre Villány şi Pécs. Dacă trebuie, le înşiră dintr-o răsuflare.

— Cu ce-ai venit! întrebă Decsi.

— Cu rapiduleţul de dimineață. Tu?

— Până la Budapesta am venit cu autobuzul, de acolo cu acceleratul. Credeam că dau de vreunul dintre noi în vagonul restaurant.

— Să zicem, de Vértes…

— Sau de Ali...

— Eşti căzut în cap?

— De ce? întrebă Decsi zâmbind.

— Păi, eşti în stare să-ți imaginezi că Vértes ar intra într-un vagon-restaurant?

Decsi se înroşi.

— După câte ştiu, îi merge bine.

— Aş jura că s-a făcut cu atât mai zgârcit!

— Aşa e. Tu te ocupi şi de psihologie, iar eu numai de biochimie.

— De fapt, ce anume lucrezi?

— Asta o întrebi ca profesionist?

— Nu te prosti!

— Ştii că nu-i bine să vorbesc despre treaba pe care o fac. Dacă n-ai fi tu, aş răspunde că înnobilăm grâu. Dar ia spune-mi, unde ai tras?

— Aici, la „Princiar". Camera 256.

— Atunci vino după-masă şi scoală-mă. Trebuie să trag un somn, altfel nu rezist diseară. Sunt frânt de oboseală.

— Voi lucrați desigur cu raze. Ți-ai luat tensiunea în ultima vreme?

— Cu nervii stau mai rău. Cu memoria! Arătă spre cicatricea roşie pe frunte. Am suferit o lovitură zdravănă.

Beke se uită la mâna ridicată spre frunte, ațintindu-i degetul arătător strâmb ca un cârlig. Decsi era în clasa a şasea când şi-a rupt degetul la un meci de baschet. Osul se sudase rău şi arătătorul de la mâna dreaptă rămăsese strâmb. Beke simți vechea afecțiune. Dar nu dormea nici detectivul urmăritor din el. Îi veni în minte, din rutină, că ăsta este aşa-numitul semn particular, care – în scopul identificării – poate fi supus la radiografie roentgen. Presupunând că fotografiile făcute după accident s-ar mai găsi.

Întrebă pe un ton glumeț:

— N-ai adus cumva cu tine şi *Hamlet*-ul meu de buzunar?

Decsi băgă mâna în buzunar şi scoase o cărticică legată în mătase neagră.

— Poftim! Între timp a călătorit şi prin Suedia.

Beke se înduioşă în fața cărții pe care n-o mai văzuse de cincisprezece ani, iar Decsi era cuprins de emoție. Fugind de fantoma vinovăției mărturisite, căuta acum să facă pe atotştiutorul.

— Ştii cine locuia pe vremuri la 256? întrebă.

— La 256?

— Beke simțea cum i se încordează trăsăturile feței.

— Hai, concentrează-te, bătrâne!

— E greu...

— Să te ajut?

— Puțin.

— Prima iubire a lui Vértes...

— Karády Katalin![1]

De data asta amândoi explodară în râs. Din toată inima, cu prospețimea din anii când erau adolescenți.

„Numărul camerei! se gândi Decsi. Cine dumnezeu ține minte un număr de cameră? Dar pesemne tocmai asta-i place unui detectiv. Şi de ce nu, de vreme ce-l unge la inimă?!"

Deveni grav şi zise dând din cap:

— Mai trec câțiva ani şi poate că vom uita şi cum arătăm la față. Haller ar păți ca Roland: ar sufla prea târziu în Olifant după oastea sa.

— Dacă vom trăi la țară, eventual vom da un semn tu sau eu. În orice caz, e frumos din partea lui...

— Aşa e. Scrisoarea a picat exact de ziua mea de

[1] Vestită actriță de cinematograf din Ungaria.

naştere. M-a invitat şi totodată m-a şi felicitat.

— Puteai şi tu să faci asta! Doar v-aţi născut în aceeaşi zi…

La 10 septembrie, de ziua naşterii lui Haller şi Decsi, întotdeauna organizaseră o petrecere mare în odăile lor de elevi. Beke ţinea minte. Vedea ca aievea faţa plină de pistrui a lui Haller cum se înroşea de râs, şi cum, uitând de aerul său fin, doctoral, îl bătea nebuneşte pe spate pe Decsi. Decsi vorbea puţin, era un băiat cu mişcări băţoase, milităreşti, uscăţiv şi negricios, părând un corb tânăr. Dar de atunci, vezi bine, părul i se făcuse sur! Oare cum arată acum Schwabik sau Vértes?

— Hai să-i căutăm pe ceilalţi! îl îndemnă Beke.

— Bine zici! Mergem dincolo, la „Pannonia”!

Decsi vru să-i facă semn chelnerului însă mâna îi rămase atârnată în aer.

Prin faţa geamurilor cafenelei treceau Andrzej şi femeia tânără cu coc roşcat. Se îndreptau încet, discutând ceva plăcut, spre staţia autobuzului de Mecsek.

— Ia te uită! zise Beke. O vezi pe roşcovana aia? Cândva îţi plăcea şi ţie.

— Aha! dădu din cap Decsi. Aşa e.

— Ei, dacă nu ştii cumva, astă-seară vom fi oaspeţii ei.

— Cum adică?

— E nevasta lui Haller. El a luat-o! Cel puţin aşa ştiu. Mi-a scris în invitaţie că nevastă-sa e fostul nostru ideal comun din liceu, aproape toţi am oftat după ea.

Decsi zâmbea jenat.

— Foarte interesant. Bărbatul care-o însoţeşte mi-e coleg de institut şi a venit la Pécs anume ca să se întâlnească cu ea. Dar asta rămâne între noi.

Amândoi găsiră că e mai bine să nu mai răscolească

tema.

Însă în sinea lor gândeau acelaşi lucru: după-masă, înainte de a se culca, să vadă ce e cu treaba asta.

Plătiră şi se ridicară.

Afară era atât de cald încât se întoarseră din uşă şi îşi lăsară iar pardesiele la garderobă.

— Cred – zise Decsi pe stradă – că acum douăzeci de ani, toamna, pe vremea asta, nu aveam pardesiu. Abia prin decembrie mi-a putut cumpăra mama.

— Dar eu? Cinci ani în şir am purtat o manta de poştaş peticită-n fel şi chip. Când intram în clasă, mereu se găsea unul să strige: „Dă-mi şi mie o scrisoare!”

Simțeau cum li se răscoleşte vechea sfială şi strâmtoare din copilărie, emoția băiatului de la țară în fața oraşului şi dorul după colegii de pe vremuri.

La colțul pieței dădură nas în nas cu Baksay Ali.

6

Ali stătea de douăzeci de minute în fața chioşcului de ziare şi citea revista locală *Horizont*. Îi apăruse un articol, care deocamdată îl interesa mai mult decât orice. Tensiunea îi crescuse, îl sugruma o pornire criminală din pricina unei greşeli de tipar. Se holbă ca năuc, cu ochii sticloşi la Decsi şi Beke.

— Ia priviți aici! exclamă gijâit spre prietenii pe care nu-i mai văzuse de cincisprezece ani. O măgărie ca asta!

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă râzând Decsi.

— „Specificul tartei lui Komlós János". În loc de artei!

— Mai bine vezi întâi manuscrisul, şi abia după aceea să urli! E o greşeală suspectă, s-ar putea să fie şi-acolo aşa.

— Crezi? — Ali se clătină.

În colțul pieței se afla vechea şi necoapta ceată de demult. Nu le mai lipseau decât chipiele.

În cele din urmă Ali se smulse din supărarea lui şi declară cu avânt:

— Haidem la Libresszó, nu mai rabd fără coniac!

Vértes şi Nicky Bea se şi instalaseră în micuța cafenea de lângă librărie. Tocmai discutau despre amintirile lor din Londra. Vértes considera drept un „Start bun" că la Londra, unde petrecuse *trei luni* la invitația de *două saptămâni* a unui văr al său, antrenor de tenis, o cunoscuse în fugă pe fată. Acum i-i prezentă cu emfaza omului „umblat" pe prietenii săi ce intraseră pe uşă.

— Bea îmi zice că eu sunt omul potrivit să fac un interviu londonez cu ea. Tu n-ai putea realiza decât cel mult o descriere de peisaj…

— Bine, dragul meu, dădu din cap Ali. În schimb, fă bine şi pune acel penny înapoi în poşetuța doamnei!

Ali observase îndată că Vértes, făcând excelent pe distratul, se juca cu bănuțul englezesc. Ar fi putut jura că până la urmă rămâne la el.

Cu un rictus nervos, Vértes duse la nas moneda:

— Are un miros de parfum excelent! făcu pe spiritualul. Sau poate – continuă el şi mai spiritual – banul nu poate avea miros?

Nu se ştie de ce, auzind asta, Bea se făcu palidă. Brusc, mutrița ei frumoasă, de pisică, deveni suspicioasă.

— Dumneata ai putea să ştii asta mai bine! zise repezit şi-i aruncă o privire cu tâlc lui Vértes.

„La ce o fi făcând aluzie?" se miră Beke. Ştia că şi Vértes se întorsese de curând din Anglia.

Fata se întoarse spce Decsi şi Beke, ca spre nişte oameni mai serioşi.

— Sper că dumneavoastră nu vă ocupați cu literatura, nu?

— Aşa e. Eu sunt biochimist. Iar prietenul meu, în meseria lui e artist…

— Cum vine asta?

— Colonel de poliție.

Bea se făcu iar palidă.

— Nu glumiți? întrebă cu falsă degajare. Trebuie să fie teribil de pasionant!

— Diseară e dispus să vă povestească nişte întâmplări palpitante, se reînsufleți Vértes. Bineînțeles, dacă veniți cu noi la Csalogány…

— Asta nu se mai discută! Dacă nu veniți, ioc articol!

Ochii castanii ai lui Ali se roteau cu înflăcărare; îşi ridica avântat paharul! În sănătatea dumitale!

Şi varsă câteva picături din pahar, pătând pantalonii lui Vértes.

— Ai înnebunit? se răsti la el Vértes.

— Ce te plângi? Ai cel puțin o dovadă că ai consumat!

Ironia caustică izvorâse de data asta din rivalitate pentru Bea. Ali era hotărât să-l facă de râs pe Vértes.

Dar Vértes alese retragerea elegantă. La urma urmelor mai e destulă vreme!...

— Cred – zise legănându-şi mănuşile albe de căprioară – că în asemenea situații un gentleman tace...

Ali lovi genunchiul lui Decsi:

— Spune-i ceva, s-o înmoi! şopti, arătând cu ochii spre balerină.

Decsi se aplecă spre Bea:

— Ali o să-ți ridice un imn de slavă, de va vui toată Budapesta!

— Fie! acceptă Bea. Azi sunt într-adevăr liberă! Înainte de masă avem repetiție, dar reprezentație nu avem decât săptămâna viitoare.

— Deci, putem conta pe dumneata.

— Iar o luăm de la-nceput?! exclamă Ali ducându-şi mâinile la cap. La cinci ne întâlnim în față la „Princiar" şi basta! Plecăm cu maşina, pe drum facem şi interviul.

Vértes, care nu renunțase nici pe departe la ideea de a o cuceri pe Bea, îl aprobă entuziasmat:

— Ai dreptate! După Londra, nu strică puțin aer curat de țară...

Decsi se întoarse spre Ali:

— Ia s-auzim: ce cină ai comandat?

Vértes izbucni într-un râs răutăcios.

— Ascultă, Bea. Abia acum urmează realitatea! Mă refer la Ali...

Baksay însă nu negă că e gurmand.

— Vom avea porc mistreț în sos de ciuperci! Haller a aranjat să gătească bucătăreasa preotului paroh.

În prezența Beei partea culinară îşi pierdu din forța ei de atracție. Fata le plăcea tuturor. Beke şi Decsi nu erau însurați, Vértes se despărțise de nevastă, locuiau separat, iar lui Ali i-ar fi alergat ochii până şi într-un cămin de corecție după internatele mai tinerele. Dar Bea ar fi putut constitui un pericol chiar şi pentru nişte capi de familie exemplari.

În vestuța ei de piele şi pantaloni negri părea un jocheu tânăr. Însă părul ce se revărsa bogat, blond, gâtul lung, subțire, şi sânii ce se înşurubau tari în vestă, atrăgeau atenția cât se poate de neliniştitor asupra deosebirii dintre sexe. Avea gura mare, nasul cârn, cu ochelarii de soare îşi ascundea şi-şi descoperea întruna ochii pătrunzători, albaştri ca apa mării. În timp ce discutau, ba şi-i trăgea uşor în jos, ba şi-i scotea desfăcându-şi cu unul dintre brațele lui buza de jos. Brațul ochelarilor lucea umed, şi se vedea pe fața lui Ali că ar fi fost în stare să mănânce în locul buzelor până şi ochelarii fetei...

Beke era neliniştit că tânăra balerină aduce mai multă electricitate în atmosfera întâlnirii lor colegiale decât s-ar simți nevoia, şi ar putea lesne provoca un sfârşit precipitat. Însă chiar dacă i-ar fi făcut atenți la posibilitatea de a le strica petrecerea, greu i-ar fi putut convinge pe ceilalți să n-o mai invite pe fată. Cu o înțeleaptă stăpânire de sine, întoarse ochii de la vestuța ațâțătoare şi se uită la masă. Privi mâinile lui Vértes înmănuşate în mănuşile albe, apoi arătătorul strâmb al lui Decsi. Acum degetul părea aproape sănătos. Dar Beke puse asta pe seama jocului înşelător al luminii. În orice caz ar fi vrut să ştie care-i adevărul. În fond, de

atâția ani Decsi şi-ar fi putut îndrepta cu o operație plastică acest defect fizic mărunt dar semnificativ! Dacă-i aşa, şi totuşi se preface, joacă în fața lui pe schilodul, înseamnă că prietenul său se teme, nu are încredere, şi de emoție vrea să pară mai adevărat decât este!

— Ce puneți la cale? întrebă între timp Decsi.

— „Balul necruțătorilor!" Bea îi aruncă chimistului o privire intimă, trădând astfel că pe el îl socotea mai atrăgător dintre cei patru bărbați. Din păcate, e timpul să plec! Îşi scoase pudriera şi începu să-şi aranjeze fața.

Ali se sculă şi se duse la tejgheaua cu băuturi.

— Mi-ai putea da un rachiu de caise?

În clipa aceea fata se aplecă brusc spre ofițer:

— Cred că trebuie să discut ceva cu dumneata...

„A doua pe ziua de azi!" se gândi Beke.

— Cu plăcere, zise dând din cap.

Ali se aşeză iar.

— Băieți, eu trebuie să urc până la *Horizont*. Vă spun serios, m–au înnebunit cu greşelile de tipar!

— Pornim şi noi! sări în sus Bea.

Ali se întoarse spre Decsi:

— Tu ce faci?

— Am să cercetez de ce am primit într-a şasea suficient la naturale...

— Dai o raită pe la liceu?

— Da.

— După câte ştiu, Köröcsin a şi ieşit la pensie.

— Nu-i nimic, am şi note mai misterioase decât la el.

Bea, pe care nimic n-o plictisea mai cumplit decât umorul şcolăresc, îşi agăță poşeta pe umăr, îşi luă la revedere de la ei fi ieşi din Libresszó.

— Bătrâne – mormăi Ali – pe o femeie ca asta, nici s-o violezi n-ar fi o crimă! Vreau să zic, dacă nu se apără

prea tare. În caz că ajunge un mic asalt bărbătesc. O uşoară înghesuială... Că, oricum, nu m-aş angaja la o crimă din voluptate.

— Sper, zise Beke.

Ali dădu pe gât rachiul, apoi se plesni tare peste frunte.

— Am găsit! Diseară jucăm criminalul”!

— N-ar fi mai bine „gajurile”?

Jocul „de-a criminalul” era distracţia lor favorită pe vremea când erau elevi, pretext să se hârjonească şi să flirteze pe întuneric. Pe unul din bileţelele aruncate într-un chipiu scria: „criminalul”, şi cel care îl scotea, înhăţa pe cineva pe întuneric şi îl împuşca. Victima scotea un ţipăt şi se întindea jos pe covor. Atunci intra „detectivul” şi începea cercetările...

Ideea şi rachiul băut îi dădură aripi lui Ali.

— Mai ţii minte ce petreceri grozave ieşeau? O mai ţii minte pe Neszmélyi Flóra? Ne-am ascuns sub pian şi când ai deschis uşa eu tocmai o sărutam pe gură. Dacă nu aprindeai tu atunci lumina...

— Astă-seară cred că n-ar ajunge decât un sfert din tine sub pian! râse Beke.

Plătiră şi când ajunseră afară, în faţa librăriei, îşi luară la revedere.

— Deci la cinci...

— La cinci, în faţă la „Princiar”!

Vremea începea vizibil să se strice. În piaţa Széchenyi soarele încă îşi mai scotea din loc în loc capul, dar deasupra Mecsekului se strânseseră nori negri, ameninţători.

7

Nicky Bea îşi dezbrăcă tricoul în faţa oglinzii din cabină. Venise alergând de pe scenă şi trupul înfierbântat de dans aburise oglinda. Plină încă de încordarea repetiţiei, Bea îşi comandă un *grand battement jeté*, pentru a şterge aburii. Dar talpa ei concavă nu trase decât două dungi pe oglindă. După care se puse pe şters cu tricoul, aplecând înainte făptura-i zveltă, ca de porţelan. Se zăreau câteva pete vineţii, urmele unor lovituri de la repetiţie. Însă Bea simţea o profundă admiraţie la vederea frumosului ei trup. Numai dacă proaspătul vaccin antivariolic i-ar fi izbutit mai bine! De câte ori se uita la semn, făcea o grimasă amară şi îşi aducea aminte de toate necazurile şi sâcâielile de care avusese parte. De rochiile neplătite cumpărate la Londra, de legătura periculoasă cu farmacistul... iar acum, colac peste pupăză, şi apariţia colonelului. De ce i s-o fi adresat lui!... Ce-i drept, mai are timp să se găsească vreo explicaţie oarecare. Dar şi aşa l-ar înfuria pe Schwabik. Doar îşi promiseseră să nu facă niciunul nimic fără celălalt...

Bea era demoralizată, nu se mai putea bucura, nici pentru reportaj. Deşi acum se scria pentru prima oară despre ea! Dimineaţa, abia deschisese ochii şi, amintindu-şi de reportaj, avusese senzaţia că s-a trezit într-o zi mare.

Acum începu să tremure de nervi, nu avea răbdare să

facă duş. Îşi trase repede ciorapii şi pantalonii. Cel mai bine ar fi să meargă chiar acum la farmacie şi să stea de vorbă cu Schwabik.

Se gândea la reportaj, la piesa pe care o repetau, la profesia ei, pe care o respecta mai presus de orice. O cuprinse o dorință aprigă să scape în sfârşit de emoție, să răsufle în voie. Da, nu se va mai tortura, îi va mărturisi tot ofițerului ăsta. Ar putea găsi ocazie mai bună ca astă-seară?

Din păcate, va trebui să înceapă cu hainele acelea de la Londra. Mai precis cu doamna aceea bătrână care o căutase la hotel în penultima dimineață. Atunci, Bea, nu mai putuse de bucurie că tocmai ea avusese norocul să fie acasă din toată trupa. Iar doamna, fiind din Pécs, se topise de fericire că după un deceniu şi jumătate se poate întâlni în sfârşit cu o persoană din oraşul ei. Îndată o şi luase pe Bea la cel mai apropiat magazin. Ce-i drept, nu-i cumpărase decât o pălărie, cadou, în schimb îi spusese că poate să-şi cumpere orice îmbrăcăminte pofteşte, nu e nevoie să plătească decât acasă şi în rate. De fapt, bătrâna doamnă voia doar s-o ajute pe o prietenă care trăia dintr-o pensie mică la Pécs, şi mai lucra ca femeie de serviciu la teatru, unde făcea curat în sală. Bea o cunoştea bine şi o îndrăgea pe tanti Irma, aşa că primise îndată oferta. Cu atât mai mult, cu cât considera că e o treabă legală. Îi promisese că după ce se întoarce acasă îi dă lui tanti Irma la fiecare întâi ale lunii câte cinci sute de forinți şi că în zece luni îşi lichidează datoria...

Teatrul era tocmai în zugrăveală. Membrii colectivului ieşeau din clădire prin sală şi de acolo pe intrarea principală. Însă Bea – cu o săptămână înainte de întâi – nu mai îndrăznea să se strecoare decât pe lângă decoruri, pe coridoarele întortocheate. Se temea că o

întâlneşte pe bătrână, care până acum nu văzuse decât două sute de forinți din banii prietenei ei. Bea nu făcea parte din sufletele credincioase, dar când se gândea la tanti Irma, o străbătea teama că Dumnezeu există totuşi, dacă nu de alta, măcar pentru a pedepsi pe datornicii unor astfel de bătrâne sărmane. Începuse să circule pe străzi cu senzația că oricând poate fi călcată de o maşină... E drept, nu avea o leafă mare, în schimb ar fi putut să vândă din nimicurile vestimentare aduse din străinătate, dacă ar fi vrut într-adevăr să-şi lichideze datoria. Dar îi părea mai rău de îmbrăcămintea de lux decât de tanti Irma. Aşa că era nevoită să se ascundă din fața batrânei..

Prietenele ei care ştiau de afacere, nu înțelegeau comportarea fetei. Mai demult, Bea restituise întotdeauna cu punctualitate micile împrumuturi şi dădea ea însăşi cu împrumut, chiar mai des decât cerea. E adevărat că până acum încă nu se amestecase într-o obligație atât de mare.

„Decât una ca asta, zău dacă nu-i mai cinstit să te culci cu cineva din interes", îi spusese una dintre fete.

Bea sărise ca arsă:

„Eşti căzută-n cap! Mai bine-mi vând poşeta din piele de crocodil decât pe mine!"

Dar poşeta îi rămase, iar tanti Irma continua să se plângă prietenelor ei:

„Doamne, şi ce fată cumsecade părea!"

De fapt, nu firea i se schimbase lui Bea. Dacă, acolo, la Londra, nu s-ar fi întâlnit şi a doua oară cu doamna aceea, poate că şi-ar fi ținut promisiunea cu punctualitate, însă în ultima zi doamna bătrână o vizitase iar la hotel. Şi la acea întâlnire nu mai fusese vorba de câțiva funți, ci de o întreagă avere...

Bea răsuflă uşurată când izbuti să se strecoare pe

intrarea laterală afară în stradă. Vântul rece îi lipise fâşul de trup, în timp ce se îndrepta spre farmacie pentru ca, în ciuda interdicției lui Schwabik, să meargă la el şi să-i spună că s-a hotărât! Va povesti absolut tot ofițerului!

Dacă n-ar fi mers şi mai demult pe la farmacia „Arhanghelul", dacă nu l-ar fi cunoscut şi nu l-ar fi considerat simpatic pe Schwabik, poate că nu s-ar fi încurcat în treaba asta. Dar bărbatul îi plăcea. Bea şi-l putea imagina excelent pe Schwabik pe puntea unui yacht, purtând în loc de halatul alb de farmacist un orbitor costum de marinar... Ce minunat i-ar sta chipiul cu fireturi de aur! Îl vedea ca pe un adevărat bărbat şi avea încredere în el! Astfel, încet-încet se hotărâse să se apropie de el. Iar acum Schwabik era la fel de neliniştit ca şi ea.

Fireşte, şi alții au afaceri neclare, nu numai ea. De pildă Vértes. Ar fi de ajuns să sufle doar un cuvânt, pentru a-l compromite în fața prietenilor săi. Şi nici nu are să facă pe îngerul salvator cu el. Va scoate nici mai mult, nici mai puțin de două mii de forinți de la el! Asta i-a spus-o încă atunci când fuseseră doar ei împreună.

Petrecerea lor se nimerea la țanc nu numai pentru reportaj, ci şi din pricina lui Beke. Ce-i drept, grasul – aşa cum îi spunea în sinea ei Bea lui Ali – după toate semnele îi va trage clopotele serios, dar din fericire nu va fi singurul concurent. Bea spera că, având atâtea moaşe, copilul va muri... Conştiința că noaptea şase bărbați vor pune mâna pe apucate pe rochia ei de catifea cumpărată la Londra, îi stârnea o plăcută emoție. Ca întotdeauna când o frământau probleme omeneşti, îşi găsea refugiu în frumusețea ei, în acea autoamăgire binefăcătoare că o ființă atât de nostimă şi talentată ca ea nu poate avea necazuri mari în viață.

Mergând spre farmacie se şi gândea la toaleta de seară ce-o va purta. Mai avea doar de călcat furoul. Şi de rezolvat marea problemă dacă să îmbrace rochia de catifea neagră cumpărată la Londra, sau rochița de paiete aurii provenită din Varşovia.

8

Schwabik Sándor conducea de zece ani farmacia „Arhanghelul” din Pécs. Avea doi băieți şi, exceptând gelozia mereu trează a soției sale, trăia tihnit. Juca bine tenis, îşi făcuse şi un program de joc – pe vremuri îl învinsese de câteva ori şi pe vărul lui Vértes iar în duminicile de vară mergea la pescuit pe Dunăre, la Mohács. Pe lângă ocupația de farmacist făcea şi munci sociale: era membru al conducerii Crucii Roşii din plasă, prim-vicepreşedinte, conducea un curs intern şi ținea conferințe pe teme de sănătate publică. Pentru că vorbea excelent germana, făcea treaba asta mai ales în satele cu populație şvăbească. Era un bărbat înalt, cu fața puțin cam lată, bine croit, cu tâmple albite, întotdeauna în halat de un alb imaculat şi cu cravata impecabilă.

Necazul începuse de o lună şi jumătate când, în timpul unei partide de tenis, n-a putut să-i strige ceva partenerului său de dincolo de plasă. El, al cărui glas se auzea până peste brațul Dunării de la Mohács şi-i întreba fără niciun efort pe colegii de pe malul opus ce spor au avut la pescuit! În acea seară trebuia să țină o conferință la Sellye despre importanța prevenirii cancerului, dar fusese atât de răguşit încât abia-şi distingea propriile cuvinte. Se lăsase îndată de fumat – dar fără niciun rezultat. A treia zi se dusese la medic, dar nici medicul nu izbutise să-l liniştească. Mai târziu vocea îi mai revenise cât de cât, i se estompase şi

senzația dureroasă, de sufocare din gâtlej. Dar până atunci prinsese rădăcini în el bănuiala că are cancer la laringe. Nu voia s-o sperie pe nevastă-sa cu presupunerea sa – deşi femeia părea că bănuieşte ceva – însă se măcina în sinea lui din zi în zi mai rău şi-şi pierdea tot mai mult stăpânirea de sine.

Atunci, în primele zile critice o cunoscuse pe Nicky Bea şi neaşteptata drăgălăşenie a fetei, ca şi atracția pe care i-o insufla el fetei, îi hrănise credința că soarta îi oferea ultimul cadou. Dar Bea adusese în viața lui Schwabik nu dragostea, ci secretul ei londonez. Schwabik, care ținea la tihna sa, poate că înainte ar fi alungat posibilitatea unei iubiri. Însă acum, înfricoşat de sentința capitală, se transformase într-un jucător al hazardului; ideea că totul e zadarnic îl făcuse până şi moraliceşte lipsit de apărare. Se cramponase de secretul obținerii unei averi, pe care i-l vânduse fata, şi care poate că avea să-l salveze, sau cel puțin putea asigura o viață fără griji familiei sale, în caz că el ar fi fugit din țară. Undeva în America sau în Suedia, sau Dumnezeu ştie unde – îşi spunea – o fi existând o clinică unde în momentul de față se ştie mai mult despre cancerul ăsta ucigaş care-l sileşte ca la vârsta de treizeci şi şase de ani să-şi ia adio de la băieții lui! Dacă devine bogat, poate căuta o astfel de clinică până şi la capătul pământului! Are dreptul să trăiască, dacă nu se poate altfel, atunci în afara legii, la nevoie şi cu prețul unei crime, numai să trăiască, să fugă din fața morții cu orice preț şi înfruntând orice pericol! Dar ori de câte ori ajungea la cea mai profundă disperare, unde până şi ultimele inhibiții se destramă, ultima rămăşiță de luciditate îi mai trezea speranța că, aidoma atâtor oameni, devenise şi el o jucărie a ipohondriei. Şi această speranță – alături de împotrivirea morală ce mai licărea când şi când în

relația cu fata – îl reținea de la acțiune. De șase săptămâni se măcina așa, se lupta cu el însuși, și între timp slăbea tot mai mult, din pricina cancerului sau a nervozității, nici el nu mai știa. Iar gelozia oarbă a neveste-sii îi sporea nenorocirea.

Însă mâine va ști mai mult. Medicul, care îi face analiza histologică, poate va vorbi deschis cu el. Îl rugase să-i transmită chiar astă-seară rezultatul, telefonic, la Csalogány. Schwabik își condiționase de acest rezultat decizia de a-i dezvălui sau nu lui Beke secretul în care îl amestecase dansatoarea.

Invidia era mai puternică în el decât bucuria că-i va revedea pe colegii și prietenii săi de pe vremuri. Pe ei, care sunt sănătoși și cine știe câte decenii mai au de trăit! O veste bună însă ar putea face ca seara de azi să fie cea mai frumoasă din viața sa! Simțindu-se iar ca în copilărie, lui Schwabik îi venea ba să împingă înainte arătătoarele bătrânului ceas cu pendul al farmaciei, pentru a grăbi vestea, ba mai degrabă să fărâme ceasul, de parcă așa ar fi putut opri pe loc timpul ce-i era măsurat lui.

Era unu și jumătate când Bea pătrunse în mica farmacie cu patină veche, urmată de sunetul clopoțelului de la ușă. Fața ei hotărâtă, faptul că venise încălcând promisiunea, îl surprinse și-l irită pe bărbat.

Bea îi spuse fără a mai saluta:

— Am luat holărârea…

— N-ai luat nicio hotărâre! se răsti la ea Schwabik.

Pe fată o înspăimântă privirea amenințătoare, aproape demențială, hotărârea aceea neasemuit mai tare decât a ei. Da, toată viața avea să-și aducă aminte că în clipa aceea văzuse în ochii lui o hotărâre mortală.

— Doar… și tu ai fost de acord cu… – spuse în șoaptă.

— Dar nu azi! Abia mâine vroiam să stau de vorbă cu

tine. Dacă tot am aşteptat o lună şi jumătate... Brusc, Schwabik zâmbi. Domnişoara artistă foloseşte mult prea multă glicerină.

Bea se întoarse cu un zâmbet forțat spre uşa de la intrare.

Intrase în farmacie Beke.

Schwabik continuă netulburat:

— O să vi se usuce pielea! Mai bine vă recomand altceva... Se întoarse distrat către Beke: Poftim, ce doriți?

— Aş dori nişte Alexandrin.

— Rețeta?

— Am uitat-o la Budapesta...

— Îmi pare foarte rău, dar nu vă pot elibera decât pe bază de rețetă.

— Atunci dați-mi condica de reclamații!

La care Schwabik în sfârşit îl măsură din cap până-n picioare pe bărbatul de statură mijlocie, cu față de ascet, care-l privea cu ochii verzi atât de ironic şi amuzat, de parcă l-ar fi luat drept un măscărici. Dar în clipa următoare se repezi de după tejghea şi-l îmbrățişă strâns, exclamând:

— Laci!

— Târziu, bătrâne! Asta o consemnăm în condica de reclamații a Ordinului nostru! Dacă nu mă recunoşti după cincisprezece ani, ce-o să fie după două sute?

Schwabik ştia că Beke face aluzie la nemurirea „Liliecilor de aur" şi gâtlejul i se sugrumă la auzul glumei. „Eu – gândi el – poate nu mai apuc nici doi ani!"

Bea îi privea dezorientată, neînțelegând nimic.

Clopoțelul de la uşă sună iar şi intră în farmacie Baksay. Pe el, Schwabik îl recunoscu îndată. Dar trupul îndesat al lui Ali, fața veselă şi sănătoasă îi reaminti iar de teama morții sale.

Exagerând puțina bucurie pe care totuşi o simțea la vederea lui Beke şi Baksay, îi invită în camera de serviciu, pentru ca, potrivit unui vechi obicei al breslei, să-i omenească pe oaspeți cu un lichior preparat de el însuşi.

— Márta stă azi toată ziua la coafor – spuse scuzându-se – altfel vă reţineam la noi la masă.

Ali şi Beke declarară că lichiorurile sunt nişte fierturi băbeşti atât de mizerabile încât după ele nu se mai poate face decât o spălătură stomacală, nicidecum să mănânci.

Bea râdea forțat. În locuința asta, la care se gândea atâta, în locuința acelei femei despre care ştia că, în ciuda drăgălăşeniei afişate, mai degrabă i-ar da să bea tot uleiul de ricin din farmacie, se simțea exact ca un ucigaş aflat chiar la locul crimei. Lăudă repede lichiorul de chimion, mulțumi pentru tratație şi se ridică grăbită, pretextând că are întâlnire cu o prietenă. Ceea ce era şi adevărat. Dar Ali, nevrând s-o scape pe fată, se oferi îndată s-o însoțească. Se sculă şi Beke, având şi el o treabă înainte de ora cinci.

Schwabik nu-i reținu: îl aşteptau trei clienți în farmacie. Refuză oferta lui Baksay Ali să-i ducă soția cu maşina la Halleri – Márta, Beke şi el vor merge cu autobuzul – şi subliniind că nu „ține" răutatea lor în legătură cu lichiorurile sale, îi lăsă să plece.

În fața farmaciei Beke îşi luă la revedere de la Bea şi Baksay. După câțiva paşi se întoarse să vadă dacă Ali şi fata au dispărut printre pietoni. Apoi porni cu paşi iuți spre comandamentul poliției.

Dacă se grăbeşte, poate că mai apucă să doarmă puțin până la ora cinci.

9

— Aş avea nevoie de datele personale ale soției lui Haller Károly, îi spuse şefului serviciului de evidență după ce se prezentă şi se legitimă.

Voia să limpezească un pasaj mai tulbure din scrisoarea prietenului său, medicul de plasă. Din descrierea lui Haller nu putea deduce decât că doctorul o luase de soție pe fostul lor ideal din vremea şcolii, pe Schweller Emmi. Însă în scrisoare figura un nume străin.

Acum avea în față documentele.

Soția lui Haller, pe numele de fată *Hevesi Magdolna*, se născuse în 1927. După descrierea fizică, era de statură mijlocie, fața ovală, ochii verzi, păr roşcat-arămiu. După fotografia făcută pentru buletin Beke recunoscuse îndată pe tânăra femeie pe care o zărise prin geamul cafenelei, vizitatoarea de aseară... Atâta îi era exact de ajuns. Ca ofițer de contraspionaj, atrase atenția, din prevedere, că n-ar dori ca cercetarea sa să arunce o lumină proastă asupra nevestei doctorului.

— Apoi mulțumi pentru lămuriri şi plecă de la comandament.

Vru să ia un taxi ca să câştige mai mult timp pentru dormit şi să fie cât mai treaz la noapte. E drept că, din experiența de până acum, nu avea neapărat nevoie de asta. Un băiat ca el găseşte bineînțeles peste tot ceva suspect. Uite şi acum, misterul din jurul numelui de fată

al soției lui Haller, purtarea nefirească a nevestei lui Schwabik şi dorința balerinei de a sta de vorbă între patru ochi cu el.

Stația de taxi era goală. Beke îşi consultă ceasul, apoi, nervos, se întoarse cu fața înspre vitrinele magazinelor. Stătea în dreptul unei filiale a OTP[2]-ului şi prin geamul mare de sticlă se vedeau bine oamenii înşiraţi la casă. Printre ei se afla şi Vértes, pe față cu evlavia dreptcredincioşilor ce aşteptau cina cea de taină. Oare pe ce-şi cheltuise atât de repede banii, la ce-i trebuia suma necunoscută pentru care se decisese să calce pragul băncii? Tot încercând să-şi dea un răspuns, până la urmă ajunse la concluzia că e mai bine să dispară din apropiere. Noroc că tocmai atunci sosea un taxi.

— La liceul de fete! îi spuse şoferului când se aşeză iute pe canapea.

Ploaia de toamnă începu să cadă peste tot oraşul; până să ajungă în fața şcolii, pe străduțele în pantă curgeau adevărate pâraie ce târau frunze uscate.

Beke plăti taxiul şi porni repede pe trepte în sus.

Să se fi obişnuit prea mult cu prudența? Sau îl ispitea timiditatea din vremea când era puşti? Se strecură de-a lungul coridorului şcolii ca şi cum ar fi călcat pe furiş printre paturile din dormitorul unui internat de fete. Din tablourile de bacalaureat fetele de odinioară priveau mirate înspre primăvara de demult când îşi luaseră adio de la bluzele marinăreşti. La colțul culoarului Beke se opri, de parcă ar fi vrut să tragă în piept mirosul ațâțător al sălii de gimnastică, acum cu uşa deschisă. Dar nu pereții cu spaliere de lemn îl interesau, ci culoarul perpendicular, acolo unde, după câte mai ținea minte el, atârna tabloul fetelor cu bacalaureatul dat în 1945.

---

[2] Banca Națională de Economii.

Chiar în clipa aceea îl zări pe Decsi cum se întoarce cu spatele spre tablou şi porneşte spre ieşire.

Beke se duse la tablou cu inima bătându-i tare. Toate feţele îi erau cunoscute. Începu să citească numele de fete înşirate ca într-un poem de Francis Jammes: Carletter Orsolya... Prágfy Piroska... Bodroghy Kati... Şi printre ele un nume enigmatic: al lui *Schweller Emmi*, sub o veche poză a soţiei lui Haller. Conştiinţa că după toate aparenţele enigma acestui nume îl neliniştise şi pe Decsi, îl făcu pe Beke să se încredinţeze că prietenul său e urmărit de o teamă.

Străbătu îngândurat tot coridorul ce răsuna gol.

Când ajunse la hotel, cheia lui Decsi nu mai era la recepţie.

— Domnul doctor s-a întors adineauri şi şi-a plătit nota, zise portarul.

— Nu a cerut să fie trezit?

— Nu.

Liftul se opri cu un zgomot sec la etajul al doilea; Beke înainta spre camera 256 trecând prin dreptul camerei lui Decsi. Să ciocănească la el? Nu, n-ar fi politicos. „Respectă tihna prietenului!" îşi spuse.

El însă nu era chiar tihnit. Îndată ce intră în camera sa şi răsuci cheia pe dinăuntru, îl fulgeră deodată prin gând: ce se întâmplă dacă Decsi lasă baltă întâlnirea lor colegială şi, în timp ce el trage un pui de somn, dispare de la hotel? În orice caz ar fi o figură nasoală, doar are nevoie de el! Dar tot atât de bine s-ar putea întâmpla să dispară şi nevasta doctorului de plasă din Csalogány...

Beke îşi punea întrebări stranii în timp ce se schimba comod în pijama şi papuci şi-şi curăţa aparatul de ras electric. Îngândurat, îşi verifică revolverul Zbrojovka de 6,35. Gloanţele lucioase, cu vârf gălbui, ce se înşirau în magazie, aşteptau un oaspete neprietenos pentru seara

asta idilică. Ce mult i-ar fi plăcut lui Beke să-i aducă lângă el pe toți prietenii de la Csalogány!...

Căscă somnoros, apoi se lungi în pat şi peste câteva clipe dormea adânc.

10

De la fereastra dispensarului medical din Csalogány se deschidea vederii un tablou frumos: grădina năpădită de toamnă şi în spatele ei pădurea fumurie urcată pe munți, unde printre copaci țâşneau ici-colo turnurile de foraj de la extracția de uraniu.

În schimb micul dispensar era foarte ascetic. Dulăpiorul de instrumente, scaunul de dentistică de pe care se luase vopseaua, canapeaua acoperită cu un pled de nailon îngălbenit, precum şi o măsuță de lemn moale vopsită în alb, cu o mulțime de fişe: Decsi va râde de el când va vedea! Haller privea abia acum pentru prima oară ca un străin, cu mutra acră a unui coleg de breaslă mai norocos, propriul loc de muncă.

Dar nu avea prea mult timp pentru asta, voia să termine cu pregătirile. Afară se arăta a ploaie şi el mai avea de gând să meargă în pădure să adune ciuperci. E drept că şi Magda va aduce ciuperci de la piață, din Pécs, pentru muşchiulețul de porc mistreț, dar Haller bănuia că poate va fi nevoie şi de cele culese de el.

— Mai e cineva? o întrebă pe secretara sa.

— Nenea Záger...

— Dumnezeule!

Ultimul pacient era un țăran bătrân cam într-o doagă, care după înființarea gospodăriei agricole de stat, când s-a văzut asigurat, ajunsese la eleganta idee că suferă de schizofrenie. Cum niciunul dintre băieții lui nenea Záger

n-a devenit avocat, pedagog sau medic, Haller nu-şi putea imagina de unde cunoştea bătrânul ăsta sănătos tun denumirea de schizofrenie. În orice caz gândise că e o boală foarte importantă. Însă Haller îi recomanda să meargă mai degrabă la cules de mere decât la sanatoriul din Mátra, unde-şi dorea bătrânul. De fapt, acolo era bucătar unul din băieții lui nenea Záger…

— Ajută-le pe fete la cules de mere, sau măcar aşează-te sub fustele lor şi ține-le scara! Ai să vezi ce repede te vei simți mai bine!

— Ba eu n-am să mă mai simt bine! scutură din cap bătrânul. Poate numai cu Andaxin! Îmi alungă teama…

— Nu ai încredere în mine?

Bătrânul ridică din umeri.

— Câteodată…

— Şi-acum pleacă, până nu mă supăr, că fac urât! se răsti la el secretara.

Nenea Záger s-ar mai fi înfruntat cu medicul, dar cu fata bătrână – cum îi zicea el în sinea lui – nu avea curajul să se pună în bețe. Ar fi în stare să-l reclame la gospodărie! Îşi luă rețeta şi pălăria şi ieşi cătinel din dispensar.

Haller îşi lipi palmele ca la rugăciune:

— Îți mulțumesc, Stefi!

Fata dădu din mână şi-şi vârî iar nasul în fişier. Întrebă de acolo:

— Ce spuneți de noua mea coafură?

— Adevărat! Cu părul ăsta scurt arăți ca o eroină din cărțile lui Sagan!

— Deci, vă gândeați la o frizură ca asta?

— În mare… Dacă nevastă-mea nu se mai poate hotărî să-şi taie cocul, măcar dumneata să-mi faci pe plac!

— Nu depinde de asta!

În cinstea oaspeților de diseară Stefi îşi petrecuse toată dimineața la Pécs, la coafor, şi acum trebuia să pună în ordine hârțogăria, să pună la punct scriptologia. Haller o rugă ca atunci când termină să lase cheia în spatele policioarei de hrănit păsări, iar el trecuse dincolo, în bucătărie, să ia un coş pentru cules ciuperci.

În cuptor se şi frăgezea punctul de atracție al mesei, țelul suprem al călătoriei lui Ali: muşchiul de porc mistreț! Cel puțin aşa ştia de la Baksay... Nana Lizi, savanta bucătăreasă cunoscută în tot satul, preparase totul pentru ospăț, iar acum se pregătea să meargă acasă, să nu rămână nici preotul fără cină. Haller stabilise cu ea ca la şapte şi jumătate să fie iar înapoi la ei.

În cele trei odăi mari care dădeau una în alta sobele de teracotă duduiau cu uşițele deschise: în spatele grătarelor butuci zdraveni trosneau şi țiuiau. În locuință se răspândise o căldură cu aromă de răşină.

Haller găsi că totul e în ordine.

Agăță în cuierul din antreu halatul alb şi, cu coşul în mână, străbătu livada, luând-o spre pădure.

Satul se afla în munții Mecsek, la patru sute de metri altitudine, iar dispensarul în punctul cel mai înalt al satului. Dincolo de livadă şi de o poiană îngustă începea pădurea, urcând într-un unghi moale pe coasta muntelui. Nu e de mirare că sălbăticiunile flămânde îndrăzneau uneori să intre până în curte la Halleri; ba un mistreț, ba o căprioară îşi lăsau urmele picioarelor pe zăpada proaspăt căzută. Iar iarna trecută, într-o noapte neobişnuit de geroasă, Haller văzuse un oaspete neverosimil... Din pricina nămeților, autobuzul nu mai circula, nevastă-sa rămăsese la Pécs, la maică-sa, iar în casă, în afară de el, nu mai dormea decât bătrâna slujnică. Haller ascultase radioul până la miezul nopții,

apoi ieşise în bucătărie să caute ceva de-ale gurii. Când s-a apropiat de fereastră, afară, pe zăpada scăldată în razele lunii, observase în umbra unui cais un lup. Bineînțeles, putea fi şi un câine vagabond, Haller nu văzuse limpede, pentru că din pricina luminii se oglindea în geam şi fața sa, geamul prin care privea sălbătăciunea, iar până să stingă lampa, lupul dispăruse din livadă. În zilele următoare însă se descoperi că întâmplător trăiesc lupi prin Mecsek, îi şi împuşcaseră, până şi ziarele scriseseră despre asta. De atunci lui Haller nu-i trecuse încă necazul că-i scăpase o pradă atât de rară.

Dealtfel iarna rămânea mai des singur acasă, pe nevastă-sa o rețineau la Pécs nu numai zăpada mare, ci şi câte un spectacol sau concert; în astfel de ocazii consideraseră mai comod ca Magda să doarmă la maică-sa. Pe nana Rozi, care slujise timp de patru ani la ei, nu avea de ce să fie geloasă, deşi Haller spunea adesea că dacă ar rămâne văduv, pe ea ar lua-o de soție. Numai că nana Rozi nu-l aşteptase, murise de câteva săptămâni de hemoragie cerebrală. De atunci, Hallerii nu-şi găsiseră încă o slujnică...

Aventura cu lupul – dacă putea fi numită aventură – va fi o temă bună, va stârni mai ales imaginația colegilor budapestani cu posibilitatea romantică de a se împiedica de un lup când vor ieşi noaptea prin curte. Haller se gândi că, pentru înspăimântarea scriitorilor pestani, n-ar strica să inventeze eventual şi o pisică sălbatică...

Ali nu făcea parte dintre oaspeții cu „obraz": nu găsea necesar să telefoneze că va aduce el însuşi de la Pécs o „pisică sălbatică", în persoana unei dansatoare. Aşadar Haller conta pe şapte oaspeți. „O să fim exact nouă. Din punctul de vedere al tacâmurilor, ținând seama de

farfuriile mici sparte anul trecut, numărul ăsta poate fi numit ideal!" – gândi cu cinismul omului învățat cu singurătatea. Căci, avea oare nevoie de cineva? Luându-şi tihna din culorile şi liniştea pădurii, se simțea fericit că poate admira zi de zi toamna asta, iar iarna, în timp ce orăşenii se înghesuie ca sardelele prin tramvaie, el stăbate aşezările călare, stăpân pe el, ca un căpitan de vapor printre insulele oceanului. În timp ce cerceta pădurea, lăsând ici-colo în frunzişul uscat câte o ciupercă, găsi o rădaşcă mare pe care o luă prizonieră. O legă în batistă, ca s-o trimită dimineața băieților lui Schwabik.

Coşul era umplut numai până la jumătate cu ciuperci, când deodată se porni ploaia, cu picături mari ce răsunau tare pe frunzele uscate. Haller era obişnuit să se ude până la piele, nu renunță nici acum la căutat, doar că îşi ridicase gulerul sacoului. Iar în gând – nu fără o umbră de răutate – le ură prietenilor săi călătorie plăcută. „Pun pariu – îşi spuse – că se va face un noroi încât din sută în sută de metri vor trebui să coboare şi să împingă la maşină. După cum n-ar fi exclus ca la jumătatea drumului să-şi care rabla în spinare!"

11

Văzând că plouă, Filipp Stefi termină repede treaba, îmbrăcă pardesiul, încuie casa şi începu să alerge spre pădure cu trencicotul lui Haller pe braţ.

Stefi era prea mândră ca să facă asemenea servicii şefului său. Dar azi, din pricina invitaţilor, ţinea să fie atentă. Nu putea, şi nici nu ţinea să ascundă că se bucură. Invitaţia dăduse şi dimineţii ei libere o altă nuanţă: dintr-un hatâr pentru şef, o transformase într-un gest prietenesc.

Stefi era trecută de treizeci de ani şi în sat era considerată de pe acum fată bătrână, deşi organic îi lipsea cu desăvârşire acea smochinire a fetelor bătrâne, care ar fi apărat-o de bărbaţi. Pe faţa ei îngustă, de culoarea fildeşului, stătea asprimea unei codane, avea privirea ascuţită, mişcări suple şi stăpânite, ca ale unei tinere profesoare de gimnastică. Arăta cel mult de douăzeci şi cinci de ani.

Spre deosebire de funcţionarele de la ţară, Stefi nu imita moda de la oraş. Dar puritanismul ei nu se trăgea din simplitatea ţărănească sau din modestie. Voia să fie o răceală superioară. În pardesiul ei din piele de căprioară, puloverele groase şi rochiile din străinătate cumpărate de la „pachet", amintea de acele fete de magnaţi care prin anii '50 se văzuseră silite a coborî la munci fizice. Coafura ei cea nouă, gen Jeanne d'Arc, îi venea într-adevăr bine.

Stefi era fată de dascăli, însă datorită legăturii cu un băiat ajunsese curând în relații cu tineretul de elită de pe vremuri. Mai târziu tânărul fugise din țară, dar Stefi primise încă o vreme şi din străinătate scrisori de dragoste de la el. Apoi se rupseseră toate firele între ei.

După părerea cunoscuților ei, Stefi se considera mai presus decât ceea ce ajunsese. La şcoală, pretextând dureri de cap, chiulea de la ore, şi fetele din Komló, cu care făcuse câțiva ani sport, o porecliseră „atleta de câlți" din pricina sclifoselilor ei. Pe terenul de sport Stefi găsea prilejul să se dezbrace fără jenă şi să-şi arate, cu plăcerea specifică femeilor, trupul bine făcut. Concursurile de fapt n-o interesau.

În privința muncii, Haller trăgea foloase mai degrabă din energia decât din priceperea lui Stefi. Fata grăbea consultațiile, pusese capăt vorbăriei inutile, respecta cu strictețe ordinea înscrierilor şi le făcea până şi pe cele mai ruşinoase femei să se dezbrace în câteva clipe. Uneori seringile nu erau fierte bine, dar Stefi le pregătea întotdeauna foarte repede şi îl servea la mână pe şeful ei cu multă pricepere.

Nici nu existau frecuşuri între ei. Îşi respectau reciproc felul rezervat de a fi, comunicau cu o răceală politicoasă. Maniera asta căpătase o nuanță mai caldă numai azi, când Haller îi comunicase fetei cu oarecare ironie cine-i sosesc ca oaspeți. Mai ales Ali şi Vértes dăduseră ocazia la glume, pe care Stefi le întorcea cu o veselie neobişnuită, studențească, deşi în sinea ei era surprinsă de volubilitatea lui Haller.

Singurul punct delicat era persoana lui Beke.

Stefi, cu amărăciunea strânsă în singurătatea ei şi dornică de aventură, odată se decisese să facă un pas nebunesc. La puțin timp după ce încetaseră a mai sosi scrisori de la tânărul care-i făcuse curte, se prezentase

la poliție cu rugămintea să fie angajată într-un post de funcționară. Acceptă orice primejdie şi risc, s-o pună la încercare. Ofițerul de poliție respinsese amabil dar categoric oferta. Ca să-şi dovedească priceperea, Stefi mai făcuse o încercare: denunțase pe cineva din sat că fierbe clandestin rachiu. Dar nu obținuse nici cu asta nimic. Când şi-a dat în sfârşit şi ea seama de naivitatea ei, de falimentul interior care o împinsese în această poveste de prost gust, se şi aflase nu se ştie cum de treaba asta şi madam Haller o întrebase: „Spune-mi, cunoşti Biblia? Te întreb, pentru că uneori duci o cruce în spinare”... „O cunosc”. „Există o maximă, pe care ți-o recomand s-o reții cu atenție”. „Te rog.” „Ales e nu cel ce vrea, nici cel ce aleargă, ci acela pe care-l alege Dumnezeu în marea lui milă. Cred că aşa sună.” Haller socotise asta o glumă nepotrivită şi o întrerupsese pe nevastă-sa: „Ştii că nu sunt bisericos, dar detest când cineva foloseşte Sfânta Scriptură pentru a sâcâi pe altul!” Multă vreme Stefi îi păstrase recunoştință pentru observația asta.

Dealtfel Haller amintise de Beke numai în fugă. „Cred că lucrează la poliția de moravuri”, spusese. Apoi, întrebase dacă mai sunt oameni în sala de aşteptare. „Nenea Záger” – răspunsese Stefi.

...Acum, alergând spre pădure, fata se udase binişor, dar nu-i păsa de ploaie. Şeful ei, pe care altă dată o drăgălăşenie ca asta l-ar fi enervat, luă trencicotul cu bucurie.

— Dacă tot ai venit, poți să mă ajuți!

De sub fusta scurtă a lui Stefi, când se apleca, se zărea fulgerând albă carnea întinsă, de culoarea untului, pielea răspândea un parfum dulceag, cald. La un moment dat medicul, oprindu-se lângă fată, nu se putu abține să nu o mângâie în fugă pe capul înfăşurat

în basma. Fata părea că nici nu observase gestul său mai degrabă delicat decât sentimental. Stefi se ridică şi porni mai departe.

Haller nu izbutise niciodată să decidă în sinea sa dacă ar putea să înceapă o relaţie cu fata, iar dacă da, cu ce preţ ar trebui s-o plătească. Poate că Stefi ar lua-o ca pe o chestiune de sănătate, dar n-ar fi exclus să încerce să-l despartă de nevastă-sa. Denunţarea omului care fierbea rachiu pe ascuns îl îndemna la prudenţă. Nu dorea încurcături, mai ales cât timp locuia la ţară. Magda era mai atrăgătoare, mai inteligentă, nu merita s-o înşele. Haller o chemase pe Stefi pur şi simplu numai pentru a fi mai multe femei drăguţe în societate şi dacă vor epuiza amintirile lor de colegi, să-şi poată omorî timpul mai plăcut. Nu e lucru mai periculos decât atunci când nişte vechi amici încep să se plictisească unii de alţii şi în spatele amintirilor se ivesc conflictele şi jignirile de odinioară. După cum la fel de periculos e dacă femeile, folosind cercul prietenilor, dezvăluie şi aduc în faţa celorlalţi conflictele şi neînţelegerile din familie. Iar aşa ceva se poate găsi şi la ei şi la familia Schwabik...

Regretând mângâierea de adineauri, Haller puse capăt idilei din pădure la primul strănut al lui Stefi.

— Ajunge, fugi repede acasă, că răceşti tocmai astă-seară! Tot nu am încredere în priceperea dumitale. Îmi arunci vreo ciupercă otrăvitoare în coş!

— Schrecklich! Cred că prietenii dumitale scriitori sunt ei destul de nebuni şi fără ciuperci! — Stefi râse întorcând spre doctor o faţă udă şi mânjită.

Dinspre şoseaua naţională răsună claxonul autobuzului de Pécs, care se apropia; la auzul claxonului, deveniră amândoi serioşi.

— Ar fi cazul să te întorci şi dumneata, zise fata. Eşti ud până la piele, soţia dumitale se va speria!

Stefi alergă acasă prin pădure, iar Haller o porni spre poiană, alunecând într-una pe frunzişul ud şi alunecos.

O aştepta pe nevastă-sa să vină cu cursa asta.

12

În gara din Pécs nevasta lui Haller îl sărută pe față, de despărțire, pe Andrzej. Mişunau destui cunoscuți acolo, pentru a da naştere dintr-un sărut prietenesc unor bârfe iar în autobuz să o măsoare cu priviri insistente pe „doamna doctor". Despre Andrzej greu ar fi putut presupune că ar fi o rudă; îl trăda până şi accentul străin...

Dar femeii îi părea rău tocmai pentru că n-a putut fi mai drăguță cu Andrzej. E drept tânărul bărbat hotărâse să plece abia a doua zi la prânz, aşa că se mai puteau întâlni în fugă. Însă dimineața de azi putea fi oricum mai reuşită. De pildă, nu-l întrebase nimic despre munca sa la institut. Andrzej ar fi putut lua asta drept o delicatețe, însă delicatețea exagerată e uneori suspectă. Putea crede că e orice: indiferență, superficialitate, sau dumnezeu ştie ce. Iar soția lui Haller simțea acut nevoia ca Andrzej să o placă.

Dacă nu s-ar fi întâlnit tocmai în ziua când aveau oaspeți, tânărul învățat polonez ar fi avut şansa s-o cucerească pe soția lui Haller; lângă el femeia uitase de toate celelalte treburi, toată atenția şi-o concentrase asupra lui Andrzej. În fond, viața nu-i va mai oferi niciodată o asemenea legătură! Dar azi era prea nervoasă pentru a-i fi o parteneră ideală lui Andrzej. Nervoasă, din multiple motive.

Băieții, care înainte de bacalaureat îi făcuseră curte,

şi pe care atunci îi zăpăcise cu atâta abilitate, însă fără să le dea vreo speranță, acum o s-o găsească absolut sigur bătrână. Vor căuta la ea ceea ce-i furaseră şi duseseră anii. Căci ceea ce aduseseră, era prea puțin.

Soției lui Haller nu îi era indiferent cum o vor vedea curtezanii ei de pe vremuri. Considera revederea ca un fel de piatră de încercare şi o preocupa mai mult fidelitatea ei decât atracția ce o simțea față de Andrzej, la care ținea mult, însă era cu totul altceva. În fața lui Ali şi a celorlalți colegi va da într-adevăr un examen al tinereții. Iar acest examen, la vârsta de treizeci şi şase de ani, e pentru orice femeie o încercare într-adevăr mare.

Însă avea şi un motiv de nervozitate mai serios. Astă-seară, când va figura pentru prima oară în fața colegilor de pe vremuri în postura de soție a lui Haller, va trebui să-şi privească în față şi căsnicia. Iar acest al doilea examen era mai important.

Se căsătoriseră în cincizeci şi şapte, după ce ea se întorsese din scurta-i disidență şi întâmplarea îi adusese iar laolaltă. Până atunci Haller lucrase la Centrala Crucii Roşii, la Budapesta. Dar după cincizeci şi şase – cum declarase el însuşi: în urma unei opțiuni interioare – voise să scape, să întoarcă spatele întregii lumi, să se claustreze în profesia sa, şi în afară de discuri din Beethoven şi Mozart să nu mai asculte decât vuietul vântului din Mecsek în sobele de teracotă duduinde. Însă pentru asta era nevoie, fireşte, de o nevastă, dacă nu voia să devină un pustnic înspăimântător în ochii satului şi ai lui însuşi.

Întâi Haller fusese împotriva unui copil, invocând tuberculoza latentă a neveste-sii. Apoi – poate în urma celor două avorturi la care o silise soțul – a venit rândul femeii să nu mai vrea să rămână însărcinată. Acum însă nu mai ştia nici ea dacă mai e sănătoasă. Deşi lipsa de

copii lasă într-o casă din sat un gol pe care greu îl poți ascunde în fața prietenilor de odinioară, pune sub semnul întrebării întreaga lor căsnicie. Da, îi face aproape suspecți, vinovați, devine jenantă întrebarea pentru ce trăiesc şi ce fel de oameni sunt? Deocamdată asta o ştiu ei înşişi, ce-i drept doar în sinea lor, dar sunt datori cu un răspuns rostit tare. Iar cel mai important motiv care o făcea nervoasă şi distrată pe soția lui Haller în prezența lui Andrzej, era tocmai acest răspuns. Ce-o să fie astă-seară, când vor trebui să rămână în anturajul lui Schwabik, Beke, Vértes şi a celorlalți?

După ce se gândise de o sută de ori în ultimele zile la seara de azi, nevasta lui Haller se întorsese cu gândul la Andrzej. Cât de înduioşător era el, un străin, cu vorba lui neaoş unguresc pe care o învățase de la un tânăr student la Varşovia şi îi reamintea femeii de vremurile copilăriei. Soția lui Haller zâmbea, cu maliția inconştientă a femeilor frumoase, de cavalerescul efort al lui Andrzej, dar stângăcia cu care vorbea bărbatul aproape că o dezarmase şi, la sfârşit, la despărțire, îl sărutase în fugă.

Andrzej îi spusese că îi pare nespus de rău că ea nu are o fată, în timp ce Haller voia s-o vadă pe nevastă-sa ca pe o artistă, o femeiuşcă uşoară. Ce-i drept, nu-i lipsea talentul actoricesc, dar tocmai pentru acest rol era prea matură şi inteligentă şi i-ar fi cerut un efort mai mare decât rolul de mamă.

Autobuzul se opri în fața cârciumii din sat. Soția lui Haller coborî. De data asta nu i se alătură nicio femeie s-o ajute la cărat sacoşele şi pungile de nailon pline de cumpărături pentru oaspeți. O porni singură prin noroiul gros spre dispensarul medical din vârful dealului, îmbrăcat în iederă.

După frigul îndurat pe drum şi peisajul sumbru,

bătut de ploaie, nimeri acasă ca într-o insulă primitoare, caldă. Intrând în locuința spațioasă şi frumoasă, întrebările chinuitoare amuțiră deodată în ea. Iar când deschise aparatul de radio, pe care Heller îl şi pusese la picup, şi auzi melodia veche şi bine cunoscută „Amado mio", se însenină într-adevăr.

— Ah, păi ai dezgropat şi discurile vechi?

— Anume! La urma urmelor ne pregătim pentru o petrecere şcolărească!

Deşi era în papuci, Haller se înclină ceremonios în fața ei şi o invită:

— Dansați?

Femeia simțea că, pentru prima oară după atâția ani, soțul ei dansa cu ea într-adevăr cu plăcere şi degajat, ca şi cum ar fi ținut mijlocul acelei fetişcane de demult pe care cândva, înainte de bacalaureat, o visa cu ardoare. „Tangențial – gândi ea – poate ieşi ceva bun din seara asta. Doar fiecare o să-şi dezlege inima şi limba şi în glumă se poate spune orice."

— Imaginează-ți – zise Haller zâmbind – Stefi s-a tuns scurt azi dimineață! E mondenă, ca o fată de miliardari de pe Coasta de Azur!

— Las' să fie! Eu rămân la conciul sănătos şi bătrânesc!...

13

Farurile tatonau prin beznă drumul, şoferul stătea aplecat înainte, pentru că între două mişcări ale ştergătoarelor ploaia punea un giulgi gros peste parbriz. O singură mişcare greşită şi Volga putea să alunece de pe şosea în vale. Maşina şerpuia printre păduri vuitoare, pe o vreme îngrozitor de urâtă, pe serpentinele din Mecsek, îndreptându-se spre Csalogány.

Dar în maşină era o căldură plăcută, iar Ali şi Vértes nu se sinchiseau de urgia de afară. De căldură, Bea îşi scosese pardesiul şi acum se etala pe canapeaua moale în rochia-i de seară. După părerea lui Vértes, putea fi o apariţie excitantă în oricare din barurile din Soho...

— Aş fi remarcată până şi pe terenul de tenis al vărului dumitale, nu? Deşi acolo nu se observă orice!...

Bea răspunsese cu această aluzie la un gest din mână exagerat de încrezut. Dar adăugă îndată, pentru a mai atenua atacul:

— Măcar în timpul interviului să fiţi amândoi serioşi!

Ali ajunsese la a cincea pagină stenografiată. Era un ziarist talentat, în anii când s-a ocupat de rubrica ştirilor de la poliţie cunoscuse toate chichiţele culpelor şi acum izbutea să-şi exploateze bine simţul psihologic şi la rubrica culturală. Sesiza la fel de pătrunzător falsitatea artiştilor ca şi pe cea a hoţilor de buzunare. Datorită acestor calităţi, cei de la ziar îi treceau multe cu vederea.

— Te-ai întâlnit cu transfugi? o întrebă pe Bea.

— Din partea mea nu.

— Cum adică din „partea dumitale”?

Pe Ali îl enerva exprimarea rigidă a fetei, preocuparea ei de a da răspunsuri cât mai contabiliceşti.

— Pe mine nu mă interesează decât muzeele şi teatrele. Arta...

— Hm. Şi nici poemul ăsta vestimentar nu l-ai cumpărat de afară?

— Întâmplător da.

— Ei, vezi?!

Pe Decsi, care şedea lângă şofer, nu-l interesa interviul. Privind lămpile de semnal albastre, numără şapte sonde până la indicatorul ce anunța localitatea Csalogány. Aici maşina părăsi serpentinele şi motorul începu să gâfâie pe panta alunecoasă, cu noroi adânc.

N-ar fi putut însă jura că numărase exact. Pusese iar stăpânire pe el emoția, care îl urmărea de atunci când, întorcându-se acasă, îl îmbrâncise în lac pe duşmanul său din trenul de noapte ce gonea înspre continent. Iar şi iar îi apărea în fața ochilor acel tablou de groază, pe care nu izbutiseră să-l alunge lămpile sondelor...

Volga se lupta cu succes cu noroiul, ocoli autobuzul ce se târa în fața lor şi după câteva încercări nereuşite izbuti să se cațere şi pe drumul din spatele bisericii, fără ca musafirilor săi, să li se facă rău. Peste câteva minute farurile luminară firma bătută în cuie pe poarta dispensarului. Ali îi mulțumi şoferului pentru performanța de-a dreptul artistică şi, cerându-i scuze cu tot respectul, îi dădu drumul să se întoarcă la Pécs.

Şoferul era un tânăr jovial.

— Nu-i nicio nenorocire, dacă am baftă, salt şi-o femeiuşcă plouată pe drum! La revedere, pe mâine dimineață!

Cei trei alergară prin ploaie pe aleea betonată până la

uşa dispensarului.

Sunară şi uşa se deschise imediat, însă Haller îşi compuse o faţă surprinsă.

— Ia te uită! Tu eşti, Ali? Ce vânt te aduce pe-aici?

— Poftim – mormăi Vértes – am făcut-o fiartă! Păşi înainte palid: Servus, Karcsi!

— A, Gyözö! Ce surpriză grozavă! Şi tu?

— Pe noi – rosti răguşit Vértes – ne surprinde mai degrabă că nu te-ai aşteptat să ne vezi. Deşi, când aranjează Ali ceva…

— E nebun! râse Decsi. Îl laşi să te ia ca pe-un fraier? Apoi îl îmbrăţişă pe amfitrion.

La care râse şi Haller şi-i strânse pe rând de umeri pe oaspeţi. Printre ei – ca orice gazdă primitoare de la ţară – şi pe Bea.

— Chiar că e o surpriză! Dar parcă v-aş cunoaşte după poză sau de pe scenă…

Ali se grăbi să intervină:

— Nicky Bea, solista corpului de balet!

— La noi va fi rivala lui Camargo! glumi Haller, în timp ce deschise pe rând uşile şi-i pofti să intre în casă. Ba mai mult – zise întorcându-se spre Vértes – e invitată de onoare a Ordinului!

— Aşa e! râse Vértes. Bea încă nici nu ştie că am adus-o la serata jubiliară a „Ordinului Liliecilor”!

— Dumnezeule! Dar asta ce-o mai fi?

— Sifilis religios bazat pe victime umane! Membrii beau sânge de fecioară.

— Bine, atunci pe mine e cazul să mă omiteţi!

Tocmai în clipa aceea Bea dădu cu ochii de amfitrioană şi se înroşi ca floarea de mac.

Nimeni nu observă schimbarea culorii, dar şi pe cea a amfitrioanei, cu excepţia lui Decsi. Soţia lui Haller întinse palidă mâna spre balerină.

— Bine-ai venit!

— O clipă stătu descumpănit, apoi o sărută pe obraji pe Bea.

— Servus, Magda! zise Decsi dând cu un zâmbet intim mâna cu doctorița.

Ali şi Vértes săriră amândoi într-un glas:

— Magda? Jocó, tu te-ai tâmpit?

După care o sărutară din ambele părți pe amfitrioană, aşa cum le stă bine unor vechi prieteni.

— Doar nu te-au rebotezat?!

— Ba da. Şi Karcsi îmi spune Magda.

— Nu contează soțul. Rămâi Emma şi cu asta basta!

— Aşa e! Arăți exact ca înainte de bacalaureat! replică Vértes vrând să-i facă un compliment.

— Mersi! zise Ali râzând. Complimentele tale! Doar nu vedem că s-a făcut galbenă când te-a văzut?!...

Decsi observă liliacul de „aur” făcut din mucava lipită pe un scut negru.

— Ia uitați! Herbul ordinului!

— E fantastic! îl admiră Vértes. Poate mai ai şi submarinul acela al tău?

— Cu tot echipamentul de război.

— Arată-l!

— Scoate-l imediat la vedere!

Dar în clipa aceea intră Stefi cu ceştile de cafea şi uitară îndată de submarin.

— Sărut mâna! zise Vértes sărutând mâna fetei şi fixând-o cu o privire adâncă, demnă de Casanova.

— Poftim! exclamă Ali deschizând larg brațele. Zău dacă nu ni se înfățişează o adevărată dolce vita, vorbesc serios!

Gazda turnă cafeaua în ceşti, iar Haller scoase de undeva modelul de vas înjghebat din tablă şi bătut cu nituri lucitoare. Societatea se aşeză pe scaune, dându-şi

din mână în mână jucăria de pe vremuri. Dar nici nu apucară să-şi bea cafeaua şi se auzi iar soneria, iar în clipa următoare intrară şi ceilalți în frunte cu Beke.

— Imaginați-vă – îi informă prompt Ali – Decsi a numit-o Magda pe Emmi.

— Cum vine asta?

— Beke îşi compuse o grimasă comică, de parcă ar fi răscolit o amintire hazlie.

— Bine că nu mă botează pe mine Sica!

Între timp soția lui Schwabik se sărută cu Bea fără să trădeze nimic în legătură cu rivala ei. Soțul ei o salută pe față cu amabilitatea potrivită față de un vechi client.

— Ce mică-i lumea! zise curtenitor.

Haller începu „încălzirea" atmosferei împărțindu-le în grabă câteva perechi de papuci călduroşi.

— Nu-s cine ştie ce eleganți, dar sunteți ca la voi acasă.

— Aşa e! În cetatea Ordinului, undeva între munții Scoției, făcu Vértes pe spiritualul.

— Chiar aşa! îl aprobă nevasta lui Schwabik. Între scoțieni, unde oaspeții nu au voie să calce pe covoare decât în papuci!...

Femeia era într-o dispoziție mai bună decât s-ar fi aşteptat Beke. „Cred totuşi că e nevinovată, îşi spuse uşurat. E puțin cam extravagantă, dar atât."

Pe Bea, care se alese cu cei mai mari papuci, ideea o cuceri.

— Sunt dumnezeieşti! exclamă cu însuflețire, apoi îşi scoase pantofii cu toc cui, cu câteva mişcări calculate atrase atenția asupra picioarelor ei frumoase, apoi şi le vârî în papuci şi se ridică.

— Ah! Trebuie să fie teribil să te târşâi în ăştia!

— Ba dumneata nu te târşâi, eu vreau să dansez cu dumneata! i-o întoarse Ali.

— Atunci pune-ți şi tu papuci, băiete! Haller trase o palmă peste spinarea lui Baksay. — Ținând seama de ocupația dânsei, nu i-ar face bine dacă în timpul tangoului i s-ar rostogoli din când în când peste picioare un tăvălug... Deci, scoate pantofii!

Schwabik protestă energic:

— Cel mult după o baie de picioare de un ceas în alcool!

— Eh, atunci încalț papucii!

— Pe ei! îi dădu dreptate Bea. Şi dați drumul imediat şi la radio!

Muzica o dezumflă puțin pe fată; era un tango vechi, din 1945.

Primăvara ai de ales între două-ntrebări,
care-i mai bună, nimeni nu ştie:
inima-ngheață, când nu iubeşte,
iar când iubeşte, degrabă se mistuie arsă.

— În chestia asta – constată Decsi – e şi o oarecare învățătură istorică... Şi făcu pe furiş cu ochiul spre Beke.

Stefi şi Vértes începură îndată să danseze. Ali trase covoarele la o parte şi se înclină în fața lui Bea. Haller o invită pe soția lui Schwabik, dar Márta declară că nu poate dansa „pe uscat", şi ceru să i se umple a treia oară paharul cu gin. Decsi discuta cu stăpâna casei – după presupunerea lui Beke despre misterioasa schimbare de nume... Numai Schwabik arăta neliniştit.

— Nu ştii până la ce oră se poate telefona încoace? îl întrebă pe Beke. Poate că voi fi chemat.

— Nu ştiu, dar m-ar interesa şi pe mine.

— Aşteaptă. Îl întreb pe Karcsi.

Între timp Haller şi Márta se apucaseră să danseze.

Beke se uită la grațiosul scrin franțuzesc. Ceasul stil *empire* arăta abia şase şi jumătate, însă societatea se simțea de pe acum excelent. La radio se auzi un twist îndrăcit, drept care Vértes se aşează şi începu şi Ali să lâncezească. În schimb Beke se ivi eroic în fața gazdei.

— Dansați?

De data asta Magda nu se mai mişca greoi, ca un ursuleț.

— Ca pe vremuri, în sala de gimnastică! făcu aluzie la ultimul bal al elevilor. Dar mult mai repede.

— Da, mai repede! La urma urmelor avem optsprezece ani!

14

Nu erau de optsprezece ani – până şi Bea trecuse de douăzeci – aşa că în curând se lăsară de dansat twist, se aşezară gâfâind în fotoliile de pluş şi băură uşurați. Vértes căută la radio o muzică de salon: priceperea lui nu-i putea aduce nicio stimă în ochii femeilor.

Dar ochii ce străluceau căutându-se trădau că societatea nu va rămâne liniştită. Erau cu ei prea multe femei frumoase ca să petreacă noaptea depănând amintiri. Beke bănuia că Ali va găsi foarte curând o idee care să ofere mai multe şanse pentru făcut curte decât twistul, care-i zbuciumase burta.

Deocamdată unul gâfâia, altul îşi ştergea fruntea transpirată: Haller umplu iar paharele şi între timp se întoarse spre Bea.

— Spune-mi, Bea – o întrebă zâmbind –, dumitale îți plac animalele?

Fata bătu uşor cu palma de câteva ori peste burta lui Ali.

— De ce nu?! Dacă-s atât de simpatice...

— Îți plac şi lupii?

— Păi... Bea trase cu coada ochiului spre Vértes. Cât timp mă lasă în pace...

— Eu mă refeream la lupoaice.

Fata se uită fără să vrea la nevasta lui Schwabik.

— Nu, lupoaicele nu!

— Iarna trecută a fost una pe-aici, pe la noi...

Şi Haller povesti despre năluca pe care-o văzuse la miezul nopții.

— Doamne! exclamă Bea. Atunci, înseamnă că nici nu putem ieşi afară...

— Nu-ți fie frică! zise nevasta lui Haller râzând. Nu-i nevoie să mergi decât până în antreu...

— Slavă Domnului! Pe cuvânt că până în curte n-aş avea curaj să ies. Pe cât de bine e aici, pe atât de înfiorător e afară. Brr, ce vreme!...

În tăcerea de o clipă se auzi bine şuieratul vântului în scocuri şi şiroitul monoton al ploii.

— Ei – propuse Schwabik – să revenim la ordinea de zi. Cine dintre noi e acum „liliacul-şef"?

Decsi, care şedea sub emblemă, îşi umflă pieptul.

— Cine să fie? Emblema am câştigat-o eu, cu trei săptămâni după bacalaureat, la masa de ping-pong. L-am bătut pe Beke cu douăzeci şi unu la zece.

— Ştii – interveni zâmbind Beke – nu prea ții minte bine. Nu m-ai bătut la scorul ăsta.

— Atunci?...:

Decsi îşi încreți fruntea, iar Beke se întoarse spre Vértes:

— Dacă tot am ajuns la cifre – zise cu o față senină – l-aş întreba şi pe Gyözö ceva.

— Poftim.

— Respectiv despre o stea de cinema...

— Cu cea mai mare plăcere!

— Pe vremuri, sunt sigur că îți aminteşti, a tras la „Princiar" când a venit la Pécs. Mai ştii în ce cameră a stat?

Vértes îşi compuse o față plină de importanță.

— Bineînțeles, la etajul întâi. La început diva a fost repartizată la 133, dar apoi, din superstiție, s-a mutat la 117...

— Vezi? zise Beke uitându-se chiorâş la Decsi. Nu ai spor la cifre.

Decsi rânjea silit. Fruntea i se îmbrobonise de sudoare.

Ali nu făcea parte dintre sufletele sensibile, nu-l interesa trecutul şi în timpul discuţiei cotrobăia printre cărţi. Haller avea o bibliotecă bogată, în care se aflau şi volumele îndrăgite de pe vremea când era licean: *Magia Neagră, Povestea Ordinului Crucii de trandafiri* şi *Povestea lui Gaspar Hauser*. Ali le răsfoi pe rând, descoperind ici-colo şi semnele degetelor sale. Dar cu o ureche era totuşi atent. Iar la râsul forţat al lui Decsi, se întoarse brusc.

— Am găsit! strigă. Ne apucăm îndată de-un pocher! Şi arătă pachetul descoperit printre cărţi.

Beke îşi desfăcu braţele înţelegător:

— Mă rog!

Deşi habar n-avea de pocher, Bea sări îndată în picioare:

— Haideţi!

Îl luă imediat de mână pe Baksay şi din întâmplare îl lovi peste mâna în care ţinea cărţile. Pachetul se împrăştie şi fata se holbă înspăimintată spre covor.

— Dumnezeule! Dar asta ce mai e?

Pe covor, în loc de dame şi valeţi zăceau nişte fotografii înspăimântătoare.

— Test Szondy, zâmbi Haller în timp ce aprindea ţigara lui Vértes. Portretele unor psihopaţi.

— Ţi-am spus de o mie de ori să le ţii în cabinet! exclamă amfitrioana. Te loveşte damblaua când le vezi…

Stefi îngenunche prevenitoare şi adună fotografiile…

— Le duc…

— Viu cu dumneata, sări Vértes. Pe mine demult mă interesează festele… Adică testele!

— Şi pe mine! îi ţinu isonul Ali.

Vértes bineînţeles nu dorea încă un însoţitor, dar Ali porni şi îl chemă şi pe Decsi.

— Hai, vino! Tu te pricepi la psihologie!

Când închiseră uşa, Beke se întoarse spre stăpânul casei:

— Ai o asistentă nostimă!

— Nostimă şi acerbă... — Haller se uită şmechereşte la prietenul său.

— Altfel, a fost o bună alergătoare de viteză. Vértes ai fi rămas cu cel puţin patru zecimi de secundă în urma ei pe suta de metri...

Pe Bea o enerva dacă se discuta despre altă femeie în prezenţa ei, aşa că puse repede capăt temei.

— Zău, ai putea să ne povesteşti o întâmplare palpitantă! Despre vreo spioană sau vreo crimă misterioasă, îi spuse lui Beke. Aici, la gura sobei, e plăcut să te ia groaza un pic. Tu nu eşti tot aşa, Márta?

— Pe mine mă ia groaza din pricina copiilor mei, draga mea! răspunse soţia lui Schwabik privind la Bea cu superioritatea morală a mamelor. Mă tem că de când am plecat au răsturnat locuinţa cu josu-n sus. Sunt singuri şi astă-seară se dă un film sexi la televizor...

Bea tresări: să-i spună femeii că săptămâna trecută băiatul mai mare îi ceruse un autograf? Asta ar nimeri-o drept în inimă şi nu s-ar mai uita la ea cu atâta superioritate. Dar până la urmă cugetă că e mai bine să fie prevăzătoarei

— Te rog, crede-mă că vă invidiez pentru ei. Teamă mi-e că eu n-o să am niciodată copii. Sunt exagerat de superficială...

Nevasta lui Schwabik se aştepta la un afront, dar asta o puse în încurcătură. Se întoarse iute spre amfitrioană:

— N-ai vrea să pui un disc frumos?

Haller se sculă s-o ia înaintea neveste-sii, dar se opri auzind din cabinet sunetul lung, ascuțit al telefonului.

— Interurbanul! Tocmai la timp, peste cinci minute nu mai funcționează centrala...

Schwabik şedea încordat, dar auzind vocea lui Stefi sări în sus. Fata strigă după el din antreu:

— Schwabik Sándor e căutat de la Pécs!

15

Schwabik vorbi cam o jumătate de ceas. Lăsă receptorul în furcă şi ieşi din cabinet fără să scoată o vorbă. În antreu îşi îmbrăcă pardesiul, pentru a face o plimbare pe afară.

Pragul din preajma peretelui, pe unde farmacistul dădu ocol de câteva ori casei, era ocrotit de streaşină. Turna neîncetat, ca şi cum apa ar fi vrut să ia munții din loc şi să aducă moartea peste satul inundat. Era o beznă ca smoala, din casă nu se strecura lumină, numai în căsuța țărănească de vizavi tremura ecranul televizorului.

Când după cinci minute Schwabik reintră în salon, nu se putea citi pe el ce veste îi transmisese medicul său. Vântul îi înroşise fața, acoperindu-i paloarea, şi i se mai calmaseră puțin şi nervii.

Bineînțeles, Márta îl şi atacă imediat:

— Cine te-a chemat?

— Nu-i ceva important. Mi-a telefonat colegul meu de la farmacie dacă poate elibera un medicament. Ştiți – se întoarse spre ceilalți – a trebuit să iau un înlocuitor. Noaptea asta eram de serviciu.

— Nici nu-mi mai vorbi de asta! dădu din mână Haller. Eu sunt de serviciu în fiecare noapte! Pot fi sunat oricând.

— Bine, bine, nu face şi tu din țânțar armăsar! îl opri nevastă-sa. Mai bine du-te în cabinet după nebunii ăia

şi alungă-i înapoi. Până la urmă o să descopere unii despre alții că toți sunt paranoici!...

— Pentru asta nu e nevoie de teste Szondy! zise râzând Haller. Ieşi totuşi, pentru a pune capăt şuetei ce se încinsese în cabinetul său.

Nevastă-sa plecă în fugă în bucătărie, pentru a se întoarce cu alte sandviciuri.

Rămânând în patru, Beke se aşează ostentativ lângă Bea. Vroia s-o liniştească pe soția lui Schwabik arătându-i că se ocupă el de fată, că Sica nici nu poate fi pus la socoteală. Totodată îi oferea fetei ocazia să discute cu el ce are pe suflet.

— Dimineața – îi şopti – vroiai să discuți ceva cu mine...

Speriată în legătură cu telefonul primit de Schwabik, Bea se şi gândise la asta, decizându-se să mintă, dar în grabă – chiar dacă numai tangențial – atinse fără să vrea secretul:

— A, despre un pictor... Are un tablou de vânzare... – şi glasul i se sugrumă.

Beke bănuia că fata minte, dar nu-i dădu importanță, în sinea lui mai şi zâmbea de pretextul ei naiv. Vroia să i-o întoarcă glumind, când Haller şi Decsi intrară în odaie.

— Şi ceilalți? întrebă soția lui Haller.

— O îmbrobodesc pe Stefi, răspunse Decsi.

Bea strâmbă din buze.

— Amândoi?

În clipa aceea năvăliră în odaie Ali, Stefi şi Vértes. Uzi, cu obrajii roşii, cu părul răvăşit şi cravatele strâmbe. Ali o strângea pe fată de braț, ca pe un hoț prins, Stefi gâfâia, îi atârna desfăcută floarea de fundă, iar Vértes îi aranja guleraşul.

— Aici nu ne mai poate scăpa de sub ochi!

— Da, dar mă pot ascunde! Cunosc mai bine casa decât domniile-voastre!

— Şi faci şi întuneric? întrebă Ali.

— Dacă sunt şi eu de acord, rosti cu cochetărie Bea, pentru a atrage atenţia asupra ei. I se părea totuşi îngrozitor că nu se ocupă de ea! Tocmai funcţionara asta de la ţară s-o umilească în faţa băieţilor de la Budapesta?

Haller, ca o gazdă binevoitoare ce era, se duse la comutator:

— Porunciţi să sting? Numai să nu spargeţi vazele…

— Ar trebui stins peste tot!

— Cu plăcere. Să încep?

— Stai! îl opri Ali. Întâi să explicăm regulile jocului.

— Ce jucăm? întrebă Bea aranjând nervoasă cravata lui Baksay.

— „Criminalul şi detectivul”.

— Doamne! Trebuie să fie teribil de palpitant! Şi cine va fi detectivul?

— Cel care trage fiţuica respectivă. Suntem zece, facem zece fiţuici de aceeaşi dimensiune, pe una scriem „criminal”, pe alta „detectiv”. Celelalte rămân goale. Apoi fiecare trage câte una.

— Şi dacă trag eu fiţuica pe care scrie „criminal”?

— Atunci trebuie să ucizi pe cineva. Îl strângi frumuşel de gât sau de ce se nimereşte să apuci în mână… Respectivul ţipă odată şi se prăbuşeşte la pământ. În clipa aceea toţi se opresc şi fiecare rămâne nemişcat pe locul unde l-a apucat ţipătul. Numai criminalul are voie să-şi schimbe locul.

— Şi ceilalţi?

— Rămân pe loc neclintiţi. Trişatul e strict interzis!

— Şi detectivul?

— Când aude ţipătul intră repede şi aprinde lumina.

— Brrr!... Bea îşi acoperi faţa. Mortul zace pe covor...

— Eventual căzut moale într-un fotoliu...

— Nu-mi mai vorbi.

— Detectivul începe imediat cercetările şi urmărirea.

— Dar cum?

— Întâi priveşte poziţia. Asta, în timp ce fiecare stă. Căci dacă dumneata întâmplător eşti în altă cameră decât victima, atunci sau eşti criminalul, sau eşti nevinovată...

— Eh! exclamă Decsi râzând. Frumos i-ai mai explicat chestia asta, ce să zic!

— Nu face pe deşteptul. Mai bine ajută la făcut fiţuici.

În afară de Bea numai Stefi ascultase explicaţia lui Ali, ceilalţi cunoşteau demult jocul: amintirea multor petreceri „studenţeşti" se legau de el.

— Aşadar – continuă Ali – suspect e şi cel care stă la cea mai mare distanţă de mort. Pentru că se presupune că, după faptă, a fugit. „Criminal" fiind, are voie să se strecoare.

— Are voie să pună întrebări? Mă refer la detectiv.

— Bineînţeles. Adevărul reiese numai de pe urma interogatoriului. Trebuie puse întrebări istete, viclene, trebuie tras de limbă fiecare, ce făcea sau la ce se gândea în clipa când a auzit ţipătul. De obicei făptaşul se dă de gol chiar de la început după faţă şi după intonaţia vocii. Se încurcă la răspunsuri şi se contrazice singur. Detectivul bineînţeles se preface de parcă n-ar fi observat. Păşeşte mai departe şi-i întreabă pe alţii. În sfârşit, când a făcut în sinea lui un bilanţ al răspunsurilor îl bate pe umăr pe cel mai suspect. Îl legitimează, îi cere fiţuica. Dacă l-a prins pe „criminal", e rândul acestuia să iasă afară din odaie. El devine „detectivul". Dacă nu, atunci se reîntoarce afară... Sper că ai înţeles?!

Bea făcu o grimasă acră.

— N-am fumat încă un joc din ăsta!

În acest timp ceilalți pregătiseră fițuicile, Beke avu grijă să fie perfect egale, Schwabik scrise cele două cuvinte fatale, Vértes verifică dacă au fost împăturite bine, iar Decsi le amestecă.

Când fură gata, amfitrioana scoase din vitrină vaza de cristal albastră, o puse pe mijlocul mesei, pentru a scoate din ea dramaticele destine.

— Băieți – zise ea răsucind capul în toate părțile – mie mi-e frică numai de tanti Lizi.

— Cine-i asta?

— Bucătăreasa. Dacă intră şi vede că ne ținem de prostii pe întuneric, ne scoate vorba că am organizat o orgie.

— Fii liniştită – zise Haller – poarta e încuiată. Dacă vine, trebuie să sune. Dealtfel – şopti consultându-şi ceasul de mână – e tocmai vremea să sosească!

16

Fițuicile erau în vaza de cristal, societatea se strânse în jurul mesei, fiecare trase.

După câteva clipe desfăcură fițuicile şi în odaie se lăsă o tăcere deplină. Nu se auzea decât vuietul vântului, ploaia care răpăia în jaluzele.

Tăcerea o sparse Baksay. Se uită la fițuică, apoi rosti cu glasul unui ucigaş plătit din dramele shakespeareene:

— Ahaaa! Acum să vedem!...

Din care era limpede că nu trăsese fițuică de „criminal”.

— Hm, hm, mormăi necăjit Decsi.

Schwabik îl atacă pe loc:

— Ce tot bombăni?!

— Nimic, nimic, doar o mică însărcinare... O afacere de aranjat...

— Bănuiesc! zise Schwabik amenințător.

— Nu cumva tu eşti detectivul?

— Păi, din hoți, vreau să zic din criminali, se aleg cei mai buni... Ştii tu ce... Dar ce tot vorbesc?! Ei drace!...

Ceilalți s-ar fi jurat că făptaşul nu va fi niciunul dintre ei.

În schimb Vértes îşi mototolea nervos fițuica, umbla de colo-colo mut, de parcă ar fi stat în fața unei decizii grele. Nevasta lui Schwabik îşi aprinse cu poftă o țigară. Beke îşi făcu în bloc-notes rapid o schiță despre

aşezarea celor două odăi, iar gazda puse apă la fiert pentru un nou rând de cafele.

— Dumneata poți face cercetările şi fără cafea? îl întrebă pe Beke.

— De ce nu?! Singurul lucru de care nu mă pot lipsi e clasicul şal ecosez.

Ali şi Vértes îşi vârâseră capetele unul lângă altul, şuşoteau aprins. Şi era vizibil că nu ajungeau la o înțelegere. Beke ar fi jurat că e vorba de manevrele lor din jurul femeilor.

În cele din urmă Baksay strigă:

— Putem începe!

Haller stinse luminile, numai în antreu ardeau aplicele de lângă uşă.

— Cine-i detectivul?

— Chiar aşa! strigară ceilalți. Să-l vedem pe detectiv!

Bea se grăbi spre uşă.

— La dispoziția dumneavoastră!

Din semiobscuritate se auziră bombăneli, plesnituri înciudate din degete şi râsete malițioase de femei. Ali se holbă fiert la fată.

— Tocmai dumneata? Atunci eu renunț să joc!...

— Mai bine, poate că altfel te ucide tocmai pe dumneata!

— Aşa e! îi dădu dreptate Schwabik. Poate că-şi trăieşte ultimele clipe şi şi-acum se gândeşte numai la ticăloşii! Mai bine terminăm cu el!

— Ei asta-i!... Ali dispăru în semiobscuritate cu o mutră amenințătoare.

Bea stătea la uşă, de unde nu-i mai vedea clar decât pe Beke şi Decsi. Ceilalți se retraseră din lumină.

— Putem începe? întrebă fata.

— Putem! răspunse Stefi.

Bea stinse lumina şi ieşi.

Îndată ce ajunse în vestibulul rece, luă şalul ecosez ce atârna în cuier, îl înfăşură în jurul gâtului, apoi îşi puse în cap şi o şapcă udă. Se privi în oglindă şi constată că ar fi un detectiv drăgălaş.

Înăuntru în casă era întuneric beznă. Beke zări o clipă silueta lui Decsi, cum dispărea fără zgomot după draperia ferestrei. Apoi descoperi şi cadranul fosforescent al ceasului empire. În clipa următoare se retrase brusc de sub un braţ ridicat să lovească, apoi se strecură pe lângă o matahală, în care îl bănui pe Ali. Ajungând în odaia vecină, îi ajunse la ureche şoapta sugrumată de emoţie a secretarei: „În poză eraţi doi. El şi dumneata". Stefi amuţi şi Beke găsi că e mai bine să-şi continue drumul. În celălalt colţ, lângă o făptură femeiască, luci inelul cu pecete al lui Schwabik. În liniştea încărcată de ameninţare zgomotul unei cutii de chibrituri aruncate jos aproape că avu intensitatea unei explozii. Apoi se auzi un bufnet mai îndepărtat, sec, şi se auzi îndată în întuneric „ţipătul de moarte".

Afară în vestibul Bea tocmai îşi număra mărunţişul când auzi ţipătul ca de porc înjunghiat. „Grasul!" se gândi şi îşi închise poşetuţa.

Când intră şi aprinse lumina constată că nu greşise. Ali zăcea cu picioarele răşchirate pe covorul roşu de Torontal şi clipea des în lumina aprinsă brusc. Lângă „mort" se afla un roman de Cronin...

Prima privire a lui Beke căzu pe faţa încinsă a soţiei lui Schwabik. Femeia se uita la Bea ca şi cum *s-ar fi gândit într-adevăr s-o ucidă*. „Şalul şi şapca!" gândi Beke.

Dar Bea n-avea habar ale cui erau acestea, pe care le purta ea. Luă comportarea farmacistei drept un indiciu al „făptaşei", nici prin gând nu i-ar fi trecut să interpreteze altfel. „Totuşi – îşi spuse – mă mai prefac puţin. Să vadă că nu-i sar imediat în cap!"

— Cred – începu ea cercetările – că a fost lovit cu ăsta. Şi ridică romanul de pe covor.

— Cu obiectul ăsta neascuțit? întrebă Vértes desfăcându-şi neîncrezător brațele.

Fata se întoarse spre Beke.

— Dumneata ce crezi?

— Pardon, eu aici fac parte dintre suspecți...

— Bine, dar şi-atunci ai obligația să ajuți poliția. Deci, ca specialist, socotiți destul de grea cartea asta pentru a fi ucis un om cu ea?

— Un om? Mă îndoiesc. Dar un critic poate fi dat gata cu orice operă, fie ea cât de proastă. Iar Baksay...

— Mulțumesc, e de-ajuns. Mortul se poate scula.

Culcat cum era, Ali trăgea cu ochiul ba sub fusta lui Bea, ba a nevestei lui Haller, pendulând între lenjeria roză şi albastru-pal, iar acum se supunea cu neplăcere la invitația făcută.

Cercetările nu aduseseră cine ştie ce emoții. După ce fusese *sigură* că ucigaşul lui Ali nu putea fi decât soția lui Schwabik, Bea îşi forța mintea mai puțin decât s-ar fi aşteptat. Întrebările ei ce se voiau logice stârniseră doar o uşoară bună dispoziție. Ceea ce o făcu pe Bea brusc furioasă şi-i strigă victorioasă nevestei lui Schwabik:

— Arată-mi, fițuica!

Doamna Schwabik aruncă hârtia pe masă.

— Eşti genială, draga mea! rosti ironic.

Bea desfăcu fițuica şi o scutură în fața tuturor.

— Ei, ce ziceți de asta?

— Dumneata eşti un geniu! Beke n-ar fi descoperit asta nici până mâine seară! Ali strângea recunoscător mâna fetei.

— Vezi? Atunci de ce râdeai adineauri de mine?

Doamna Schwabik păşi lângă Bea:

— N-ai vrea să-mi dai înapoi şalul soțului meu? Poate

că e frig afară...

— Ah, ăsta-i al soțului tău? Jur că n-am ştiut! Bea îşi acoperi gafa cu o mutră arogantă. Dar în sinea ei se speriase şi mai degrabă îi venea să renunțe la joaca asta.

Vértes însă strânsese între timp fițuicile şi iar le aruncase în vaza de cristal.

— Hai, trageți pe rând fiecare!

17

Beke putea rătăci acum liniştit prin beznă, nu trebuia să se teamă că va fi atacat.

„Criminalul" era el...

Deşi ar fi vrut cu dragă inimă să scurteze suferinţele soţiei lui Schwabik ajunsă „detectiv" – absolut sigur o să se îngălbenească de frică afară! – se gândi să nu „ucidă" îndată. Era curios să ştie ce se întâmplă în jurul său în casa lăsată în întuneric. Chiar dacă nu putea să vadă, măcar ţinea să ghicească. Şi poate că iar va auzi ceva şi despre acea fotografie... „În poză eraţi doi. El şi dumneata." Cuvintele acestea, pe care Stefi le şoptise cuiva pe un ton atât de emoţionat, sugrumat, se întipăriseră în memoria lui Beke.

Mersul uşor, ca de căprioară, al Beei, apoi clătinatul ca de urs al lui Ali puteau fi recunoscute şi pe întuneric. Fata dispăru, dar Ali rămase într-o apropiere sesizabilă şi în curând apăru lângă el o făptură înaltă şi uscăţivă: Vértes. Beke auzi cum îşi şuşotesc furioşi şi se despart.

În odaia învecinată se încrucişă cu un bărbat: Haller, Schwabik sau Decsi, putea fi oricare din ei, apoi iar flutură pe lângă el Bea. Fata părea să caute pe cineva. După care Beke bănui după foşnetul unei rochii că se află în apropierea soţiei lui Haller, dar fireşte respectiva putea fi şi Stefi. Foşnetul – specific de tafta – o indica mai degrabă pe soţia lui Haller. Când unul dintre cei trei bărbaţi pe care nu-i recunoscuse adineauri îi ieşi iarăşi

în cale, Beke ridică repede cartea pe care o ținea în mână şi lovi.

— Aua! strigă victima şi se prăbuşi cu un bufnet surd într-un fotoliu.

Pentru a uşura misiunea „detectivului", Beke rămase la locul faptei.

În clipa aceea soția lui Schwabik aprinse lumina, dar rămase încremenită pe prag şi îşi lipi palmele zgomotos:

— Sica!

În fotoliu zăcea „fără viață" Schwabik, cu brațele atârnându-i moi şi capul dat pe spate.

— Ei, ce zici? întrebă „cadavrul" pe un ton mormântal. Care ar fi?

Femeia vedea însă şi altceva, nu numai pe soțul ei. În spatele fotoliului, Beke tocmai îşi aprindea o țigară. În schimb la dreapta „mortului" stătea Nicky Bea...

Tabloul o uluise vizibil pe doamna Schwabik. Dar lumina aprinsă brusc părea s-o fi surprins destul de tare şi pe soția lui Haller: Beke o observă cum se schimbă la față.

„Criminalul", „victima", şi Bea alcătuiau un grup. Iar ceilalți şase participanți două grupulețe de câte trei: unul format din Vértes, Stefi şi Haller, celălalt din Decsi, soția lui Haller şi Ali. Femeile stăteau la mijloc, aproape la distanțe egale între bărbați.

Soția lui Schwabik se întoarse întâi spre Decsi:

— Ce făceai dumneata în momentul crimei?

— Doream să-l văd în iad pe domnul ăsta... – zise Decsi întorcând ochii spre Ali.

— Şi dumneata, Baksay?

— Reciproc!

— Dar dumneata, domnule doctor?

— Credeam că lângă mine e nevastă-mea, zise Haller. După colonie. Dar dintr-o întâmplare fatală şi asistenta

mea foloseşte aceeaşi marcă... — Medicul se uită la detectiv cu mutra spăşită a soţului prins cu mâţa-n sac. Apoi deveni serios. Şi declară hotărât:

— În privinţa crimei sunt nevinovat!

Soţia lui Schwabik se întoarse spre Vértes:

— Dumneata eşti scriitor. Ai vreo bănuială bazată pe fler?

— Din păcate eu n-am simţit decât mirosul coloniei.

— Normal! Soţia lui Schwabik zâmbea ameninţător. — Şi mirosul de sânge? Sângele ce se revarsă din capul spart al victimei? — Brusc ridică vocea şi se răsti la Beke:

— Dumneata ce făceai în momentul crimei?

— Voiam s-o sărut pe cuconiţa de aici... – zise Beke făcând cu ochiul spre Bea.

— Şi de ce n-ai făcut-o?

— Cine ţi-a spus dumitale?

— Hihi! îi întrerupse Bea.

— O compromiţi pe artistă?

— Cu cea mai deplină linişte. Cel mult o să-mi scoată ochii.

— Nu e cazul acum să facem pe spiritualii. E cinismul răufăcătorilor! Ai sărutat-o sau nu? Declară adevărul curat!

— N-am sărutat-o.

— Aşa. Şi de ce nu?

— Pentru că m-am împiedicat de fotoliu.

— Greşeşti. Dumneata nu te puteai împiedica de fotoliu. Dacă ar fi stat între dumneata şi domnişoara artistă, obiectul cu care ai lovit s-ar fi aflat acum în spatele fotoliului. Doar dumneata nu eşti stângaci, e adevărat? Nu nega, toată seara te-am observat.

— Mă rog, dar mă şi puteam muta din loc! exclamă Beke.

— Cu ce drept?... Pentru că ai ucis!

— Păi... — Beke îşi dădu seama că gafase şi râse fiert.

— Uraaa! strigă victima. Deci moartea mea nu rămâne nerăzbunată! Sări în sus şi îşi îmbrățişă soția. — Tu eşti Miss Marple!

— Pentru că tot am fost prins – Beke arătă fițuica de „criminal" – acum n-aş mai fi curios decât să ştiu ce mă aşteaptă...

Farmacista pronunță fără milă sentința:

— Învinuit de crimă!

Condamnarea fu primită cu râsete zgomotoase.

— Spânzurați-l pe călău! strigă cu răutate Stefi.

Decsi, animat de cine ştie ce speranță, îşi freca îndârjit palmele.

— Acum urmează rundul decisiv!

— Absolut sigur, dădu din cap Haller. Pentru că după rundul ăsta nu urmează decât cina!

18

Soția lui Haller şi secretara aşternuseră masa în sufragerie încă înainte de sosirea oaspeților. Tacâmurile de Herend, argintăria, lumânările şi garoafele aranjate în vaze creau o atmosferă sărbătorească. Stefi se bucurase încă de când aşterneau, ce frumos vor arăta garoafele roşii lângă flăcările aurii ale lumânărilor.

E drept, florile ajunseseră ilegal pe masă – soția lui Haller minţise că le-a cumpărat pentru plăcerea oaspeților, când de fapt i le dăruise Andrzej – iar tacâmul al zecelea se deosebea de celelalte. Totuşi, masa frumos împodobită crea un fundal pentru bună dispoziție, ca şi pentru hârjoana ce se desfăşura în salon şi în camera de lucru.

Însă doamna Haller se temea nu fără motiv că masa va cădea victimă petrecerii, aşa că înainte de a începe jocul încuiase uşa sufrageriei. „Ali e în stare să se ascundă în castronul de supă!" zise ca o scuză în timp ce răsucea cheia.

Jocul se desfăşura în primele două odăi, unde nu stăteau în calea celor ce se furişau pe întuneric decât fotoliile, dar care se puteau trage lângă sobele de teracotă sau mobilele de lângă perete.

Înainte de a relua jocul, oaspeții fumară, băură, merseră la baie, Márta vârî capul până şi în bucătărie, chipurile, după amfitrioană. Circulau în voie de colo-colo la „fața locului".

Dar acum erau iar împreună, iar în vestibul ardeau numai aplicele şi cineva pusese o pânză şi peste oglindă, pentru ca „detectivul” ce deschide uşa dinspre antreu să nu-l vadă în ea pe „criminal”.

— Poți ieşi! strigă Ali de undeva de lângă uşa sufrageriei.

Beke, văzu cum dispar jucătorii în semiobscuritate şi cum după stingerea ultimei lumini locuința intră într-un întuneric deplin.

În antreu se opri lângă uşa ce dădea în curte, scrută prin ploaia ce cădea ca potopul şi căută mărul unde Haller descoperise lupul. Înțelese necazul doctorului că-i scăpase o pradă atât de rară, deşi el simțea altfel. Beke făcea parte din acei vânători ciudați care se bucură dacă pe aria unde se află nu e niciun animal de pradă. Mai degrabă îi plăcea asta decât laudele ce merg mână-n mână cu prada. Şi dacă ar fi ştiut sigur că nu mai e niciun lup, că pe teritoriul micii sale țări, care-i căminul său, nu se mai strecoară nicio sălbăticiune haină, şi-ar fi pus bucuros arma în cui.

Azi – îşi spuse – chiar şi în seara asta, în toată țara se țin mii şi mii de astfel de întâlniri colegiale. Iar cei ce se adună, în majoritate sunt unanimi nu numai în distracție, ci în linii mari şi gândesc asemănător. Merită să mai vânezi ipocriți, nişte rarități pe cale de dispariție? Şi mai ales nu e o misiune ingrată când prada îl mai şi întristează pe om? Dar Beke nu vâna farisei şi purta armă nu de plăcere. Conştiința acestui lucru îi liniştea cugetul.

În clipa asta şi Bea era bine dispusă, deşi din cu totul alt motiv. Se distra în sinea ei că iar fusese mai isteață decât Ali şi prietenii lui. În schimb Schwabik, care, chipurile, îi trimisese vorbă că o aşteaptă lângă scrin, o s-o găsească sigur. Tocmai de asta nu i-ar fi plăcut să fie

„ucisă” prea devreme.

Cum se strecura prin bezna înăbuşitoare şi excitantă, se străduia să se ferească nu numai de mâinile bărbăteşti care alunecau pe pieptul sau pe spinarea ei, ci şi de lovitura „criminalului”.

Mâna ei întinsă înainte atinse o tavă aflată pe masă. În ea erau tarte cu frişcă, atât de îndrăgite de ea în copilărie. Simțea o bucurie nestăvilită, plăcerea fetişcanei care pe ascuns poate să se înfrupte cu lăcomie. Dar bucuria îi reamintea şi de orele de dans de atunci, de emoțiile primelor *croaise* şi *effacée*, şi o clipă îşi aminti la fel de acut de visul ei de a deveni dansatoare, pe cât de sigur ştia acum că a devenit – şi se simțea fericită.

Se strecură mai departe, mestecând o tartă înhățată la repezeală. Hotărî că dacă va fi totuşi cine ştie cum „ucisă”, se va prăbuşi pe covor exact ca la reprezentația de la Londra, la sfârşitul actului al treilea, când „murea” de asemenea...

Stând pe întuneric în fața scrinului franțuzesc, distinse vag contururile unei făpturi ce se apropia. Nu se mişcă din loc, aştepta să primească un semn, să-i spună pe nume, oricât de încet. Dar brusc se răzgândi, o cuprinse teama, şi vru să dispară. Însă parcă ar fi fost zidită, nu fu în stare să plece. Cunoştea din coşmaruri acea senzație şi, chinuită de neputință, puțin lipsi să nu țipe. „Cum, şi aici e un zid? îi fulgeră prin minte. Imposibil!” Pentru a nu se lăsa totuşi pradă panicii, se decise să se lase repede pe vine.

Afară în antreul luminat, Beke auzise ceva mai devreme un vaiet surd, glasul unei pisicuțe ce mieuna jalnic. Nu ştia de unde vine şi până acum nu-l preocupase asta. Dar acum glasul devenise speriat până la disperare şi tare, ca şi cum micul animal şi-ar fi

adunat ultimele puteri, spre a da ştire celor din jur despre el. La început Beke crezu că pisicuța plânge pe la vreo uşă, apoi îşi dădu seama că vaietul vine de undeva de pe la mijlocul cuierului. Rămase o clipă mirat, apoi se repezi la cuier, pentru a scoate din grămada de trencicoturi şi pardesie pisica ascunsă. „Nu e o treabă prea frumoasă – gândi el – dar sunt nevoit să cercetez pe rând buzunarele, la urma urmelor n-o pot lăsa să moară sufocată." Şi, într-adevăr, se văzu silit să răscolească tot mormanul de pardesie, să le ia pe rând din cuier, până să găsească în sfârşit micul animal gri, un ghemotoc, în buzunarul propriului trencicot.

În odaia întunecată Bea continua să stea în acelaşi loc. Cineva păşi neobservat peste ea, altcineva îi apucă brațul dar îl lăsă îndată şi se strecură mai departe. Din odaia de alături se auzea muzică de dans de la radioul pus foarte slab.

În antreu, Beke puse jos pisicuța şi o lăsă în pragul bucătăriei, unde îşi avea locul familia pisicească. Chinuirea pisicuței i se păru o glumă de-a dreptul respingătoare şi se gândi că are să le spună celorlalți răspicat părerea sa în legătură cu asta. Dar în aceeaşi clipă îi fulgeră prin cap bănuiala că autorul glumei urmărise de fapt să-l „distragă" pe el, să-l lege, pentru ca, în timp ce caută pisica, să pună la cale înăuntru cine ştie ce altă glumă şi mai murdară.

Iată la ce se gândea, când din casă se auzi un țipăt de groază:

— Ajutor! Ce s-a întâmplat? Ajutor!

Beke smulse uşa, sări la comutator şi aprinse lumina. Balerina zăcea pe parchet. Cu trupul marcat de spasmul sufocării, cu capul răsucit înspăimântător, ca o mierlă neagră cu gâtul sucit.

Toți stăteau înmărmuriți. Îngroziți, dar nevenindu-le

încă să-şi creadă ochilor.

Ali, care din fotoliul aflat lângă trupul inert nu vedea decât picioarele fetei, făcu un gest disperat.

— Ce e? Ridică-te! Ce s-a-ntâmplat?

Acelaşi lucru întreba în sinea sa şi Beke aplecându-se peste fată. Poate că joacă, se preface: doar asta îi este meseria…

— De ce nu te ridici? bâigui Ali.

Dar fata, care zăcea lângă micul scrin franţuzesc, acum nu murise în joacă şi nici ca la teatru între decoruri. Ochii ei holbaţi, sticloşi, aveau mici puncte sângerii, pe buze îi rămăsese spuma albă de frişcă, – nu ar fi auzit nici cele mai furtunoase aplauze. Moartea asta, pe duşumeaua unui salon de la ţară, era adevărata moarte a lui Nicky Bea.

— Poate – bolborosi Schwabik – poate că nu-i decât leşinată. Ar trebui să încercăm…

Haller o împinse la o parte pe nevastă-sa şi sări lângă fată. Îngenunche lângă ea, o întoarse cu faţa în sus, îi întoarse capul ce-i atârna neputincios, şi Beke se înfioră iar la vederea gâtlejului frânt. Medicul vârî degetele în gura fetei să scoată din ea restul de prăjitură, s-o cureţe înainte de a trece la respiraţia artificială. Trase cât mai afară limba învineţită, apoi, cu faţa îmbrobonită de sudoare, începu să facă gimnastică mişcând ritmic braţele subţiri, lipsite de viaţă, pentru coşul pieptului acum mut.

Beke ridică privirile spre ceilalţi. Ca şi cum s-ar fi supus regulilor jocului, fiecare stătea pe loc împietrit, acolo unde-l surprinsese lumina electrică, neîndrăznind să se mişte. Dar într-o clipă Beke constată că Vértes nu se află printre ei.

Când intrase, toţi stăteau la distanţă în semicerc în jurul mesei.

Numai soția lui Schwabik stătea în imediata apropiere a moartei.

În timp ce Beke îşi rememora tabloul, Haller lucra fără întrerupere aplecându-se din când în când la inima fetei, doar-doar o aude bătând. Colonelul fusese martorul multor nenorociri, dar puțini medici văzuse care să se lupte cu atâta disperare pentru o scânteie de speranță.

— O seringă!

Stefi, care până acum stătuse la fel de țeapănă – ca şi ceilalți, la strigătul lui Haller sări la uşă şi într-o jumătate de minut se întoarse cu o seringă umplută. Haller făcu injecția, deşi ştia că încercarea e fără speranțe.

Ştia şi Beke. Înțelese că se întâmplase o grozăvie ireparabilă, mai înfiorătoare şi mai neaşteptată decât tot ce întâlnise până atunci. Şi, deşi nu avea dreptul să fi împiedicat petrecerea, să fi interzis jocul, acum simțea totuşi o puternică autoacuzare.

Între timp Haller puse capăt luptei. Se ridică şi îşi şterse cu brațul sudoarea de pe frunte.

— A murit, zise încet.

Soția lui Schwabik țipă ca o isterică.

— S-a sfârşit cu mine! Nu-i adevărat! Minților! țipă.

În clipa aceea intră Vértes din antreu.

— S-a întâmplat ceva? întrebă neliniştit. Apoi se uită spre moartă şi se sprijini palid de perete: Eh, poftim!

— Asta-i – bâlbâi Ali – asta-i un fel de faptă pentru care se ajunge la spânzurătoare…

— Nu, spuse apăsat Beke. Nu e „un fel de”, ci „exact” o faptă din asta!

De afară se auzi soneria sunând insistent.

19

Frontul de ploaie acoperise mare parte din Europa.

Ploaia biciuia şi podul de cale ferată arcuit peste lacul W. din Suedia, peste care abia trecuse expresul ce se îndrepta spre malul mării. Călătorii trenului urcau la miezul nopții pe vapor, pentru a trece din peninsula scandinavă pe continent.

Paznicul de cale ferată, care ieşise din casă pentru a întâmpina expresul, aruncă o privire fugară spre lacul biciuit de ploaie, apoi înălță surprins lămpaşul şi lumină apa.

Pe lac plutea cadavrul unui bărbat împins încet de vânt înspre mal.

Paznicul alergă în casă şi sună cea mai apropiată gară, să înştiințeze poliția. Apoi luă o cange şi ieşi iar în fugă la mal.

Peste câteva minute izbuti să înfigă cârligul de fier în haina cadavrului şi trase mortul la mal. Paznicul stabili că leşul trebuie să fi zăcut câteva săptămâni pe fundul lacului, de unde se ridicase la suprafață nu demult. Iar asta demonstra că nu era vorba de un accident ci de sinucidere sau de o crimă: trupul bărbatului necunoscut scăpase desigur abia acum de greutatea care îl ținuse în fundul lacului. Cum nu zări urme de sârmă sau de funie pe el, paznicul presupunea că îşi umpluse – sau îi umpluse cineva – buzunarele cu pietre înainte de a se scufunda în lac. Apoi încet-încet stofa se

destrămase.

Dar toate acestea nu mai erau treaba lui. Pescuise cadavrul şi anunțase autoritățile.

Subofițerul de poliție, care şedea lângă şoferul maşinii de transportat cadavre, cercetă actele bărbatului în timp ce goneau spre oraş. Documentele aflate într-un plic de plastic se păstraseră în general bine, fiind lizibile.

— Transfug? se interesă şoferul. Ştia deja că mortul era ungur şi bănuia o dramă cauzată de faptul că nu avea o patrie.

— Nu, călătorea cu paşaport de serviciu.

Fotografia din paşaport înfățişa un bărbat în jur de patruzeci de ani. După scrisul foarte şters se numea Decsi Jozsef şi era biochimist.

Subofițerul considera cazul drept o dramă comună sau o crimă obişnuită, singurul lucru curios părându-i-se faptul că ambasada nu căutase pe tânărul cercetător. Cel puțin poliția locală nu ştia despre niciun ungur dispărut.

Când ajunse în oraş, şeful său îl primi cu vestea că victima nu e ungur şi cadavrul trebuie transportat îndată până la un domeniu învecinat.

La intrarea castelului îi întâmpină însuşi proprietarul. Nu avură altă treabă decât să coboare sicriul şi să-l lase lui.

Pe aeroportul particular al domeniului aştepta gata de plecare un avion fără pavilion. Trimisul colonelului Nox, căpitanul Marcus aştepta sosirea maşinii, plimbându-se nervos pe pista de beton biciuită de ploaie.

Era o vreme nefavorabilă pentru zbor, proprietarul castelului încercase să-l convingă pe căpitan să petreacă noaptea la el şi să decoleze abia în zori. Dar Marcus era grăbit.

Cinci minute mai târziu avionul porni pe pista de beton, se ridică şi se îndreptă spre apus.

20

Haller deschise fereastra şi, potrivit instrucțiunilor date de Beke, îi strigă bucătăresei care stătea la poartă:

— Aleargă la sfat şi trimite-l aici pe secretar! Spune-i să se grăbească şi să aducă un om din paza muncitorească!

Beke stătea la cealaltă fereastră şi îndreptă lanterna cu raza verde spre ploaia pe cădea vuind.

Bucătăreasa se holbă speriată, apoi se întoarse şi dispăru în întuneric cu o iuțime nepotrivită trupului ei gras.

Nu ajunsese nici în capătul grădinii când cineva se aruncă peste gard, străbătu alergând aleea, înhăță cheia ce zbura spre el şi descuie uşa cabinetului.

Era şoferul cu care veniseră Baksay şi compania.

Volga nu se mai întorsese la Pécs. Şoferul, pe care Ali şi ceilalți nu-l cunoşteau, lucra de fapt la serviciul de contraspionaj al poliției şi Beke, pentru orice eventualitate, îl angajase incognito pentru acest drum.

Până acum locotenentul Pintér fumase plictisindu-se în maşină, ba îl şi invidia pe şeful său că petrece înăuntru, la căldură. Dar când zărise lumina verde ce semnaliza primejdie nu-i mai venea să schimbe cu el. Era sigur că se întâmpla ceva grav. Dacă Beke ar fi prins pe cineva, l-ar fi adus şi singur, fără a atrage atenția, la Volgă...

Locotenentul pătrunse în odaie cu browningul gata de

tras. Văzu îndată ce s-a întâmplat.

— S-o fotografiez?

— Mai e timp. Dealtfel nu e poziția inițială. A trebuit să fie mișcată pentru a încerca s-o reanimeze. Apoi se uită la revolver. Până una, alta nu e nevoie nici de ăsta...

Pintér puse revolverul în buznar, şi păşi la masă cu placiditatea greoaie a polițistului rutinat, pentru a-şi umple un pahar cu sifon. Şi-ar fi dorit un ceai cald, pentru că înghețase în maşină, dar sifonul îi mai potoli puțin gâtlejul uscat şi congestionat.

Vértes şi Baksay se uitară unul la altul. Răbdarea neobişnuită a şoferului necunoscut, politețea, căpătau deodată o explicație. „Nu există minuni!" se gândi Ali aducându-şi aminte cât de uşor făcuse rost de maşină.

Beke se întoarse întâi spre Vértes:

— Ce-ai căutat afară?

— Am avut nevoie să ies la toaletă.

— Trecând prin sufragerie, baie, bucătărie şi vestibul! Nu puteai găsi un drum mai scurt?

— Nu vroiam să deranjez jocul. Dacă ieşeam pe aici pătrundea lumina din antreu...

— Înțeleg...

Haller interveni:

— Dar e o toaletă şi în baie!

— N-am observat. Era întuneric.

Beke observă că Vértes tremura tot de spaimă.

— Şezi! îi zise. Şi-acum, spune-mi: unde-ai fost după-masă în jurul orei două?

Între timp Pintér făcu un raid prin casă şi descoperi că amfitrionul are şi magnetofon. Îl aduse înăuntru, aşeză pe masă microfonul şi dădu drumul aparatului.

Vértes se prefăcu o clipă că se concentrează, deşi ştia exact unde fusese.

— Da... Mi-am zis să trec pe la Sica, la farmacie... Dar

pe drum mi-am adus aminte că nu prea am bani. Eram tocmai în dreptul O.T.P.-ului, aşa că am intrat înăuntru...

— Cât ai scos?

— Două mii...

— Câât? repetă uluit Ali.

— Dă-mi, te rog, carnetul de depuneri! zise colonelul.

Vértes i-l dădu cu mâna tremurându-i. Beke se uită la sumă şi la dată.

— Ai banii la tine?

— Poftim...

Vértes scoase un teanc mototolit din buzunar şi i-l dădu.

Ali nu era urmăritor, însă şi el se gândi la acelaşi lucru ca şi Beke: e de necrezut că Vértes nu şi-a pus bancnotele în portmoneu! El, care era atât de-grijuliu cu banii!

Maiorul începu să numere banii, poate numai pentru a pregăti noua întrebare. Dar după a treia sută căzu pe covor o carte de vizită îngălbenită.

— Asta ce-i?

— Nu ştiu...

— Ia uită-te la ea.

Vértes ridică de pe covor cartea de vizită şi citi numele cu un glas ce-i gâjâia de emoţie:

„Hampel Konrád – farmacist diplomat."

— Cine-i ăsta?

— Habar n-am! zise Vértes cu un gest disperat.

— Un fost proprietar de farmacie din Pécs, interveni Haller. E un nume arhicunoscut. A fugit din ţară în patruzeci şi nouă, cu familia...

— Care farmacie era a lor?

— „Arhanghelul". Actualul loc de muncă al lui Sica.

Beke se întoarse spre Schwabik:

— Îi cunoşti?

— Nu. Eu am fost detaşat la Pécs în cincizeci şi trei. Până atunci am lucrat la țară.

— Azi dupa-masă, când am fost la tine la farmacie, Bea era tocmai acolo. De ce te-a căutat?

— A vrut să cumpere glicerină. Dar am deconsiliat-o, foloseşte exagerat de mult...

Colonelul se prefăcu a fi mulțumit de răspuns, deşi când intrase la farmacie observase că farmacistul schimbase brusc tema. Cât fuseseră în doi, părea că nu discutaseră despre glicerină.

— Şi tu ce-ai făcut înainte de masă? o întrebă pe nevasta lui Haller.

— Am lucrat... M-am întâlnit cu un cunoscut... Apoi am făcut cumpărături.

— Garoafele unde le-ai cumpărat?

— Pe strada Kossuth Lajos.

— Cât ai dat pe ele?

— Nouă forinți firul.

— Greşeşti. Acum costă doisprezece forinți un fir.

— Zău? exclamă nevasta lui Haller încruntându-se de parcă ar fi socotit ceva în cap. Apoi dădu din cap, scuzându-se: Ai dreptate.

Dar deocamdată pe Beke nu-l interesau declarațiile mincinoase. Voia să folosească prima jumătate de ceas de derută, să strângă răspunsurile rapide, improvizate, putând întoarce macazul şi mai târziu. Dar nevasta lui Haller îşi retrăsese imediat cartea falsă.

— Dumneata – zise Beke uitându-se o clipă spre soția lui Schwabik – o urai pe Bea. Iar când au ucis-o, ai strigat: „S-a sfârşit cu mine". Nu te-ai gândit că e o intervenție suspectă?

— S-ar putea, dar nu sunt ucigaşă!

— Nici n-am afirmat asta.

— Dar dumneata mă consideri o ucigaşă! Soţia lui Schwabik gesticula isteric. — Bagă de seamă – strigă cu ochi scânteietori – n-ai să dovedeşti nici până la sfârşitul vieţii dumitale! Chiar dacă dispui să fiu spânzurată! Înţelegi?

— Bine, dar până una, alta, caută să te stăpâneşti. O să discutăm mai târziu.

Beke se duse la amfitrion:

— Mi-ai putea spune în ce ordine s-au dezbrăcat oaspeţii tăi în antreu? Sunt sigur că i-ai şi ajutat…

Haller îşi compuse o faţă surprinsă.

— Habar n-am. Atâta ştiu că tu ai sosit ultimul.

— Cu atât mai ciudat e că trencicotul meu a ajuns tocmai dedesubt. Nemaivorbind de faptul că între timp o pisică a făcut pui în el…

Haller fu cuprins de indignare.

— Poate că pentru tine asta e o muncă de rutină şi ai chef de glumă. Eu în orice caz consider că e o glumă nesărată.

Îşi închise bricheta ce ardea şi cu care voise să-i ofere foc lui Beke, o puse în buzunar şi se trânti încruntat într-un fotoliu.

— Nu vreau câtuşi de puţin să glumesc. Cineva mi-a vârât în trencicot un pui de pisică şi, dacă nu-l pescuiam, murea sufocat. Aş fi foarte bucuros dacă mi-aţi spune cine a fost.

Toţi tăceau, drept care Beke, întorcându-se spre Ali, zise după o scurtă tăcere:

— Înainte de a începe să jucăm, ai şuşotit ceva cu Vértes. Ce-aţi pus la cale?

— Acum, înainte de al treilea rund, să pieptănăm toată casa, începând de la uşa sufrageriei, după fete. Gyözö voia s-o înhaţe pe Stefi…

— Dar în loc de asta a ieşit să-şi facă nevoile… Şi tu

pe cine ți-ai ochit?

Ali întoarse privirile spre moartă.

— Pe ea...

— Şi?

— N-am apucat-o decât de braț, dar, nu ştiu cum, stătea într-o poziție ciudată... Cred că atunci era deja... I-am dat drumul imediat şi am şters-o de acolo.

De ce n-ai aprins lumina? De ce nu m-ai chemat înăuntru?

— Nu ştiu... — Fața lui Ali se umplu de transpirație. — Eu abia am atins-o...

Beke sări ca ars:

— Şi n-ai simțit că ceva nu e în regulă?

— Am crezut că mă înşel. Ştii cât de puțin mă încred în mine...

— Şezi. Beke se întoarse cu răceală de la Baksay spre Stefi.

Fata îl privea cu duşmănie:

— Poftim, sunt pregătită...

Beke fu surprins de tonul ei arogant.

— Ce părere ai despre nervozitatea şefului dumitale? întrebă calm.

— Înțeleg! Dacă dumneata luptai atâta pentru viața acestei biete fete, n-ai fi atât de liniştit!

Fața aspră a lui Stefi îl puse o clipă în încurcătură pe Beke.

— Bine, mulțumesc! zise.

Brusc, se întoarse spre Decsi:

— Tu ce-ai făcut la Pécs după ce ne-am despărțit?

— Printre altele am trecut pe la liceul de fete...

— Bineînțeles, amintirile!

Colonelul, care era convins că recunoscuse limpede pe gâtul fetei moarte urma învinețită a arătătorului strâmb al lui Decsi, acum considera de o importanță

decisivă să ştie dacă Decsi îşi făcuse într-adevăr operaţia plastică, în caz că da, atunci înseamnă că Decsi se văzuse silit să se imite pe el însuşi aşa cum era pe vremuri, adică chiar mai veritabil decât veritabilul, numai pentru a îndepărta posibila suspiciune a lui Beke datorită perioadei mai lungi petrecute de el în străinătate. Iar atunci această prefăcătorie stângace a fast bună totuşi la ceva.

Şi anume, pentru a deruta, pentru a împinge pe un făgaş greşit pe adevăratul făptaş şi acesta să lase pe gâtul victimei acest semn de recunoaştere atât de special, cu care să arunce bănuiala asupra lui Decsi.

Dar Beke nu măi avea acum timp de pierdut cu întrebările. Se iviră nişte lumini, pe geam se zăreau cum cei sosiți intră pe poartă şi se apropie pe alee. Lumina sclipi pe armele automate ale celor trei oameni din gărzile muncitoreşti.

21

Toți trei purtau uniforme: minerul cel vârstnic, tânărul secretar al sfatului şi învățătoarea de vreo douăzeci de ani, care se holba cu ochi îngroziți la moartă. Era o făptură blondă, cu ochi albaştri, întocmai ca victima.

Înainte de toate Beke voia să golească cele două odăi în care se desfăşurase jocul. Acum, că obținuse ajutoare, putea să se mişte liber şi să cerceteze împreună cu Pintér fața locului.

— Poftiți cu toții în sufragerie! Dacă avem nevoie de cineva, îl chemăm. E interzis să discutați! porunci Pintér.

Porniră unul câte unul tăcuți prin fumoar şi în sufragerie se aşezară pe rând la masa lungă, frumos împodobită, în fața farfuriilor goale. Şirul fețelor cenuşii, liniştea nefirească şi masa festivă înfățişa tabloul unui ospăț diabolic. Sifoanele sticleau rece, garoafele roşeau amenințător, şi oaspeții, ca nişte figurine de ceară, şedeau țepene în lumina puternică.

Minerul cel vârstnic, cu automatul în brațe, se aşează într-un colț al încăperii, învățătoarea în alt colț.

Pintér îi încuie acolo şi trecu în salon.

Beke se plimba cu mâinile la spate prin odăi. Aparent fără scop, ca şi când n-ar fi vrut decât să-şi potolească nervii, şi ar fi aşteptat întoarcerea locotenentului. Dar Pintér ştia că şeful său cerceta foarte atent locuința.

Dacă există vreo urmă pe care rapida cercetare a locului s-o dea în vileag, poate că a şi observat-o!

— Unde o să-i interogați?

Beke dădu din umeri.

— Cred că afară în cabinet.

— Să fac foc acolo, tovarăşe colonel? Tânărul secreretar al sfatului era gata să-l ajute cu orice. Un agent al contraspionajului nu e un vizitator de fiece zi într-un sat mic.

— Mulțumesc, are să ne prindă bine.

Cabinetul era cumplit de rece şi Beke se gândi că vor fi nevoiți să petreacă acolo toată noaptea. Ofițerul de securitate, tehnicianul criminalist şi medicul poliției abia dacă vor putea sosi de la Pécs înspre zori.

Secretarul ieşi şi cei doi ofițeri rămaseră singuri cu moarta. Beke arătă îndată spre podea:

— Priveşte!...

În fața sobei de teracotă zăcea o mică bucată de lemn neagră ca scrumul. Părea un cărbune rece căzut afară prin grătarul sobei. Dar marginile sale regulare trădau că e altceva.

Pintér îşi scoase batista, luă cu grijă obiectul şi-l întoarse în palmă. Acum micul obiect lucea alb.

Era un domino cu cifrele 0—6.

Pintér ridică sprâncenele.

— Se pare că avem noroc!

Beke dădu îngăduitor din cap.

— Poate că da...

Îşi aprinse repede o țigară şi scutură nerăbdător bățul aprins. Ori de câte ori se grăbea, bățul parcă nu voia să se stingă.

Însă Pintér ar fi fost în stare să facă prinsoare pe orice că dominoul e cheia crimei.

— După părerea mea ăsta e numărul de recunoaştere

al celui ce a comis crima, zise. Deocamdată nu pot dovedi asta, dar am mai auzit de un caz asemănător. Criminalul s-a legitimai cu ajutorul acestui domino în fața persoanei din această societate cu care vroia să se întâlnească.

— Şi crezi că ne-ar fi lăsat nouă pe podea după crimă acest semn de recunoaştere? Mă îndoiesc.

— Atunci cum a ajuns aici?

— Asta-i chestiunea pe care trebuie s-o descoperim! De ştiut, ştiu doar atât: *înainte de ultimul joc, când am părăsit odaia, dominoul nu era aici.*

Beke se întoarse şi aruncă o privire jur-împrejurul camerei.

— Ar fi bine ca întâi să cercetăm amănunțit poşeta fetei.

Pintér trecu în baie şi se întoarse cu poşetuța din piele de crocodil.

— Cum văd, şi asta-i marfă din străinătate...

Colonelul o deschise.

— Ce talmeş-balmeş e în ea!

Răsturnă conținutul poşetei, apoi cercetă pe rând buzunăraşele.

— Un adevărat labirint! Totuşi, esențialul există. Poftim! Priveşte ce frumoase-s, noi-nouțe!...

Ieşiră la iveală cinci bancnote de o sută. Noi şi foşnitoare, exact ca bancnotele lui Vértes.

— La Vértes erau o mie cinci sute, plus astea cinci – sunt tocmai două mii. Atât a scos din bancă. Sper că şi seria corespunde.

Pintér cercetă repede banii.

— Nici măcar nu au apucat să fie amestecați! Toate bancnotele corespund exact!

Beke scoase cartea de vizită a farmacistului Hampel.

— Ce presupui în legătură cu ăsta?

— O cunoştinţă făcută de Vértes prin străinătate. Eventual o ofertă de valută...

Beke scutură din cap.

— În viaţa personală nu-i un cavaler ca Tancred, dar regulamentele le respectă. Mai degrabă îşi lasă un prieten să moară de foame, decât să treacă strada pe roşu.

— Pe scurt: e un laş! Cu atât mai bine. Va mărturisi mai repede ce-i cu domnul Hampel ăsta!

— Crezi? — Beke trase din ţigară îngândurat. — Dar dacă nu-l cunoaşte într-adevăr?

Pintér rămase perplex.

— Cum adică?!

— Vértes aduna încă de pe vremuri tot soiul de lucruri care nu-i aparţineau. Timbre, stilouri, ascuţitori, cărţi de joc... şi aşa mai departe. Pe vremea când eram elevi deschisese o adevărată consignaţie mică. Odată Ali i-a adus şi leandrul bunică-sii şi Vértes l-a udat cu grijă până la răscumpărare. Cu ascuţitoarea nu ascuţea, cărţile de joc nu le folosea. Lua camătă, câţiva filleri... Bineînţeles, astea nu interesează acum. Fapt e că atunci când a apărut cartea de vizită, a fost într-adevăr surprins. Nu pricepea.

— Dar până atunci a tot încurcat-o în fel şi chip!

— Ce-i drept, aşa e...

Însă acum pe Beke nu-l mai interesa decât cartea de vizită. La cine a fost la început? Cum a ajuns la Vértes?

Pintér puse înapoi bucată cu bucată conţinutul, poşetei. Rujul, cutiuţa de pudră, sticluţa cu apă de colonie şi batista – nimic deosebit nu se găsea în gentuţă. Apoi ieşi în antreu pentru a cerceta şi fulgarinul victimei.

Vârând mâna în buzunar simţi îndată ceasul de mână pus deasupra şalului. O clipă crezu că e de aur, o marcă

rară, de lux, un ceas destul de valoros pentru a da naştere în jurul lui unei cauze penale. Nu lipsea nici motivul, zgârcenia bolnăvicioasă a lui Vértes.

Se înşelase. Ceasul era vechi şi uzat şi mecanismul interior nu ascundea niciun secret. Numai scrisul englezesc încrustat pe el putea atrage atenţia:

„În amintirea celei de a zecea zile de la naşterea ta, din partea lui Jane."

Pintér duse ceasul înăuntru şi-l arătă colonelului.

— Cred că nu valorează mare lucru.

— Pentru noi. Dar celui căruia i l-a dăruit Jane îi lipseşte foarte mult...

Beke şedea în fotoliu cu capul rezemat de palmă, ca şi cum s-ar fi gândit tot la misterul cărţii de vizită. Dar în realitate se uita la moartă. Băgă distrat ceasul în buzunar, fără să-şi dezlipească ochii de pe fata ucisă.

Pintér observă că pe ascuns colonelul suferea. Trupul său delicat, părul încărunţit timpuriu şi faţa lui tânără, ascetică, îl făceau să arate acum mai degrabă a poet decât a ofiţer de poliţie. În atmosfera mondenităţii şi a morţii, unde în preajma fetei ucise se simţea mirosul de alcool al paharelor de gin şi cinzano golite pe jumătate, unde luceau plăcile de patefon împrăştiate şi plutea fum stătut de ţigări, puritatea acestei fete era atât de străină, încât aproape că stârni compătimirea colonelului.

Poate pentru că victima era balerină, numai mişcare şi viaţă, acum rigiditatea ei impresiona teribil de dureros. Beke privea cu inima strânsă cadavrul, pupilele mari, albastre, ce se căscau deasupra obrajilor, părul blond împrăştiat pe covor, care din când în când era fluturat de curentul ce se strecura pe sub prag. Izbucni fără să vrea:

— Ţii minte ce frumoasă era? Ai venit împreună cu ea, ai văzut-o desigur în maşină.

Locotenentul dădu din cap afirmativ.

— Din când în când m-am uitat prin oglindă la ea cum râde. Greu poți uita!...

Văzuse multe cadavre, dar acum îşi simțea inima neobişnuit de grea. Şi, la fel ca pe vremea când era începător, când la vederea câte unui tablou înspăimântător i se făcea rău, s-ar fi bucurat şi acum dacă ar fi putut părăsi încăperea pentru câteva minute.

— Dacă-mi permiteți, aş da o fugă afară după blitz şi aparat.

— Du-te.

Beke îşi scoase bloc-notesul, căută schița locului făcută în glumă înainte de joc şi însemnă ultima poziție a participanților. Apoi se sculă brusc, se duse la comutator şi stinse lumina.

Îl învălui acelaşi întuneric în care murise Bea. Adânc şi apăsător, ca într-o criptă. Dar aici auzea nu numai bătăile propriei inimi, ci şi tic-tacul tare al ceasului. Ceasornicul empire de pe scrin măsura timpul cu cifrele-i fosforescente de pe cadran. Beke nu se gândise la alt obiect vizibil, la vreun punct de orientare, totuşi se duse lângă moartă şi se aplecă foarte aproape de ea pentru a distinge până şi cel mai mărunt obiect lucios. O copcie lucitoare, o broşă sau o podoabă, orice ar fi putut conduce pe criminal înspre victimă. Dar în jurul cadavrului bezna era la fel de profundă ca pretutindeni. Pentru a dezvălui şi partea acoperită de veşminte, Beke pipăi mâna rece care zăcea cam pe la piept, o ridică de pe catifeaua moale, apoi o aşeză încet pe podea, îi dădu drumul la distanță de numai câțiva centimetri de podea, totuşi unghiile răsunară pe scândură. Nu băgă de seamă nici acum nimic.

Aprinse, candelabrul, se duse la ibricul aşezat pe un raft al bibliotecii şi îşi turnă o cafea. Câte cafele amare

băuse până acum? De câte ori privise albul zahărului, lucirea linguriței, ca şi cum acum le-ar fi văzut pentru prima oară? Tot ce nu ținea de datorie îl impresiona părându-i-se atât de străin şi ca un vis, întocmai cum îi impresionează pe copii, savanți şi poeți, care cugetă cu totală dăruire. Privi în jur, îşi fixă în memorie aranjamentul odăii, dar nu-l interesa decât dimensiunea mobilelor: toate erau vizibil mai înalte sau mai scunde decât scrinul pe care stătea ceasornicul cu cadranul luminos.

Pintér intră şi deasupra moartei se aprinseră încă o dată lămpile reflectorizante. Căpitanul o fotografie din toate unghiurile pe moartă, apoi luă fața de masă şi o acoperi cu ea. Nu mai rămaseră afară decât pantofii de lac şi părul ei blond.

Dar tocmai asta îl făcu atent pe Pintér.

— Poate că mă înşală ochii, dar nu sunt chiar orb! Însă un lucru e sigur. În maşină mi s-a părut că e brunetă! Brunetă şi cu păr scurt.

Beke se opri surprins.

— „Greşelile" de genul ăsta cântăresc aur, Pintér! Cu cât descoperi mai mult, cu atât terminăm mai repede. Şi acum, hai! Sper că până acum s-a încălzit cabinetul.

Dar în pragul uşii locotenentul îşi mai aminti ceva:

— O întrebare! Deci presupuneți că acea carte de vizită a ajuns la Vértes întâmplător?

— E posibil. Sigur e numai faptul că *fata a primit bani de la el.* Iar asta e o treabă pe care pur şi simplu nu-mi vine să o cred!

22

Micul cabinet începuse să se încălzească şi în lumina electrică părea mai degrabă intim decât sărăcăcios. Dar Beke ştia că orice vizitator care circulă pe o ambulanță într-o seară liniştită, trăieşte aceeaşi senzație.

Pintér nu izbuti să se opună, instinctului său profan de a se juca, întinse mâna în vitrina de sticlă, scoase cel mai gros cleşte dentar şi-l făcu să lucească sub lampă:

— Ăsta-o să ne fie de folos.

Beke se răsti la el:

— Pune-l imediat înapoi! Mâine dimineață au să vină bolnavi aici.

Se aşeză la birou, îşi puse în față pachetul de țigări şi bricheta, apoi deschise un sertar, pentru a găsi vreun carnet pentru însemnări. Deasupra unor cărți şi dosare cu acte zăcea submarinul lui Haller. Beke îl puse pe birou.

— Ce-i asta? întrebă Pintér. Doctorul ține jucării în cabinetul său?

— Noi l-am bătut la cap cu asta. Pe vremea când era elev, submarinul ăsta era mania lui, a meşterit la el o jumătate de an.

Pintér era pornit să vadă în orice lucru neobişnuit un indiciu.

— Deci, exista şi atunci? întrebă cu bănuială.

— Bineînțeles, dădu din cap Beke.

Aprinse o țigară şi se întoarse spre secretarul sfatului,

care îşi scutura palmele mânjite de praf de cărbune. Înainte de toate vroia să afle de la el câte ceva despre ai casei şi despre Filipp Stefi.

Secretarul începu prin a le spune ce curios e că doctorul şi nevastă-sa nu au copii, deşi o femeie atât de frumoasă şi sănătoasă ca soția lui Haller ar putea naşte într-adevăr. Apoi le povesti că înainte Haller lucrase la Budapesta, la centrala Crucii Roşii, dar în cincizeci şi şase se întorsese acasă, în patria sa mai modestă. Pesemne îndrăgeşte sincer acest ținut, poate chiar mai mult decât pe oamenii de aici, dar cu asta nu vrea să spună că ar fi un medic lipsit de conştiință, dimpotrivă, îl consideră un om cu multă doxă, doar că nu prea răspunde la activitățile sociale.

În ce o priveşte pe femeie, lucrează la Pécs şi ştie prea puține despre ea. În schimb despre secretară cu atât mai mult. Când era elevă îi făcuse curte băiatul unui mare comerciant stabilit dincolo de graniță, avusese şi relații cu el, mai-mai să fie dată afară din şcoală. Părinților ei le era ruşine că ea, o fată de pedagog, mereu era gata-gata să rămână repetentă. Până şi doctorul are folos mai ales de pe urma energiei ei, căci era bătăioasă, poate de pe vremea când făcea sport. Luată în general, e o persoană pe care nu te poți bizui, într-o zi te pomeneşti că amestecă rețetele, scrie alte nume pe ele decât ar trebui.

Secretarul rămase îngândurat: ce-ar mai putea spune despre Filipp Stefi?

— A, da! adăugă în sfârşit. Într-o vreme a încercat să se pună bine cu poliția. A vrut să se facă informatoare, ca o a doua slujbă. Bineînțeles, n-au avut încredere în ea. De atunci umblă cu o mutră ca de prințesă jignită la sânge.

Beke mulțumi pentru lămuriri, apoi îl trimise şi pe el în sufragerie, pentru a supraveghea pe cei de acolo.

Tânărul umplu încă o dată soba; în timp ce se îndepărta arătă cu degetul la fotografiile înspăimântătoare ce zăceau pe masa de operație:

— Au nişte mutre de poți să-i iei drept nebuni...

Când rămaseră în doi, Pintér începu să cerceteze fotografiile.

— Parc-ar fi numai stele de cinema, zise în glumă.

Beke se adânei în gânduri.

— Baksay Ali le-a pescuit întâmplător dintre cărți. Credea că a găsit un pachet de cărți de joc...

— Da? Pintér făcu o strâmbătură acră, semn că nu credea în asemenea întâmplări. Pare un caz încâlcit! Mi-e teamă că şi de Crăciun ne mai chinuim cu el!

Era un bărbat înalt, cu o statură atletică, purtând pe fața ridată culoarea cenuşie a serviciilor de noapte şi a alarmelor. Era format şi călit în focul încleştărilor şi înfruntărilor fizice, dar cu răufăcătorii intelectuali dăduse adesea greş.

Beke se ridică.

— Înainte de a începe interogatoriul, am să aduc aici ceva.

După un minut, se întoarse cu pisicuța gri.

— Ca să ne poarte noroc?

— Nu. Cred că are să ne ajute la cercetări...

Locotenentul trase adânc aer în piept.

— Permiteți o întrebare, să zicem pripită? În clipa asta, înainte de a-i fi interogat, pe cine îl socotiți cel mai suspect?

Beke mângâie îngândurat pisicuța.

— Când am organizat din „culise" întâlnirea colegială nu credeam în fantastica posibilitate să găsesc un străin printre colegii mei. Până în momentul crimei am fost din ce în ce mai convins că nu există. Dar uite că acum... nu mai putem exclude nimic.

— Considerați suspecți pe toți cei opt?
— Pe toți cei nouă.

23

În camera unde zăcea moarta ceasul de pe scrin suna ora nouă. Sunetele străbătură toată locuința şi pătrunseră în sufragerie.

Toți şedeau încordați, până şi coatele şi le lipiseră de trup, pentru a nu se atinge unii de alții. Numai în satele de demult, apăsate de vreo molimă, înghețau oamenii când auzeau ultimele dangăte ale clopotelor trase de îngropăciune. Şi, aidoma acelora, şi cei de față se întrebau: cine va fi următorul?

Până când cătuşele nu aveau să se închidă pe încheieturile criminalului nu erau în siguranță. Dar pe încheieturile cui se vor închide?

Criminalul şedea acolo la masă, poate chiar pe scaunul învecinat. Mâinile care au sugrumat-o pe Bea se odihneau într-o poală sau pe fața de masă, degetele care se încleştaseră pe gâtul fetei şi-i rupseseră beregata, frământă acum un şervețel sau rup nervoase o scobitoare. Dar stăpânul lor poate că l-a şi ochit pe următorul!

Conştiința acestui fapt îi îngrozea pe cei de acolo, chiar dacă majoritatea lor erau în afară de orice suspiciune. Dar în primele minute toți minţiseră şi acum fiecare se simțea cu lațul pe gât, care, în urma unui singur cuvânt nesăbuit, poate să fie strâns.

Apariția lui Pintér trezi şi teamă şi speranțe. Locotenentul bineînțeles îi trecu pe toți în revistă, apoi

se opri asupra amfitrionului:

— Vă cheamă tovarăşul colonel!

Pentru a ocoli moarta, Pintér îl conduse pe medic prin baie şi bucătărie până la cabinet.

Haller ştia că ceilalți sunt supărați pe el. Crima se petrecuse în casa lui, dacă nu i-ar fi chemat, niciodată nu s-ar fi amestecat în treaba asta îngrozitoare. Dar nu ei doriseră să se întâlnească? Cu siguranță că Beke o să recunoască asta!

Colonelul şedea la birou şi îl pofti să şadă pe scaunul de vizavi. Medicul avu acum ocazia să cunoască emoția bolnavului ce aşteaptă diagnosticul.

Gravitatea situației o viola numai pisicuța ce se plimba printre calendare şi rețetare. Văzând minunăția asta, Haller se lumină, ba o mai şi mângâie pe pisicuță. Mica vietate torcea recunoscătoare şi se freca de mâna lui.

— Aş dori să-mi dai o mână de ajutor, începu Beke pe un ton amical.

— E o problemă grea, doar ştii că e vorba de prietenii noştri. Dar mă voi strădui să răspund sincer.

Haller primi țigara oferită şi îi oferi foc colonelului.

— Cred că ai observat şi tu comportarea lui Decsi. Strădania lui ciudată de a-şi aminti de orice lucru din trecut cu o minuțiozitate nefirească. Ştii, când am rămas singuri câteva minute în cabinet, i-am zgândărit anume câteva întâmplări de pe vremuri... Pur şi simplu nu cupla... Ce crezi, de ce?

— Din punct de vedere medical pare aproape un caz de schizofrenie. Nu-mi dau seama ce poate fi.

Haller aştepta ca Beke să se intereseze în amănunt. Dar colonelul tăcea ca şi cum nu s-ar fi bizuit pe pista asta.

— Bineînțeles – continuă Haller – nu e singurul care

astă-seară s-a comportat suspect. În felul lui, şi Schwabik m-a surprins. Nu l-am văzut niciodată atât de agitat. Ca şi cum Bea şi el... Iartă-mă; dar mă gândesc că pare-se au avut ceva legături...

— Ştii ceva concret?

— Doar atât, că în timpul celui de al doilea rund Bea m-a strâns întâmplător de mână. „Tu eşti?" a şoptit. Apoi şi-a dat seama că a greşit şi s-a strecurat repede mai departe. Dar n-aş crede că-l căuta pe Ali sau pe Vértes. Mai degrabă se ferea de ei...

— Foarte interesant. Continuă!

— Crima asta e atât de demenţială şi lipsită de noimă, încât fără să vrei te duce gândul la un act patologic. La o gelozie bolnăvicioasă sau la perversiune...

— Poate şi la o crimă pasională?

— Printre altele.

Beke se încruntă, îşi lăsă îngândurat capul în jos, apoi îl întrebă brusc:

— Pe Vértes nu-l suspectezi?

— Da, Vértes ar fi al treilea. Sunt convins că s-a strecurat afară, ieşind din joc, dintr-un motiv suspect. Dacă nu e o crimă pasională şi e vorba de un mobil material, atunci trebuie pus la socoteală Vértes.

— Îl consideri de-ajuns de curajos ca să poată ucide?

— N-aş vrea să mă înţelegi greşit. Cu excepţia unuia singur, noi rămânem în continuare prieteni. Dar până nu-l depistăm pe acela, suntem datori să fim necruţători unul cu altul. Cu Vértes, Decsi sau cu mine, indiferent cu care. Ei vor trebui la rândul lor să-şi spună părerea despre mine.

— Tu n-ai o părere?

— Doar atât că, în calitate de gazdă, mă apasă o răspundere directă pentru întâmplarea asta îngrozitoare. Dacă nu vă chemam...

— Chiar aşa, cum ți-a venit ideea asta să ne revedem?

— Mi-a comunicat Ali că ar fi de actualitate. Doar ne-am făgăduit să ne revedem din cinci în cinci ani. Am sărit peste două întâlniri. Acum am fi sărit a treia oară... şi ar fi fost mai înțelept. Dar cine s-ar fi aşteptat la una ca asta?!

— Mulțumesc, deocamdată ajunge atâta. Întoarce-te în sufragerie. Dacă mai am nevoie de tine, te chem.

Haller văzu că Beke e la fel de prietenos cu el ca şi înainte de a începe interogatoriul şi că nici vorbă să-l suspecteze pe el de crimă.

Ieşi uşurat din cabinetul medical.

24

La douăsprezece ore după prima lor întâlnire, Beke se afla iar față în față cu femeia care-l deranjase la „Princiar” în timp ce lua micul dejun.

Femeia îşi scosese şi acum o țigară şi Beke îi oferi ca şi atunci foc cu bricheta. Dar soția lui Schwabik îl refuză.

— Mulțumesc, mi-o aprind eu!

Colonelul îşi compuse o față răbdătoare.

— Probabil ai fi mai liniştită dacă înainte de masă nu mi-ai fi destăinuit ce simți față de Bea. Că o urăşti de moarte...

— Nici vorbă de aşa ceva! explodă soția lui Schwabik. Sunt foarte liniştită.

— Te rog să fii sinceră cu mine şi acum. Aş dori să ştiu pe cine bănuieşti de crimă.

— Pe cine-l bănuieşti dumneata! Dumneata ştii exact cine-i făptaşul.

— Mă supraestimezi.

— Nu te speria de asta. Pur şi simplu dumneata abuzezi de faptul că, până nu e arestat criminalul, suntem la cheremul dumitale. Ei bine, pofteşte! Nu am chef de ceartă...

Soția lui Schwabik se aşează picior peste picior; fața ei exprima renunțarea femeii aflată la discreția altuia; răbdă chiar ca rochia să i se ridice deasupra genunchilor. Dar Beke înțelese starea sufletească a

femeii şi-i trecu cu vederea poza aceasta necontrolată.

— Nu am dreptul să abuzez de situaţia mea, zise cu o nuanţă pedagogică. Pe cine consideri suspect?

— Suspect? exclamă cu ironie nevasta lui Schwabik. Mă crezi, chiar oarbă? Prietenul vostru Vértes n-are încă destulă experienţă! Pesemne asta o fi prima lui crimă...

— Vértes?

— Cine altul? Cine a fost în Anglia în acelaşi timp cu Bea? I-au cumpărat şi organizat acolo pe amândoi! Femeia dădu din mână cu siguranţa unui detectiv: E o simplă istorie de spionaj!

— Aşadar nu-i vorba de o crimă pasională?

— Cele două nu se exclud. Dar mobilul principal e spionajul. Îmi pun gâtul dacă nu-i aşa!

— Ipoteza e foarte interesantă...

— Crima m-a deprimat, dar, sincer vorbind, mă simt mai uşurată. Dacă femeia aceea ar mai fi trăit, poate că-l ambala şi pe soţul meu. Acum are şi el ocazia să vadă la ce se ajunge când o fâşneaţă de douăzeci de ani îl prinde în mreje pe un bărbat matur...

— Ai dreptate. Numai că un spion nu e nevoit să facă împrumuturi de două mii de forinţi!

— De ce nu?! Până nu-şi face datoria, nu vede un sfanţ! Şi pare-se că ea n-a vrut s-o facă. Poate că a vrut chiar să-şi trădeze complicele. Poate chiar pe ea... Şi uite că a fost împiedicată. Însă oricum pe Vértes îl aşteaptă spânzurătoarea!

— Dumneata spuneai că te temi că l-ar fi amestecat şi pe Sica. Aşadar, legătura dintre Sica şi Bea a început atunci...

— Când balerina s-a întors din Anglia! Până atunci nici nu s-a uitat la soţul meu.

— A existat între dumneata şi Sica vreo altă ceartă în ultima vreme? Vreuna care să fi izbucnit nu din pricina

lui Nicky Bea?

— Aparent da. Dar după părerea mea şi atunci tot ea se afla în spatele certei. Am hotărât mai demult că transformăm locuinţa, facem o baie nouă şi lărgim bucătăria. Dar după ce s-a cunoscut cu Bea, Sica m-a anunţat că e bine să aşteptăm până când se fac reparaţii pe toată strada, că va trebui să facem economii. Şi ştii de ce? Zicea că în caz că ar muri, să avem un mic capital! El, care nu s-ar fi gândit niciodată la moarte! Aş avea curajul să jur că se gândea la fata asta. Puţin îi păsa de casă, au venit zidarii şi el le-a făcut vânt. Nici măcar nu i-a lăsat să se atingă de pereţi.

— Asta într-adevăr e ciudat. Beke schimbă repede tema. Crima s-a întâmplat în jurul orei opt. Când s-a stins lumina încă nu era opt, iar când am intrat în urma ţipătului, era trecut cu şapte minute... Ce-ai făcut în acest răstimp?

— M-am împiedicat de secretară.

— De unde ştii că era ea?

— După păr. Era singura femeie de aici, care poartă păr scurt.

— Mulţumesc. Merită să reflectăm la asta.

Colonelul se gândi la „greşeala" lui Pintér şi anume că în maşină i se păruse că fata e brunetă.

Se sculă, în semn că a încheiat interogatoriul. Soţia lui Schwabik însă nu se mişcă.

— Îl arestezi?

— Pe Vértes?

— Bineînţeles.

— Mai aştept...

— Atunci cer să fiu mutată pe alt scaun. Nu cred că doreşti să petrec noaptea lângă un criminal!

— Lângă cine doreşti să şezi?

Femeia ezită, apoi exclamă tulburată:

— Să zicem... lângă Baksay.

— E-n regulă, tovarăşul locotenent te va muta. Mai ai vreo dorință?

— Da, aş vrea să mă spăl pe mâini.

Beke crezu că femeia se gândeşte la o treabă mai intimă.

— Vei fi însoțită din sufragerie până la baie...

Dar femeia îi tăie vorba:

— De ce? E şi aici o chiuvetă. Mi-am uns un pic mâinile cu cremă. Mă enervează că-s lipicioase...

Şi, fără a mai aştepta un răspuns, deschise robinetul.

25

Baksay intră în cabinet palid. Arăta ca pe vremea când era elev în clasele inferioare şi mergea la dentist numai dacă-l însoţea Beke. Şi dealtfel reieşi îndată că are motive să fie îngrijorat.

Pisicuţa, care tronând pe birou o privise liniştită pe soţia lui Schwabik, la intrarea lui Ali sări speriată în poala lui Beke. Colonelul o puse înapoi pe birou, dar o luă iar din loc. Sări jos pe podea şi dispăru sub dulap.

— Ţine supărarea, rosti Ali cu vinovăţie.

— Da, zise Beke dând din cap. Dar de ce a trebuit s-o ascunzi în buzunarul meu?

Baksay clipea vinovat:

— Vroiam să rămâi mai mult timp afară. Ştiam că dacă auzi mieunatul ei, te apuci s-o cauţi. Iar eu între timp m-aş fi ocupat de Bea... Bănuieşti ce vreau să spun...

— Dar de ce tocmai în trencicotul meu?

— Pentru că e mare şi încăpător. Întâi am vrut să-l ascund în fulgarinul Beei... Dar într-un buzunar erau mănuşile, iar în celălalt şalul.

Beke ridică de pe birou ceasul de mână.

— Ăsta nu era în buzunarul fulgarinului?

— Nu cred. Dacă era acolo, l-aş fi observat.

Vasăzică, după spusele lui, gândi Beke, ceasul a ajuns în buzunarul victimei după crimă. Atunci când el, Beke, intrase pe locul crimei şi numai Vértes se afla afară.

Colonelul se uită la Pintér.

Teoria că adesea delincvenții mărunți îi bagă în apă pe cei mai mari se dovedea încă o dată adevărată. Dar „faptele culpabile" ale lui Ali, atacurile lui împotriva pudorii îl enervau cel puțin tot în aceeaşi măsură pe Beke. Schimbă în grabă tema:

— Înainte de a începe jocul, Vértes, Stefi şi tu ați ieşit împreună în curte. Ce s-a întâmplat atunci?

— Stefi a dispărut din fața noastră.

— Cum adică?

— Habar n-am. Era întuneric şi turna cu găleata...

— Dar mai târziu v-ați întors împreună!

— Da, a apărut totuşi.

— Între timp voi ce-ați făcut?

— Am alergat după ea în jurul casei. Gyözö a ocolit clădirea pe partea stângă, eu pe dreapta. Dar ne-am ciocnit nas în nas. Femeia parcă s-a prefăcut în ceață. În sfârşit când ne-am plictisit de alergătură, deodată am zărit-o stând pe alee.

— Deci, nu voia să flirteze cu voi?

— Cu noi nu...

Fața lui Baksay trăda că ştie mai mult, dar ezită să spună sau nu. Beke socoti că e mai bine să-şi scoată revolverul şi să-l pună pe birou. Gestul îl făcu pe Ali să se decidă.

— După al doilea rund, când nevasta lui Schwabik a aprins lumina, Haller tocmai voia s-o îmbrățişeze pe Stefi. Am văzut clar! Dacă Márta n-ar fi intrat chiar atunci... Deci, s-ar părea că Haller şi secretara sunt în relații mai apropiate... Mă rog, e uşor pentru medici!

— Ia ascultă, când i-ai scris tu lui Haller?

— Scrisoare?

— Da.

Baksay se prefăcu de parcă n-ar fi auzit nimic. Repetă

cu un aer tâmp:

— Scrisoare?

Beke tăcea amenințător.

— Înțeleg, dădu din cap Ali. De fapt, niciodată. Nu i-am scris, ci propriu-zis i-am telefonat. Tocmai înainte de a mă chema tu telefonic...

Beke îşi aducea bine aminte de după-amiaza când s-a întâlnit cu Ali la localul preferat al acestuia, în cafeneaua Hungaria, şi stabiliseră că Ali va scrie la Csalogány. La zece septembrie, dată până la care răspunsul ar fi trebuit să sosească, Beke telefonase la redacție şi Ali îl înştiințase că a sosit scrisoarea de invitație.

— Mi-am zis că e important să aranjez întâlnirea, aşa că o pot rezolva şi telefonic...

— Normal. Şi acum spune-mi pe cine bănuieşti de crimă?

Ali se aştepta vizibil la întrebare. Ochii lui mari, castanii luciră sumbru, fața i se încinse de emoție. În sfârşit, putea rosti ce-l apăsa pe suflet!

— Eu – începu foarte convins – bănuiesc un străin. O bănuiesc pe bucătăreasă. Putea intra fără teamă, doar era aşteptată în casă! Dacă aprindea cineva lumina şi o găseam acolo trecând printre noi, nimeni n-ar fi bănuit-o. Bineînțeles, înainte de atentat... Apoi a dispărut... Asta-i părerea mea.

— Cred că e puțin cam hazardată. Am să mă mai gândesc la ea.

— Mă rog... Dar vezi să nu te gândeşti prea mult.

Baksay Ali se ridică.

— Aş mai avea ceva de spus: dacă e voie să mâncăm ceva. Măcar câteva înghițituri... E prea mult până dimineață. Poate că şi tu ai avea poftă de o felioară de friptură. Nu? Mă rog... Atunci...

Pintér se răsti aspru:

— Bine că nu aveți pretenția ca tovarășul colonel să vă ia la „Princiar” la un grătar delicios! Retrageți-vă imediat! Poftiți după mine!

26

În cabinet ceasul deşteptător bătu ora zece. Beke lăsă în seama lui Pintér interogatoriul lui Decsi şi pretextând că-l doare tot mai rău capul, îl lăsă singur. Ieşi să se plimbe puțin în noapte.

Spera că neluând parte la interogatoriu, află mai mult decât dacă ar fi acolo. Presupunând că în cabinet toate vor rămâne aşa cum le lăsase.

Păşind pe alee îl izbi un vânt călduț. Ploaia se oprise, în linişte nu se auzea decât vuietul pâraielor ce coborau spre vale şi foşnetul iederei ce îmbrăca zidurile casei. Beke inspiră adânc aerul tare, cu mireasmă de frunze moarte, mirosul cunoscut al nopților de toamnă. Îl învălui acea noapte curată şi paşnică de la țară, despre care s-au scris atâtea poezii şi care îi amintea de trecutul îndepărtat. De copilăria sa de la țară, când până şi un timbru din străinătate însemna pentru el o minune, când învățase primele cuvinte englezeşti din dicționar şi ai lui îl mustrau zi de zi că ține aprinsă lampa de petrol până la miezul nopții.

În aceste momente nu-i venea să creadă că acum vorbeşte cinci limbi şi îşi cultivă acea chemare tainică pe ai cărui eroi imaginația îi trimite în hoteluri de lux şi în aglomerațiile unor aeroporturi. I se părea ciudat şi neverosimil că se află aici oficial, în acest sătuc cu nume frumos, unde nimic nu pare mai îndepărtat decât politica mondială, unde în locul bombelor atomice ale

unor generali smintiți cresc visele unor țărani inteligenți. Ce caută aici un colonel de contraspionaj, care trebuie să descopere în loc de proprietari clandestini de cazane de rachiu agenți duşmănoşi? La întrebarea asta, care azi-dimineață încă părea justificată, neaşteptata crimă dăduse un răspuns surprinzător.

Beke luptase timp de zece ani împotriva unor agenți deosebit de inteligenți şi temerari, înarmați cu teribilele cuceriri tehnice ale informațiilor moderne, instruiți cu atenție, le cunoştea tehnica şi pregătirea şi era convins de superioritatea propriei şcoli. Cum convins era şi acum, când stătea rezemat de burlanul ce vuia tot mai slab în noaptea satului, lipsit de orice sprijin tehnic, de instrumente, întocmai ca un astrolog de odinioară care cerceta tainele cerului. Minte, talent combinatoriu şi originalitate – era tot ce avea la dispoziție.

Turla albă a bisericii, pe care o văzuse azi-dimineață din avion, se înălța cu tihna unui păstor spre stelele ce luceau, satul moțăia sub bolta întunecată a cerului, ca în imaginația unui student care scrie poeme despre cătunul natal în odăița lui sărăcăcioasă închiriată la oraş. În această linişte lui Beke i se părea de necrezut că în casa din care ieşise zace o fată sugrumată.

Tot cântărind primele declarații, Beke dădu ocol casei. Privind spre sat, zări ceasul luminat de pe turla bisericii, iar pe coasta de deasupra pădurii lampa albăstrie a turnului de foraj al exploatării de uraniu. Lumina albastră simboliza secolul XX, era atomică şi, chiar dacă mijlocit, politica mondială. Şi toate acestea, iată, nu sunt totuşi atât de departe nici de Csalogány!

Cât priveşte declarația lui Haller, era reală, însă lipsită de imaginație. Povestise ceea ce ştia şi Beke, aşa că nu realizase decât o simplă formalitate scriptologică.

În schimb, Ali îşi dăduse cu atât mai mult frâu liber fanteziei. Dar imaginația sa despre bucătăreasa strecurată ca o fantomă, pe lângă tot romantismul ei, oferea un tampon pentru cercetări. Cea mai interesantă însă era declarația soției lui Schwabik. Conştient sau inconştient, femeia făcuse totul să-l amestece pe soțul ei între inculpați. Dacă ea e criminala, atunci face parte din cea mai rafinată categorie. Şi atunci nu e exclusă nici ipoteza că înainte de masă, când l-au căutat pe el la „Princiar", îşi întinsese dinadins o cursă ei însăşi. La urma urmelor cine ar presupune că ucigaşul îşi dezvăluie intenția încă înainte de faptă şi declară în gura mare cât de mult o urăşte pe viitoarea ei victimă? Numai că aparențele întunecate pot adormi la fel de puțin bănuiala, pe cât o adoarme nevinovăția pe o scenă de teatru, în luminile rampei...

Înainte de a ieşi din cabinet, Beke observase că printre şipcile jaluzelelor lăsate în jos rămăseseră crăpături prin care putea urmări fiecare gest al celui interogat. De asta îi şi lăsase singuri pe Pintér şi Decsi.

Dar până să ajungă sub fereastră, crăpăturile dispăruseră: Pintér lăsase în jos strâns jaluzelele. Din cabinet nu se mai strecura niciun firicel de lumină.

Neputincios, colonelul dădu iar ocol casei. Ar fi avut o singură şansă: dacă intra în sălița de aşteptare, dar pe aceasta desigur Haller o încuiase. Însă, spre cea mai mare uimire a lui Beke, uşa era descuiată! Trebuie s-o fi deschis vreunul dintre ai casei...

Beke se gândi fără să vrea la Filipp Stefi. La faptul că secretara s-o fi strecurat aici din fața lui Ali şi Vértes, care alergau după ea.

Abia păşi în sălița de aşteptare, în beznă luci îndată o crăpătură, spărtura uşii stricate, prin care putea să tragă cu ochiul în cabinet.

Asta o putuse face şi Stefi...

Colonelul îşi făcu o socoteală rapidă. În acele clipe Haller şi Decsi se aflau înăuntru. Aşadar secretara îi putea vedea şi auzi în voie.

Acum pândi şi el.

Biroul stătea în toată lungimea sa drept în faţa crăpăturii, iar în capătul de dincolo Beke îi putea vedea pe Pintér şi Decsi, care şedeau faţă în faţă. Îi vedea chiar mai bine decât cum se vedeau ei unul pe altul.

Petrecu vreo zece minute la crăpătura uşii fără să fie atent la cuvinte. Cunoştea, oricum, esenţa declaraţiilor celor interogaţi. Dar ceea ce vedea era într-adevăr important. Degetul lui Decsi se mişca întreg, sănătos, în spatele biroului.

Beke ieşi mulţumit din sălița de aşteptare. Ocoli iar casa, în antreu îşi dezbrăcă trencicotul şi intră în cabinetul ticsit de fum de ţigară.

— Ai terminat, tovarăşe locotenent?

— Da, să trăiţi!

Beke deschise uşa dinspre sălița de aşteptare şi îl pofti pe Decsi să treacă dincolo.

— Te chem imediat.

Rămânând în doi, se întoarse spre Pintér:

— Ei?

Locotenentul vorbi în şoaptă.

— Susţine că în timpul rundului fatal a fost cu domnişoara Filipp. Când ceasul a bătut opt, tocmai se sărutau.

— Unde stăteau? L-ai întrebat?

— În faţa scrinului. *Unde s-a întâmplat crima.*

Beke privi dezorientat la locotenent. Dar se reculese repede.

— Interogatul poate să greşească!

Cu acestea, merse la uşă şi-l chemă pe Decsi

înăuntru.

27

Soția lui Haller şedea cu spinarea dreaptă pe scaun, cu picioarele lipite, ca o studentă la examenul oral. Nu trăda însă cu nimic emoția examenului. Cocul greu, roşu-arămiu, parcă îi trăgea capul spre spate: bărbia delicată o ținea în sus, voluntar, ochii verzi îl fixau plini de siguranță pe colonel.

Lui Beke nu-i făcuse niciodată plăcere să jumulească încrederea în sine a femeilor dar de data asta se văzu silit s-o facă.

— De când ai început să încărunțeşti?

Soția lui Haller îşi netezi părul.

— Vezi vreun fir alb?

— Nu. Doar atât, că e vopsit.

— Te înşeli. Asta-i culoarea lui naturală.

— În liceu erai blondă, un galben ca inul.

— Atunci mi-l vopseam.

— Pe vremea când erai elevă?

— Da...

Femeia ştia că e greu să crezi una ca asta despre o fetişcană cu guler marinăresc. Adăugă repede:

— Acum, la vârsta de treizeci şi şase de ani, recunosc că ar fi mai uşor de crezut tocmai invers: că-l vopsesc. Dar deocamdată nu am nevoie.

— Te felicit...

— Karcsi e de altă părere.

— Zău? I-ar place dacă ai încărunți?

— I-ar place dacă aş fi acum blondă. El s-a îndrăgostit de Schweller Emmi şi în adâncul inimii pe ea a luat-o de soție...

Beke se aşteptase la o opoziție dârză. O bănuia că e o ființă care ştie să se apere inteligent şi convingător. Acum însă era surprins.

— Te-aş ruga să-mi vorbeşti mai limpede.

— Până la sfârşitul războiului am fost nevoită să semăn cu fata de la care am căpătat acte ca să pot trăi neobservată. Iar ea era blondă ca paiul.

— Înțeleg. Numai că noi am dat bacalaureatul după război!

Soția lui Haller nu intră în derută.

— Crezi că era cazul să-mi dezvălui imediat adevărata identitate? Cine ştie?! Dar pe-atunci mi-ar fi fost oarecum greu să mă pun față în față cu adevărul. Eram mult prea distrusă. Am petrecut numai câteva luni la Pécs şi am rămas tot Schweller Emmi. Dealtfel şi ea era de prin părțile mele, fată de saşi. Acum, dacă nu mă înşel, trăieşte undeva în Australia...

Era o poveste convingătoare, dar colonelul – în spate cu cadavrul Beei – n-o crezu decât pe jumătate. Se gândea la criminalii de război ce se ascundeau şi care după victoria aliaților se dădeau drept evrei, făcând rost de acte doveditoare, şi astfel izbutiseră să se strecoare şi să scape de justiție. Ce dovadă are că soția lui Haller spune adevărul, că nu Hevesi Magda murise într-un lagăr al morții şi că nu Schweller Emmi îi foloseşte actele? În orânduirea nouă putea avea tot atât de bine nevoie de un nume fals cum avusese nevoie Magda sub ocupația germana. Poate că Schwellerii nu urmăriseră decât să evite evacuarea şi se temeau pentru averea salvată prin falsul acesta, însă e posibil şi să se ascundă în spatele numelui fals din pricina unei culpe grave...

— Pe atunci voi mă consideraţi o aiurită, zise femeia. O fată cu care nu poţi vorbi serios, care nu leagă cu nimeni o prietenie adevărată, spune baliverne, face pe misterioasa şi pe nebuna. Poate că acum, în sfârşit, mă înţelegi.

— Nouă, ne plăceai aşa cum erai, cochetă, misterioasă şi de necucerit.

Beke simţea că lauda sună fals şi femeia îşi dă seama că nu l-a putut convinge.

Şi avea dreptate. Toate câte se dezvăluiseră în timpul cercetării, puneau declaraţia ei sub semnul îndoielii.

— Bea a pus piciorul pe-aici pentru prima dată azi. Te-aş întreba totuşi: nu a existat vreun conflict sau ceva neplăcut între voi?

— Doar un fleac. Dimineaţa m-am plimbat cu cineva în Mecsek şi Bea ne-a văzut. Când a intrat aici, mă temeam că va scăpa vreo vorbă şi mi-am dat seama că m-am făcut palidă. Am impresia că aţi observat şi voi...

Făcu o pauză, apoi continuă:

— Dealtfel respectivul e polonez.

Grija cu care dăduse socoteală şi despre paloarea ei trecătoare mărturisea o minuţie exagerată: Lui Beke i-ar fi plăcut dacă ar fi fost în toate la fel de exactă.

— Tu şi Stefi folosiţi aceeaşi colonie. Ţi-e prietenă?

— Din contră.

— Sunteţi certate?

— E exagerat. Pur şi simplu nu avem de împărţit nimic. Nici supărare, nici simpatie. Cât priveşte colonia, Karcsi a glumit doar. Stefi foloseşte întotdeauna ceva aparte iar eu numai lavandă, şi foarte rar.

Beke schimbă neobservat tema.

— După câte ştiu, cândva Stefi a avut un curtezan care a fugit din ţară. Nu-ţi aminteşti de el?

— Nu l-am văzut decât în fotografie.

— Arăta bine?

— Da, aşa cred. Un bărbat voinic, cu privire îndrăzneaţă. Ca un căpitan de corabie cu pânze dintr-un roman de aventuri. Altfel, tipul omului neserios, pe care nu te poţi baza... — Soţia lui Haller rămase o clipă pe gânduri, apoi zise şovăitor: Am impresia că semăna cu Decsi. Nu numai la ochi, ci şi la trăsături. Bineînţeles, o fotografie poate fi înşelătoare...

Beke ar fi vrut să încheie aici interogatoriul.

— Mulţumesc – zise curtenitor – cu ce mi-ai spus, ştiu un pic mai mult.

— Poate că te-aş mai putea ajuta...

Colonelul rămase surprins.

— Cu ce?

— Acum câteva zile m-am întâlnit întâmplător la Pécs cu o fostă colegă de clasă care a devenit specialistă în istoria artelor. Venea de la Budapesta, aşa că am întrebat-o dacă a văzut expoziţia Csontváry. Când a auzit asta, mi-a povestit că acolo la Pécs i s-a vorbit nu demult despre un tablou de Csontváry, „Portocalele roşii", care era de vânzare, dar respectiva, că era femeie, nu s-a mai prezentat a doua oară. Fireşte, prietenei mele i-a părut rău. Mi-a zis că tabloul e de dimensiuni mici, dar valoros, şi că îşi aduce aminte de el de pe vremea când era încă studentă. *L-a văzut în casa Hampel* şi ştia că farmacistul îl luase cu el în străinătate. Era surprinsă că reapăruse acum.

Beke o privea pe femeie zâmbind cu un aer neîncrezător.

— În schimb oferta a dispărut?...

Ca şi când ar fi vrut să-i plătească pentru neîncredere, soţia lui Haller îl fixă pe colonel cu un zâmbet de superioritate:

— Greşeşti! Prietena mea a recunoscut-o pe scena din

Pécs, la un spectacol de balet. A şi aşteptat-o şi a vorbit cu ea. *Dar balerina a negat că ar fi vrut să-l vândă.*

Se ridică şi rosti cu mândria unui martor:

— Se numea Nicky Bea!

28

Vértes intră în cabinet cu o față îngrijorată.

— Eşti desigur extenuat... – îi spuse colonelului.

— Nu contează. Ia loc.

Vértes se aşeză speriat. Arăta ca un invitat care se teme să nu deranjeze. Capul îi căzu într-o parte, exprimând o adâncă milă:

— Nu fumezi exagerat de mult, ia spune-mi?

— Nu-ți face probleme din asta.

— Dar bineînțeles nu mă miră. În împrejurările astea? Te-apucă groaza, dom'le! Ieşi să aprinzi lumina şi primul lucru... dai de un cadavru! Sunt convins că-ți vor acorda o primă pentru povestea asta. Nu ştiu cum se obişnuieşte, dar zău că ar merita. Privit cu ochi profani, cazul ăsta e mai mult decât o enigmă! Dacă ai izbuti să-i dai de fir...

Beke îi făcu semn să tacă şi întinse mâna după teancul de bani.

— Putem începe imediat. Fii atent la mine. Ăştia de aici sunt o mie cinci sute de forinți şi tu ai avut asupra ta două mii. Unde-i restul de cinci sute?

Vértes privea speriat.

— Nu sunt toți? Doar ți-am înmânat tot teancul de bani! rosti şi glasul îi suna sincer.

— Eşti sigur că tot teancul?

— N-a rămas la mine nimic.

— În cazul ăsta m-am lămurit asupra multor lucruri,

Beke luă cartea de vizită. Înțeleg de ce ai ieşit afară şi cum a ajuns cartea asta de vizită la tine...

Vértes începu să tremure.

— Dar n-am fost decât la closet! De ce nu mă crezi?

— Pentru că din cei două mii de forinți ai tăi am găsit cinci sute în poşeta lui Bea. Fata i-a pus separat, aşa că-i ai la ea. Până aici te înțeleg. În fond, trebuia să te grăbeşti...

— Nu ştiu la ce faci aluzie.

— Ai să te lămureşti îndată! Banii n-au zburat singuri în poşeta fetei şi nici ea nu ți i-a furat. Tu i-ai dat banii. Faptul că te-a surprins că au rămas la ea cinci sute şi nu sunt la tine, are o singură explicație. Credeai, amice, că *i i-ai luat înapoi!* Interesant, nu-i aşa?

Vértes era palid ca varul.

— Într-adevăr... aşa e... însă...

Beke deveni amenințător.

— Ştii ce-ai luat înapoi? Aceşti o mie cinci sute de forinți! Cinci sute ai lăsat la ea, din grabă...

Făcu o pauză scurtă, apoi continuă de la o distanță glacială:

— Fireşte, poți declara şi că Bea ți i-a furat. Dacă socoteşti că ar fi bine. Atunci ne spunem adio şi te iau în primire alții...

— Dar, dragă prietene! Ce rost are asta între noi? Să te mint tocmai pe tine, de la care aştept un sprijin? Banii i i-am dat într-adevăr eu.

Cu o față pocăită, arătă spre ceasul de mână găsit în fulgarin:

— Pentru vechitura asta.

Beke deveni iar blând.

— Cam mult pentru el! Două mii! Zău dacă pricep ce te-a îndemnat?!

— Un *fair play* exagerat. Ceasul l-am găsit la Londra,

pe terenul de tenis al lui Robi. L-a pierdut cineva. Tocmai atunci se afla acolo ansamblul de balet şi Bea s-a milogit să i-l dau. L-a cumpărat ieftin de la mine. A doua zi însă stăpânul şi-a căutat ceasul şi eu le-am spun cinstit şi curat ce s-a întâmplat. Mi-am dat pe loc cuvântul de onoare că aici acasă am să-l recuperez. Sunt convins că la fel ai fi procedat şi tu.

— Fără îndoială! îi dădu dreptate Beke.

— Din păcate Bea ştia asta şi mi-a cerut un preț de speculă. Două mii de forinți. „E o chestiune de onoare", i-am spus azi la Pécs. Mai bine nu-i spuneam! Pesemne m-a citit că nu e vorba de glumă...

— În schimb n-a apucat să se cotrobăie în geantă... Nici n-avea cum, căci între timp au sugrumat-o...

— Dă-mi voie! Cine s-ar fi gândit? Cine-ar fi bănuit că între timp?... Nu sunt jefuitor de cadavre! I-am dat înapoi ceasul şi mi-am luat banii. Treaba asta n-ar fi mers pe față, pentru că n-ar fi acceptat. Oricum am privi-o, zău, a fost o afacere care nici după tine nu e *fair.*

— Ştii ce? Hai să lăsăm baltă ce şi cum e *fair!*

Vértes se îmbățoşă. Dar îndată se cocoşă iar.

— E-n regulă. Dar să ştii că şi eu sunt în pericol! Bestia care se ascunde pe-aici m-a luat şi pe mine astă-seară la ochi.

— Nu zău! Şi ce ți-a făcut?

— Mi-a trântit o prăjitură cu frişcă în față!

— În timpul jocului?

— Atunci. La al treilea rund. Bine că nu m-a înhățat de gât, deşi se pare că mă urăşte. Bineînțeles, se mai poate întâmpla...

— Nu se mai poate. Vom sta de veghe.

— Îți mulțumesc, asta mă mai linişteşte.

— Dar, ia spune, cum s-a întâmplat?

— Ceva m-a izbit în piept şi eu am dus mâna repede

acolo. Am dat de o pastă moale, ca şi cum aş fi vârât mâna într-un platou. Din păcate era propriul meu sacou... Un costum nou-nouț!... Aş fi ieşit îndată, şi din pricina frişcăi. Dar uşa de la bucătărie...

— Ştiu, era încuiată cu cheia.

— Nu cheia m-a împiedicat. Se răsucea foarte uşor.

— Atunci ce?

— N-am nimerit uşa. M-am tot învârtit de colo-colo minute în şir, nici eu nu ştiu încotro. Parcă e forță magică nu mă lăsa să ies. Simțeam cum sunt silit să mă învârt, de parcă eram beat...

Beke îşi aprinse repede o țigaară.

— Foarte interesant. Doar tu nu bei niciodată şi după câte ştiu, n-ai băut nici azi.

— Recunosc că era ceva ciudat...

— Ciudat? Ba ceva mai mult decât ciudat! Dacă n-ar fi fost această *„forță magică Bea ar mai trăi şi acum!*

— Adică, vrei să spui că ai şi găsit o urmă?

Beke nu răspunse nimic. Făcu semn că a încheiat şi se ridică în picioare cu o față rece. Dar Vértes încă nu terminase.

— Cum văd, acolo e nişte benzină, zise arătând spre etajeră, Dacă ai fi atât de amabil şi m-ai lăsa să scot pata...

Pintér se răsti la el:

— Cum vă închipuiți? Asta-i corp delict!

— Da, dar se usucă şi pătrunde în stofă.

— Şi ce? Tocmai de asta avem nevoie! Păcat că nu avem un fixativ!

Vértes se întristă.

— Aş mai avea o singură rugăminte... Dacă nu te superi, am la mine un mic text. O traducere brută din turcă. Aş putea între timp s-o mai şlefuiesc. E o treabă urgentă...

— Bine, e-n regulă – zise Beke – dar vezi să fii exigent. Nicio neglijență, nicio rimă forțată! Lucrează cu măiestrie, ca şi cum ți-ai scrie cântecul de lebădă!

Vértes se înnegri.

— Cum? Ai zis cântec de lebădă?

— De ce nu?! E un sfat bun.

— Asta-i altceva, dădu din cap Vértes.

Şi ieşi cu fața destinsă.

29

Schwabik era distrus, ca un deținut scos sub escortă din celulă. Făptura sa înaltă, de sportiv, se prăbuşi neputincioasă pe scaun, umerii îi căzură înainte, ca şi cum ar fi zăcut săptămâni întregi neputincios pe un pat tare de închisoare.

Beke ştia că speranța de a înşela pe anchetator poate fi ascunsă la fel de bine sub aparența recunoaşterii vinovăției, ca şi în spatele nevinovăției ostentative. Delincvenții îşi ascund foarte greu frica şi adesea nici n-o maschează. E mai simplu să nege numai cauza emoției. Li-e frică, zic ei, dar nu pentru că sunt bănuiți, ci din cauza aparențelor înşelătoare. Recunosc că au greşit, că au omis ceva care i-ar fi putut salva...

Totuşi îl privea compătimitor pe farmacist.

— Dacă pot, te ajut. Numai să declari totul sincer.

Schwabik ridică din umeri apatic.

— După ce am fost chemat telefonic de la Pécs am vrut să vorbesc cu tine. Atunci încă ar fi folosit.

— Şi Bea voia să-mi mărturisească ceva, dar şi ea a amânat. Ea nu mai poate îndrepta nimic, dar tu poți s-o faci.

— N-are niciun rost. E prea târziu.

Colonelul deveni glacial.

— De fapt, orice mi-ai spune, realitatea nu se schimbă. Şi realitatea e că tu aveai interesul s-o ucizi pe Bea. Bea ştia nu numai de tabloul Csontváry...

Schwabik se holbă surprins.

— Cum? Ți-a vorbit despre el?

— I-a vorbit altcuiva. Era evident curioasă să ştie cât ar primi pe el. Sau, ca să fiu mai exact: cât ați putea primi *voi doi!* Căci nu e vorba numai de tablou, ci de toate bunurile lăsate de familia Hampel în Ungaria. Ce le-a rămas în casă. Şi în pereți. Dar cum Bea n-a putut ajunge la acestea, te-a amestecat şi pe tine în afacere. De asta n-ai dat voie să fie renovată casa. De asta i-ai respins pe zidari. Ați devenit complici, iar complicii adesea îşi devin o povară unul altuia. Mai ales când unul oscilează, se teme că celălalt vinde secretul. După toate semnele Bea era pe pragul de a o face. Din păcate a întârziat. Ne-am întâlnit înainte de masă şi avea timp până seara. Dacă ar fi trăit în Apus şi şi-ar fi putut angaja un detectiv particular, tot nu i-ar fi mers mai bine. I-am fost la îndemână, soarta i-a oferit ocazia să mărturisească şi să ceară ocrotire... Criminalul îşi dădea seama de asta şi a lichidat repede cu ea...

Beke se opri, apoi adăugă pe un ton mai blând:

— Toate astea sunt numai teorie, pe care mai poți s-o infirmi...

Schwabik făcu un gest de deznădejde.

— Cum?

— Dacă îți poți demonstra un alibi. Spune-mi ce-ai făcut în timpul jocului. Dar pas cu pas, minut cu minut!

— Nimic. Am şezut într-un fotoliu. Ştiam că Ali nu mă va „ucide", doar umbla după Bea, şi dealtfel treaba nu mă interesa. Nici jocul, nici toată revederea asta. Cred că uitasem chiar că mă aflu aici la Csalogány. Eram singur şi nu vedeam nimic.

— Nici ceasul de pe scrin?

— O dată m-am uitat la el. Era în urmă.

— Din ce deduci asta?

— Pentru că ceasul meu de mână merge exact. De asta ştiu şi că ai stins lumina cu câteva minute înainte de opt. Însă ceasul de pe scrin era binişor în urmă.

— Cu cât?

— Arăta exact opt fără douăzeci.

— Curios. Ceilalți au auzit că a bătut ora opt. Câteva minute după ce am ieşit eu din odaie.

Schwabik dădu din umeri.

— Poate. Poate că şi eu am auzit bătaia ceasului, însă nu-mi amintesc. Dar cadranul l-am văzut clar.

Beke îşi potrivi ceasul de mână la opt fără douăzeci. Se uită la el, apoi răsuci la loc arătătorul.

— Mă bucur că-mi uşurezi munca. Dacă recunoşti că ai vrut să vorbeşti cu mine, evident nu negi nici ce ți-am spus despre averea Hampel. Pentru că despre asta ai vrut să-mi vorbeşti! Despre secretul care te lega de Bea…

Schwabik privi recunoscător la colonel.

— Aşa e! Mă hotărâsem încă la prânz: dacă primesc o veste bună la telefon, îți povestesc tot.

— Ce veste bună sperai să primeşti?

— Că nu am cancer la laringe.

— Pentru asta ai fost chemat azi-noapte la telefon?

— Da, m-a chemat medicul. Mi-a transmis rezultatul analizei histologice. După opinia lui, e negativă…

— Şi l-ai crezut?

— Nu. Mai exact l-am crezut numai câteva clipe. Apoi mi-am dat seama că e datoria lui să mintă… — Tăcu, apoi adăugă disperat: Din clipa când sunt suspectat de crimă, am început să cred că nu am cancer. Adică de când sunt amenințat de un pericol de moarte adevărat.

— Treaba asta-i foarte instructivă, dar nu schimbă realitățile. Nici faptul că ai neglijat datoria de a mă informa, nici bănuiala că ai ucis pe cineva premeditat, din motive materiale. Pe singurul om, în afară de tine,

care ştia de avere!

Beke aşteptă ca Schwabik să realizeze în ce mocirlă s-a băgat. Apoi îi aruncă un colac de salvare:

— Asta presupunând că într-adevăr n-ați ştiut decât voi doi de avere. *Că nu există altcineva în calea căruia vă aflați amândoi!* Gândeşte-te, cine ar putea fi? Cine putea să afle de secret?

Schwabik se frământă îndelung.

— Bea... Poate doar dacă a amestecat-o în treaba asta pe vreo prietenă de-a ei...

— Poate. Însă Bea e moartă şi respectiva e în siguranță. Iar tu te afli aici!...

Până la urmă farmacistul se decise:

— S-ar putea ca să fi descoperit nevastă-mea. Dacă da, atunci s-ar fi putut să-i şi spună cuiva. Sunt aproape sigur că a spus! Iar respectivul a transmis mai departe... Până când criminalul a aflat de treaba asta.

— Să presupunem... Şi Márta cum putea şti?

— Poate că ne-a auzit. Într-o după-amiază, când Bea s-a întâlnit în secret cu mine într-o cofetărie, ne-a urmărit şi a fost şi ea acolo. Am observat atunci un bărbat, şedea cu spatele la noi şi citea un ziar. Chiar la masa învecinată...

— Începe să devină interesant.

— Întâmplător m-am uitat la pantofii lui şi mi s-a oprit respirația. Purta pantofii mei. M-am uitat mai atent şi atunci am observat şi pantalonii mei. Fireşte, poate că m-a furat imaginației, doar mulți poartă haine ca ale mele... Peste câteva minute a plătit fără să scoată o vorbă şi s-a ridicat. Şi atunci, cum se îndrepta spre ieşire, am avut impresia că recunosc în oglindă fața Mártei! Dar repet: putea fi şi o iluzie. Întotdeauna mă temeam să nu ne surprindă împreună şi am ajuns să suspectez până şi pe bărbați că ar fi ea! Totuşi, croiala şi

cusătura...

Beke nu mai ştia dacă trebuie să admire uimit istorioara subtilă a lui Schwabik sau rafinamentul bolnăvicios al femeii. Se sculă cu o expresie rezervată pe faţă.

— E ceva neverosimil. Deşi Márta ştie să se poarte destul de extravagant...

— Ce speranţe pot avea? Spune-mi!

— De cancer în niciun caz. Iar cercetarea continuă!

Schwabik se şi afla în antreu când colonelul strigă după el:

— O clipă! Cum se numea farmacia Hampelilor?

— Îi spunea „Arhanghelul". Farmacia „Arhanghelul".

— Aha! Aşa e! Îmi amintesc. Şi eu ţin minte tot aşa...

30

— Care-i părerea dumitale? îi întrebă Beke pe locotenent.

Pintér era gata cu răspunsul.

— Eu unul văd trei posibilități. Prima: farmacistul e cel care a ucis şi nevastă-sa a trăncănit dând de gol ca o naivă motivul inițial. În cazul acesta se pare că madam Schwabik nici nu ştia de valorile ascunse. Pur şi simplu era numai geloasă pe balerină. A doua posibilitate: a ucis nevastă-sa. Din gelozie sau pentru a-şi păstra împreună cu averea şi soțul.

— Numai că – îl întrerupse Beke – cei doi se acuză reciproc! Rafinat şi ascuns, aproape lăsând în seama noastră să tragem concluziile culpei. Femeia l-a vârât la apă pe bărbatu-său, iar bărbatul pe femeie. Ai avea siguranța că vreunul a făcut-o nevinovat şi de bună credință? Pentru a uşura cercetările? Poate se tem unul de altul? Fiecare îl socoteşte pe celălalt duşman?

— A treia presupunere se leagă tocmai de asta, zise locotenentul. Şi în acest caz făptaşul este femeia, dar fiind geloasă nu pe bărbat, ci pe femeie. A sugrumat-o nu pe rivala ei, ci pe partenera ei. Pe partenera care s-a despărțit de ea, a intrat în relații cu bărbatul ei şi era pe cale să se adreseze poliției pentru a scăpa de pisălogeala unei femei bolnăvicioase. Căci madam Schwabik spera să moară bărbatul ei, aştepta ca în curând cancerul să le scape pe ele de povara celui de al treilea şi averea lui

Hampel să le rămână lor două! Aşadar Schwabik şi Bea se pregăteau să anunțe într-adevăr autoritățile despre bunurile tăinuite, iar femeia ar fi pierdut tot. Aşa s-a decis să ucidă. Însă înainte de asta a jucat rolul de femeie geloasă, care tremură că soțul o părăseşte şi care habar n-are de lucrurile ascunse în perete. Farmacistul pare-se că nici nu i-a vorbit de secretul ăsta, dar madam Schwabik a aflat uşor. E de ajuns să ne gândim la chestia cu sutele însemnate, ca să ne dăm seama că omul era spionat. În orice caz soția farmacistului consideră că ignoranța e un bun alibi. Acum face tot ce poate ca bănuiala să cadă asupra soțului ei. Aşa, răzbunarea ar fi deplină! A ucis-o pe fată, iar pe seducător îl pune-n ştreang. Cât priveşte averea ascunsă, o parte se pare că a şi fituit-o. Chiar dacă Schwabik ar da o informație exactă, o listă amănunțită, cine l-ar mai crede pe un criminal?

— E un tablou interesant. Păcat că lipsesc din el multe culori care s-au prezentat foarte stridente în declarații. De pildă declarația soției lui Schwabik că în timpul rundului fatal s-a împiedicat pe întuneric de Filipp Stefi...

— Asta poate fi o minciună. Dacă e adevărat că în acelaşi timp secretara flirta cu Decsi, madam Schwabik nu se putea întâlni în niciun chip cu Stefi! S-a întâlnit cu Bea şi a sugrumat-o. Domnişoara Filipp, pe care desigur nu întâmplător ați lăsat-o la urmă, tovarăşe colonel, va limpezi chestiunea asta...

— Să sperăm. Atunci adu-o aici.

Stefi era singura femeie care şi-a luat şi poşeta la interogatoriu.

— Poate sunteți curios dacă ascund ceva. Poftiți, cercetați-o!

— Nu-i nevoie. Ceea ce sunt curios să văd îmi vei

putea da chiar dumneata, fără să cercetez.

— Şi ce anume ar fi?

— O fotografie a curtezanului dumitale de demult.

Stefi cotrobăi prin poşetă după fotografie.

— Poftim.

Fotografia era tăiată în două. Jumătatea care ar fi înfăţişat persoana ce stătea lângă tânăr era tăiata. Tânărul însă semăna într-adevăr cu Decsi.

— Nu ştii cine lipseşte din fotografie?

Stefi făcu o mutră acră.

— Predecesoarea mea. În timpul evacuării nu prea se fotografiau oamenii. Pur şi simplu a tăiat-o pe vechea lui iubită. Mi-a spus doar că era o fată frumoasă, cu păr lung, roşcat, şi cu ochi violacei. Trebuie să fi fost o păpuşică delicată, sensibilă, elegantă.

Beke se gândea la şuşoteala din întuneric: *„În fotografie eraţi doi. El şi dumneata”* Dar în toată societatea nu era nicio femeie căreia i s-ar fi putut adresa familiar cu „dumneata”!

Îi restitui fotografia.

— Trebuie să te fi simţit ciudat când l-ai văzut pe doctorul Decsi! Seamănă într-adevăr foarte mult cu tânărul dumitale de pe vremuri.

— A fost, ce-i drept, o senzaţie stranie. Într-atât, încât m-am şi ambalat puţin după prietenul dumneavoastră…

— Aş dori să fii sinceră faţă de mine. Ce-ai făcut în timpul celui de-al treilea rund al jocului?

— M-am sărutat cu doctorul Decsi.

— Unde?

— În salon. În apropierea sobei.

— Deci nu lângă scrin?

— Unde?!

Stefi se uită la colonel de parcă ar fi întrebat-o o prostie.

Beke clătină din cap amical.

— E-n regulă. Dar de ce v-ați căutat unul pe altul numai în cel de al treilea rund?

— Ce găsiți ciudat în asta?

— Pentru că în rundul al doilea Haller a fost cel care a vrut să te sărute pe dumneata...

— Şeful meu a glumit! Dacă ar fi vrut într-adevăr să se dea la mine, ar fi avut sute de ocazii până acum. Asta o ştiți şi dumneavoastră.

— Ai dreptate.

— Beke îşi aprinse o țigară prefăcându-se că e indiferent. Dar zadarnic scutura bățul aprins, flăcăruia nu voia să se stingă.

— În timpul primului rund nu te-ai împiedicat de cineva?

— De cine?

— Nu ştiu şi poate că nu ştii nici dumneata. Dar respectivul îşi putea da seama pe cine a apucat!

— După ce?

— După frizură. Dumneata eşti singura femeie de aici care poartă părul tuns scurt. Dealtfel, dacă nu mă înşel, azi-dimineață ai fost la coafor...

— Nu vă înşelați.

— Stefi zâmbi.

— Deşi ți-ai pieptănat binişor părul.

— Da, pentru că se lipise.

— L-a udat ploaia?

— Da. Şi pe deasupra din pricina dumneavoastră. Şeful meu s-a apucat să culeagă ciuperci pe o ploaie torențială pentru ospățul dumneavoastră. Mi-am zis să nu-l las să se facă ciuciulete. I-am dus fâşul în pădure.

— Adevărat, dumneata nu eşti sclifosită. Haller zicea că ai fost o sportivă de vârf.

— A! Îmi ziceau în bătaie de joc atleta de câlți!

Beke se uită la inelul cu turcoază de pe degetul fetei.

— Îl ai de la curtezan?

— Da de unde! Din familie...

Stefi ridică mâna în dreptul colonelului.

— Priviți-l mai atent.

În inel era o piatră mare, strălucitoare.

— Ați vrea să-l scoateți puțin?

— Nu iese. E prea strâmt. Îl port de când eram mică. Dacă vreți, puteți să-l tăiați...

— Mulțumesc, nu-i nevoie. Am încheiat.

Beke îi făcu semn lui Pintér s-o conducă pe Stefi în sufragerie.

Trecuse de zece şi jumătate.

31

În afară de opt pahare cu apă, pe care Beke le dusese personal în sufragerie, cei opt suspectați nu primiră nici măcar ceva băutură. Şedeau de câteva ceasuri la masă, în spatele uşilor încuiate. Tăcerea, aşteptarea interogatoriului, încordarea, întrebarea cine va fi cel ce nu se mai întoarce din cabinet, deveniseră din ce în ce mai apăsătoare. În schimb, speranța că în cele din urmă vor fi puşi în libertate, sporea cu fiecare nou reîntors.

Când Stefi, pe care Beke o lăsase ultima, se aşeză iar printre ei, când îşi dădură seama că sunt în continuare sub presiune şi criminalul continuă să fie printre ei, atmosfera deveni insuportabilă. Nevasta lui Schwabik izbucni:

— Porcărie! strigă. Da-ți-mi drumul imediat de aici! Nu vreau să fiu omorâtă!

— Tăcere! se răsti omul din garda muncitorească îndreptând spre ea automatul.

Însă femeia continuă să țipe ca o isterică:

— Poftim! Împuşcă-mă! Tot e mai bine decât să fiu sugrumată! Criminalul e aici şi abia aşteaptă să-l lichideze pe următorul!...

Minerul îşi potrivi arma.

— Ați înnebunit? Cum vă imaginați că v-ar putea ataca?

Schwabik îi aruncă muncitorului o privire încruntată.

— Ajunge un scurtcircuit...

În clipa aceea intră Pintér.

— Vă cheamă tovarăşul colonel, i se adresă amfitrionului.

— Iar? şopti surprins Ali.

Vértes dădu din mână descurajat.

— Eram sigur. Iar o luăm de la cap…

Pe medic îl surprinse că locotenentul îl conduce nu spre cabinet, ci spre locuință.

Beke şedea în salon şi îi oferi un scaun lui Haller.

Moarta nu se mai afla în casă.

Medicul se ptăbuşi apatic în fotoliu.

— Nu ştiu ce ți-aş mai putea spune.

— Doar un mărunțiş. Dacă eşti în stare să-ți reaminteşti…

— Poftim!

— Ați făcut curățenie mare la voi de curând?

— Da, s-a făcut. Toată casa a fost întoarsă pe dos! Toată mobila scoasă afară – cum se obişnuieşte. Nu aveam nici unde să şed! Şi toate astea din pricina voastră, de dragul oaspeților… Ştii obiceiul meu: când vine un bolnav în particular, pe cei ce-l însoțesc îi invit în salon şi le ofer un pic de băutură. Ce mai, zilele trecute, n-am avut nici unde să-i poftesc…

— Când s-a sfârşit curățenia casei?

— Ieri la prânz era iar ordine. Îmi amintesc, pentru că o pacientă a sosit cu copilul ei. Ştii cum e la țară: țăranii aşteaptă ca medicul să fie în toane bune! L-am luat deci pe mititel şi l-am adus aici. Timp de zece minute cât am consultat-o pe mamă, s-a jucat aici pe covor.

— Cu ce? Nu-ți aminteşti?

Haller se ridică zâmbind şi luă o cutie de carton dintre rafturile cu cărți.

— Poftim. O amintire din copilărie. Dominouri, cuburi, bile.

— Mulțumesc. Le poți pune la loc.

În timpul acesta în sufragerie învățătoarea se apucă să aprindă lumânările colorate înşirate pe masă. Poate că detenția va fi totuşi scurtă.

Tocmai ajunsese la lumânarea din dreptul lui Decsi, când fața acestuia luminată de flacăra aprinsă se învineți.

Bărbatul se crispă, îşi duse mâna la stomac şi se prăbuşi moale de pe scaun. Înainte de a-i putea sări cineva în ajutor, căzu pe jos, se îndreptă şi se întinse.

Pe masă, pe o farfurie neatinsă, stătea paharul de apă golit.

În salon se auziră strigătele şi alergătura oamenilor înspăimântați. Beke sări în picioare şi se repezi în sufragerie.

Haller rămase cu locotenentul.

— Ce s-a întâmplat? întrebă.

— Nimic în legătură cu dumneavoastră.

Însă medicul observă că ofițerul abia se poate stăpâni. Pintér devenise la fel de palid şi de nervos ca şi el.

Şezură câteva minute ca muți.

Colonelul se întoarse cu o față întunecată, dar flegmatică.

— Decsi s-a otrăvit.

Haller sări în picioare.

— Unde e?

— În cabinet. Dar nu mai e nevoie de tine.

— A murit?

— A înghițit cianură. Singura otravă căreia îi cunosc manifestările. E limpede că a ținut capsula în gură...

Beke se aşează obosit.

— Îmi pare rău, nu-mi vine să cred nici acum, dar el e făptaşul. Se pare că s-a întâmplat ceea ce se numeşte o criză psihică. Se temea, şi i-au cedat nervii. Treaba o s-o

lămurească mai încolo oamenii de la secția de cercetări din Pécs. Sper ca până-n zori să sosească.

Se întoarse spre Pintér:

— Casa însă rămâne încuiată până atunci, iar cei reținuți nu vor scoate piciorul din sufragerie. Îi ținem în continuare sub o supraveghere strictă.

— Am înțeles.

— Condu-l înapoi pe domnul doctor şi comunică-le ce am spus.

Pintér dădu să pornească, dar Beke îl opri.

— Încă ceva! Dacă vreunul vrea să-mi vorbească, să se prezinte.

Locotenentul se întoarse cu secretara. Stefi era palidă, dar hotărâtă.

— Adineauri v-am mințit. Nu m-am sărutat cu Decsi. Când s-a petrecut crima nu eram cu el.

— Înțeleg. Şi de ce ai vrut să mă înşeli?

— Pentru că Decsi îmi era simpatic. L-am văzut că era în încurcătură. Am vrut să-l salvez.

Beke se uită cu reproş la fată.

— Crezi că n-am ghicit?

Stefi ridică din umeri.

— Dacă era mai deştept, l-aş fi putut salva. Iar în privința celeilalte întrebări, în timpul primului rund m-a apucat într-adevăr cineva... Fireşte, doar în fugă. Dar tot atât de posibil e să mă fi înşelat.

— Natural. Chestiunile astea nu sunt niciodată certe, în orice caz ai făcut bine că ai recunoscut. Cu atât mai mult cu cât mai atenuează minciuna de adineauri. Mai precis răspunderea pe care ți-o iei pentru ea.

— Sper că aveți un suflet generos. Femeile sunt sensibile şi Decsi semăna într-adevăr cu băiatul care-mi făcea curte pe vremuri. Acum am senzația ca şi cum pentru mine ar fi murit a doua oară. Dar asta-i o

chestiune personală.

Stefi se întoarse şi ieşi cu paşi liniştiţi.

Beke îşi răsfoi însemnările, aşteptând dacă se mai prezintă careva.

Însă locotenentul se întoarse singur din sufragerie.

32

Pintér făcea pentru prima oară cercetări împreună cu colonelul, pe care secția operativă îl considera drept unul dintre cei mai capabili ofițeri ai săi. Era aşadar împins de o curiozitate explicabilă: voia să ştie tot ce trecea prin capul superiorului său. Beke îl informa serviabil despre raționamentele sale şi îl interesa şi părerea locotenentului. Cei doi ofițeri discutau rezultatul după fiecare interogatoriu. Însă Pintér avea senzația că Beke îi ascunde anumite amănunte.

— Mai e o jumătate de ceas şi ai să vezi şi dumneata limpede, zise colonelul. Până atunci îți cer răbdare. Trebuie să rezolvăm două experiențe interesante…

Pintér dădu din cap gata să-i stea la dispoziție.

— Prima o şi începem. Ieşi în antreu, stângi lumina şi aştepți până te chem înăuntru.

Locotenentului i se păru stranie dispoziția, dar se supuse fără să scoată un cuvânt.

Pintér ştia că în încăperile învecinate cu antreul nu se afla nimeni. Cu excepția moartei şi a lui Decsi, care zăceau în cabinet, pe masa de operație şi pe canapea. Locotenentul nu era fricos din fire, totuşi acum nu se simțea în apele lui pe întuneric şi îşi duse mâna la revolver.

În sfârşit auzi glasul colonelului:

— Poți veni!

Pintér pipăi clanța şi deschise uşa.

În salon era întuneric beznă.

— Vino mai aproape! auzi ordinul lui Beke.

Pintér făcu câțiva paşi în întuneric, apoi iar se opri.

— Vezi cadranul ceasului?

— Da...

— Întoarce-te cu fața spre el. Te-ai întors?

— Da.

— Citeşte cât e ceasul!

— Arată miezul nopții.

— Mulțumesc.

Beke se duse la comutator şi aprinse lumina.

Ceasul de pe scrin arăta fix unsprezece.

Văzând asta, se lumină brusc şi Pintér:

— Cred că înțeleg. Dacă un arătător e acoperit, omul se gândeşte fără să vrea la timpul când cele două tocmai se suprapun. E posibil ca şi în clipa crimei să se fi întâmplat aşa? De asta să fi văzut Schwabik opt fără douăzeci în loc de opt?

Beke îi confirmă cu un zâmbet.

— Dacă s-a întâmplat într-adevăr aşa, suntem aproape de țintă. Dar acum să ne ocupăm un pic de doamna Schwabik. Te rog s-o conduci aici.

Pintér o aduse pe farmacistă, apoi, la un semn al colonelului, ieşi în antreu, unde-şi aprinse o țigară.

După părerea lui, superiorul său juca un joc periculos. I-ar fi plăcut să se vadă cât mai repede peste următorul sfert de ceas.

Beke o privi amical pe femeie.

— Sper să mă ajuți. Trebuie să aflu cu cine te-ai întâlnit pe întuneric în timpul celui de al treilea rund, când ceasornicul a bătut ora opt.

— Am mai spus. Cu Filipp Stefi.

— Nouă, detectivilor, ne place să reconstituim cele întâmplate. Trebuie să reconstituim cazul.

— Ce?! Doar nu-ți imaginezi că m-am apucat pe mine însămi! Dumneata dorești să fiu iar cu criminalul pe întuneric? Dacă-i chemi pe toți șase aici și stingi lumina, va fi și criminalul printre ei! Că Vértes...

— Nu fac întuneric și nu are să te atace nimeni. Reconstituirea o facem pe lumină. Cu o singură excepție: numai dumneata nu ai să vezi.

— Cum adică?

— Nu avem nevoie decât de o eșarfă. Iar asta e aici!...

Soția lui Schwabik se cutremură.

— Nu accept! Nu îngădui să fiu legată la ochi!

— Dumneata însăți ai declarat, că îmi stai la dispoziție. Dacă te opui, nu poți conta pe apărarea mea.

Femeia se prăbuși într-un fotoliu, cu o disperare exagerată.

— Poftește, fă ce vrei!

— N-ai niciun motiv să-ți fie frică. Nu le chem înăuntru decât pe Stefi, pe Magda și pe învățătoare. Lumina o lăsăm aprinsă și-i țin pe toți sub ochi. Dealtfel am și o armă la mine...

Beke o legă cu grijă pe femeie la ochi, fiind atent ca eșarfa să-i acopere perfect ochii. Apoi se duse Ia ușa dinspre fumoar și anunță:

— Pot veni cele trei!

Deși eșarfa îi acoperea și urechile, soția lui Schwabik auzi zgomotul metalic al broaștei.

— De ce mă încui?

— Pentru ca să fim în siguranță.

Glasul ridicat al lui Beke se auzea limpede și din partea cealaltă a odăii:

— Scoală-te, întinde mâinile în față și pornește!

Femeia porni înainte bâjbâind ca orbii. Dădu ocol prin cameră. În apropierea ei parchetul scârțâia iar și iar și în astfel de clipe mâinile ei apucau în gol. Fața i se

îmbrobonise de sudoare sub eşarfă, picioarele începură să-i amorțească de încordare şi emoție. În sfârşit țipă ascuțit:

— Ea a fost! Am simțit!

— Eşti sigură?

În clipa aceea femeia atinse a doua oară acel ceva mătăsos peste care alunecase mâna ei în timpul rundului fatal.

— Ea e!

— Bine, poți să scoți eşarfa!

Nevasta lui Schwabik îşi smulse eşarfa şi se făcu albă ca varul.

În salon erau numai doi. Ea şi Beke.

Femeia țipă, apoi sări la uşa încuiată, s-o spargă.

— Criminalul! Dumneata eşti criminalul! strigă.

Beke descuie uşa dinspre antreu şi-l lăsă pe locotenent să intre.

— Te rog s-o conduci pe dumneaei înapoi în sufragerie.

Rămas singur, colonelul se duse în fața oglinzii. Vârî mâna în buzunar şi-şi puse capişonul brun al lui Nicky Bea. Capişonul din fire sintetice, imitând o perucă, foarte la modă.

Pintér, întorcându-se, se holbă la el ca năuc.

— De unde a mai apărut asta?

— Era agățată afară în cuier.

33

La țipătul soției lui Schwabik, în sufragerie aproape să izbucnească panică. Dar Beke apăru repede printre ei şi-i linişti.

— După comunicarea radiofonică de la centru trebuie să aşteptăm grupul de anchetă de la Pécs. Dar vă pot înştiința de pe acum că de fapt cazul e rezolvat. Avem dovezi că Decsi era agent străin.

Lăsă o pauză de efect, apoi continuă:

— Motivul faptei criminale e, fireşte, secret de stat. Pentru voi important e că nu rămâneți în detenție preventivă. În zori sunteți liberi.

Se întoarse către amfitrion:

— Când porneşte primul autobuz spre Pécs?

— La cinci şi zece.

— La cinci şi zece puteți călători toți.

Beke vorbea cu o uşurare vizibilă, mai degrabă amicală decât oficial. Pe un ton, ca şi cum nu s-ar mai gândi nici în ruptul capului să mai caute pe făptaş printre ei.

— Dumneavoastră, tovarăşi – se întoarse spre cei doi din gărzile patriotice – puteți pleca acasă. Vă mulțumesc pentru ajutor, acum ne descurcăm şi singuri. N-are rost să stați de pază, dimineața trebuie să lucrați.

Societatea răsuflă uşurată. Comportarea colonelului dovedea că sinuciderea lui Decsi rezolvase într-adevăr cazul.

— Din partea mea – zise bătrânul miner – pot rămâne cu dragă inimă aici.

Beke clătină din cap.

— Du-te liniştit acasă.

Cum nu se mişcară din loc, ridică glasul.

— Tovarăşi, cercetarea o conduc eu. Nu mai puteți rămâne în casă nici măcar din curiozitate. Cazul revine în exclusivitate autorităților.

Pintér le făcu semn oamenilor să se grăbească, drept care se urniră din loc. Beke dădu mâna cu ei şi le mulțumi încă o dată pentru ajutor. Dar numai învățătoarea era zâmbitoare, cei doi bărbați se arătau jigniți. Ar fi vrut să fie de față la deznodământ. Iar acum erau pur şi simplu expediați acasă!

Societatea era cu atât mai bucuroasă că pleacă. Erau sătui de atâta pază, de vederea armelor automate.

— Porcărie! exclamă Ali. Dar eu ştiu un singur lucru: mi-e o foame de lup!

— Adică ce crezi tu, că nouă nu ne-o fi?! zise Vértes aprinzându-şi ultima țigară „Mátra”

Soția lui Haller se întoarse spre Beke:

— Să aduc ceva? Poate câteva sandviciuri…

— Mai degrabă aş avea poftă de ceva cald. — Baksay aruncă o privire sfredelitoare spre colonel: — Dacă ne-ai permite…

— Pentru friptură – zise amfitrioana – e nevoie cel puțin un ceas!

— Atunci fă omletă. Nişte ouă s-or găsi! Şi câteva felii de şuncă…

— Şuncă nu am. Dar vă pot da cârnați sau ciuperci.

— Fie. Însă din amândouă. Ali luă scrumiera, pescui cel mai lung chiştoc şi îl aprinse satisfăcut.

Nevasta lui Schwabik, pe lângă urechea căreia cuvântul „ciuperci” trecu aproape neobservat, țipă pe

neaşteptate:

— Eşti nebun! Vrei să fii otrăvit?

— Dacă e vorba de starea nervilor, ai face mai bine să taci dumneata! Vértes încă nu uitase că soția lui Schwabik se mutase ostentativ de lângă el.

Soția lui Haller se uită la Beke neştiind ce să facă şi cum.

Colonelul, care stătea în spatele farmacistei, îşi duse mâna la frunte şi făcu un semn abia sesizabil. Amfitrioana îl înțelese.

— Dacă ți-e frică – îi zise cu glas blând farmacistei – atunci moaie întâi un pic de pâine în sos. Dealtfel îți promit că eu am să mănânc prima. Dacă asta te poate linişti...

— În orice caz, zise jignită soția lui Schwabik, după cele întâmplate, chiar aşteptăm!

Amfitrioana vru să pornească, dar Beke o opri.

— O clipă!

Dinspre poartă parcă se auzi sunând. Într-adevăr, după câteva clipe intră Pintér. Era emoționat şi dezorientat.

— Doctorul e chemat la un bolnav.

— Cine-i? întrebă Haller.

— O țărancă. Bărbatul ei are diabet. Îi e rău. Locuiesc foarte aproape.

Medicul dădu din cap.

— Ştiu. E nea Kovácsovics. Trebuie să-i fac imediat o injecție.

Se făcu linişte. Toți se uitau la Beke.

Colonelul ştia că şi până acum comisese o iregularitate: îngăduise ca pentru încercarea lipsită de speranțe să fie mişcat cadavrul. De data asta nu mai vroia să cedeze.

— Nimeni nu părăseşte încăperea!

Haller se enervă.

— Dacă n-ai încredere în mine, trimite pe Stefi sau pe Sica. Indiferent, numai să-i poată face o injecție.

Baksay interveni:

— Şi eu mă pricep la atâta!

Vértes ridică ochii din hârțoagele sale cu traduceri din turcă.

— Te rog, dacă e nevoie, poți conta oricum pe mine. Eu îi făceam bietei maică-mii injecțiile cu insulină!

Schwabik se oferi la rândul său:

— Dacă-mi permiteți, am să merg eu împreună cu tovarăşul locotenent. Cât timp am lucrat la țară, am fost solicitat de multe ori. Satul nu avea medic...

— Orice cuvânt e de prisos! rosti sec Beke.

— Adică să se prăpădească? strigă farmacista.

Se enervă şi Ali.

— E inuman!

— N-ai decât să depui o plângere când ajungi la Pécs!

Beke simți că glasul său sună suspect de nepăsător. Încercă s-o dreagă:

— Şi pe mine mă supără treaba asta...

Însă fraza venea prea târziu. Beke se aplecă la urechea lui Pintér şi-i şopti ceva.

Locotenentul ieşi.

Beke îşi scoase portțigaretul.

— Poftim, aprindeți-vă câte-o țigară.

Toți rămaseră rigizi. Reci şi duşmănoşi. Colonelul ridică din umeri şi se aşeză în capul mesei.

— Nu vreți nici să cinați? Zău?! Ieşi puțintel afară, Magda, zise zâmbindu-i amfitrioanei.

Pintér se şi afla în bucătărie, aşezat lângă cuptor.

— Vă pot ajuta cu ceva? întrebă.

— Sparge te rog ouăle astea.

Femeia aprinse reşoul electric şi îşi scoase la

îndemână cele necesare. Nu peste mult untura începu să sfârâie şi ceapa să se rumenească. Pintér sparse ouăle. Apoi deodată se uita la femeie.

— E ceva în neregulă? o întrebă.

— Nu găsesc ciupercile. Deşi erau aici pe policioară. Poate ştie bărbatu-meu...

— Îl întreb îndată.

— Nu ți-e frică să mă laşi singură?

Pintér doar cât întrebă în sufragerie, că se şi întoarse repede:

— Domnul doctor zise că sunt în spatele compotului de pere.

Sacoşa era într-adevăr acolo. Cât ai bate din palme omleta era gata, amfitrioana o gustă, apoi o deşertă cu grijă în platou. Între timp Pintér tăie pâine.

Intrară în sufragerie.

Amfitrioana puse platoul pe masă şi făcu semn să ia loc şi ofițerul...

Locotenentul se uită la Beke să vadă dacă se poate aşeza.

— Întâi du-te şi încuie uşa cabinetului. Ia cu dumneata cheia.

Pintér ieşi fără să scoată o vorbă

— Atunci – zise amfitrioana – pot începe...

Întinse mâna după lingură şi se servi prima din omletă.

Beke o privea atent, apoi i se adresă brusc:

— Aşteaptă! Întâi o mică întrebare... Unde ai cumpărat ciupercile?

— La Pécs. M-a rugat bărbatul meu să aduc de la piață.

Colonelul dădu din cap.

— Mulțumesc. Atunci nu mai mănâncă nimeni. Criminalul nu a înghițit cianură. *Criminalul trăieşte şi a*

vrut să ne omoare pe toți.

34

Beke cunoştea această linişte care se aşternuse acum în sufragerie. Era o linişte sufocantă, gâtuitoare, ca înainte de pronunțarea unei condamnări la moarte.

Începu pe un ton grav, calm:

— Nicky Bea a vrut să stea de vorbă cu mine încă la Pécs, la cafenea. Ştia că se află în pericol. Dar mai tărziu s-a răzgândit. Pare-se pentru că mai vroia să lămurească o discuție secretă cu tine.

Beke îl ațintì pe Schwabik:

— Nu despre articole cosmetice! Mi-am dat seama de asta încă atunci când am găsit-o la tine la farmacie şi ați schimbat imediat vorba cu destulă stângăcie. Se vedea după amândoi că Bea nu e o clientă oarecare! Fireşte, n-aveam cum să cunosc natura relației voastre. Materială? Sexuală? Puteam presupune orice. Apoi încet-încet mi-am dat seama ce se ascunde în spatele ei. O avere importantă, ascunsă în zidurile casei Hampel. Acolo, unde locuieşti tu acum. V-ați aliat cu scopul să vă însuşiți averea asta. E un lucru pe care ție ți l-am mai spus, dar acum am considerat necesar să vi-l înfățişez tuturor.

— Dar nu ne-am atins de nimic! Nici cu un deget! Desfaceți pereții! Dărâmați casa! strigă farmacistul pierzându-şi stăpânirea de sine.

Soția lui Schwabik interveni:

— Dar pe cheltuiala statului!

Colonelul continuă:

— Cum am mai spus, victima voia să stea de vorbă cu mine. Dar în cafenea n-a avut decât o clipă scurtă. A izbutit doar să semnaleze că se teme de ceva. Asta s-a întâmplat când Baksay s-a dus la tejgheaua barului. Să fi fost întâmplător că fata a apelat la mine în acea clipă când am rămas între patru ochi? Posibil. Dar cine a invitat-o aici, la Csalogány? Cine a creat ocazia să fie ucisă? Cine a propus jocul? Baksay! În rundul al treilea hârtiuța pe care scria „criminal" a ajuns la Baksay. El stăpânea situația! A tras de timp până când i-a convenit! Ba, mai mult, a născocit şi un truc aparte, pentru a mă distrage pe mine de la joc acolo afară. De asta mi-a ascuns pisica în buzunarul trencicotului...

Ziaristul deveni alb ca varul.

— Aparențe! Toate-s numai aparențe!... Eu n-aş fi în stare... n-aş putea să sugrum nici măcar un pui de pisică... Nu? – exclamă întorcându-se spre ceilalți.

Dar fețele celorlalți nu exprimau decât indiferență glacială. Numai Vértes şopti:

— Niciun pui de pisică! Asta-i bună... Deci, aşa stăm?!... Veşnicul milog! Şi eu, dobitocul, habar n-aveam! S-a fofilat de două ori cu un pol luat împrumut de la mine!

Colonelul continuă:

— Criminalul, fireşte, are nevoie şi de alibi. De cineva care e din capul locului suspect şi-i poate azvârli în cârcă crima. Decsi îi picase tocmai la fix. Se întorsese nu demult din Suedia, unde a avut o misiune secretă. Poate că a fost cumpărat şi instruit acolo în străinătate de alții, şi-a zis criminalul. Însă chiar dacă ar fi nevinovat, tot se comportă suspect. Greşeşte la numeroase întrebări, nu-şi aduce aminte de trecut. Ca şi cum n-ar fi el!... Apoi, poftim mâna! Mâna boantă, care poate fi *imitată.*

Urmele degetelor se învineţesc mai târziu şi vor fi o dovadă a vinovăţiei lui!...

Pe neaşteptate, Beke se întoarse spre Haller:

— Ali era suspect, tu însă erai neprihănit. Ce motiv ai fi avut s-o ucizi pe Bea? Doar n-o cunoşteai, nu ştiai nici măcar că vine aici cu noi. Niciun mobil, niciun motiv! În afară de unul. Acela că atunci când a sosit Bea, nevastă-ta s-a uitat speriată la ea. Deci nevastă-ta o cunoştea. Poate numai superficial. Dar tot atât de bine putea s-o cunoască şi în aşa fel încât pentru ea să însemne un pericol mortal!... Iar aici trebuie să mă întorc undeva în trecut. Eu nu te consideram un simpatizant al naziştilor. Pentru două-trei denunţuri antisemite? Însă un singur lucru nu l-am putut pricepe nici în ruptul capului.

— Care? întrebă medicul cu un calm filosofic.

— Păi, că te-ai însurat tocmai cu o evreică.

— Oamenii mai şi greşesc uneori...

— Nu eram însă sigur. S-a petrecut aici un schimb de nume. Şi întrebarea e: când? În timpul războiului, sau mai târziu? În anii persecuţiei rasiale sau pe vremea verificărilor? A doua întrebare e: oare fata ce se ascundea şi-a luat un nume străin? sau e odrasla înfricoşată a unui criminal de război? Avem de-a face cu Hevesi Magda sau cu Schweller Emmi? În cazul al doilea e de înţeles dacă se înspăimântă. Nimereşte aici o fată, care o recunoaşte, înainte de a da-o de gol, voi trebuie s-o lichidaţi. Iar tu îţi şi asumi asta...

Haller zâmbea amărât.

— Romantică poveste! E exact ca noaptea asta ploioasă şi tristă.

— Poate. O s-o mai analizăm. Fapt e că am continuat cercetările. L-am luat sub observaţie pe Vértes...

Nevasta lui Schwabik ţipă:

— Am spus eu! Am cerut să fiu mutată de lângă el!

— Da! Lângă Baksay! Până aici ai ales bine. Numai că vecinul dumitale din cealaltă parte...

— Ce-i cu el?

— Din păcate e criminalul, îl cheamă Haller Károly.

Medicul sări în picioare:

— Ce-o tot chinui pe femeia asta? Nu vezi ce palidă e? Îi ajunge cât a tremurat de frică toată noaptea! Ştii ce faci tu aici? Te joci de-a şoarecele şi pisica. Încetează, până nu-i prea târziu!

Haller vorbea răguşit, cu gesticulații iuți. Nu se opri nici când privirea îi rătăci întâmplător pe ivărul de aramă al uşii ce dădea în baie.

Clanța se mişca foarte încet în jos.

— Tot tu răspunzi şi pentru bolnav! Dacă intră în comă? Dacă moare?...

În acest timp în spatele lui Beke se deschise uşa capitonată. Încet şi fără zgomot.

— Doamne! Trăieşte? strigă îngrozită nevasta lui Schwabik. În uşă stătea Decsi. Cu cravata desfăcută, cu părul puțin răvăşit, dar viu şi întreg. În mână ținea un revolver îndreptat spre Beke:

— Marele agent de contraspionaj! rosti amenințător printre dinți. Hai, cară-te la perete şi ridică mâinile! Cu fața la perete, mârlane, n-auzi?

Beke se supuse.

În mână cu Browningul locotenentului, Decsi privea cu superioritate batjocoritoare la cei din odaie.

— La colț cu voi!

Vértes se şi lipise de perete, Baksay azvârli scaunul de sub el cu o grabă neînchipuită pentru trupul său mătăhălos. Buzele nevestei lui Schwabik se mişcau fără voce, de parcă femeia s-ar fi rugat. Farmacistul se lipi de perete cu încordarea omului învățat cu teama.

— Şi dumneata! porunci „mortul”.

Nevasta lui Haller încercă să se ridice, dar se prăbuşi la loc pe scaunul de lângă masă.

— Mi-e rău, şopti.

Medicul o privea glacial pe nevastă-sa.

— Pesemne ai gustat din ciuperci în bucătărie…

Decsi scoase din buzunar cătuşele luate de la Pintér şi le întinse medicului.

— Pune-i-le! zise arătând cu revolverul spre colonel.

— Unde-i celălalt sticlete?

— L-am lichidat afară…

Fața lui Haller radia.

— M-ai salvat! Straşnic truc ai născocit!

Se duse repede la Beke, dar nici prin minte nu-i trecea să-i pună cătuşele. Cu o mişcare neaşteptată îşi vârî mâna în buzunarul colonelului, îi scoase revolverul şi lipi țeava de ceafa bărbatului ce stătea cu mâinile ridicate.

Beke privea cu ochii holbați peretele.

— Aşteaptă! strigă Decsi.

— De ce? Dracu mai aşteaptă!

Apăsă pe trăgaci.

Se auzi un țăcănit slab. Medicul nu se impacientă. Încercă iar să tragă. Dar Zbrojovka dădu iar chix. Un țăcănit slab – şi nimic.

De data asta Haller strigă nervos spre Decsi:

— Ce aştepți? Hai, împuşcă-l odată!

Celălalt ridica revolverul şi ținti încet, meticulos. Dar brusc îşi schimbă gândul.

— Nu, spuse ezitând. Mai putem avea nevoie de el…

Sări la Decsi şi-i smulse furios revolverul din mână.

Colonelul se întoarse şi privi drept spre țeavă.

— Pofteşte, zise calm. Sunt o țintă excelentă!

Haller nu apăsă, ci smulse pur şi simplu trăgaciul! O

dată, de două, de trei ori. Dar Browningul nu se declanşă.

Se făcu tăcere, o tăcere foarte grăitoare.

În cele din urmă se auzi glasul lui Decsi:

— Nu mai face eforturi. Dacă vrei, te informez că magazia revolverului e goala. Păcat să tot apeşi: se uzează! Am golit amândouă magaziile. Adevărat, nu aveai de unde să ştii. În schimb toţi opt am văzut că ai vrut să ucizi! Va fi greu să negi!

Beke suflă în fluierul său.

Uşa fumoarului se trânti de perete – în prag stăteau cei trei oameni din gărzile muncitoreşti, cu armele automate pregătite de tras. Dar nu cu fețe dezamăgite, ci încordați şi încruntați.

Pintér intră în sufragerie pe uşa dinspre baie. Străbătu mut încăperea, ridică de jos cătuşele aruncate şi le puse pe încheieturile mâinilor lui Haller. Apoi îşi scoase centironul şi se duse la cel de al doilea făptaş.

— Deocamdată pentru dumneata am numai aşa ceva...

În liniştea profundă, ceasul *empire* începu să bată.

35

La Pécs era iarăşi o dimineaţă minunată. Lumina soarelui scânteia pe geamurile hotelului „Princiar” şi făcea să strălucească feţele mototolite ale foştilor „colegi” strânşi în jurul unei mese din cafenea. Toţi îşi comandaseră câte o cafea triplă, numai Ali avu curajul să ceară o bere lângă micul dejun. Dar el era vestit ca mare noctambul.

— Vedeţi – zise cu un gest larg – aşa-i viaţa! Uite, de pildă, afurisitul ăsta de Beke. Ar merita tot respectul, în patru ceasuri a dezlegat o crimă misterioasă. Dar între timp a lăsat în voia sorţii un om grav bolnav!

— Greşeşti! interveni Decsi. După ce m-a trimis pe mine cu tot instrumentarul medical şi în coastă cu un însoţitor cu armă automată, vezi bine că i-a dat mâna să facă pe neînduplecatul!

— Nu mai spune?! dădu din cap Ali. Şi făcea impresia că e chinuit de un conflict sufletesc adânc!

Înfulecă cremvurştii cu hrean, îşi numără grijuliu restul de bani, după care, cu decizia unui jucător al hazardului, îşi comandă piftie. Apoi se întoarse spre Decsi:

— Cât priveşte moartea ta, jur că a fost perfectă. Te-ai învineţit rău de tot. Deşi mă mir că Beke a avut încredere în tine. Eu, dac-aş fi detectiv, te-aş mirosi imediat…

— Tu!… Vértes puse în acest „tu” tot disprețul său.

Cu toate că şi el era de aceeaşi părere. Însă se temea că va trebui să plătească el piftia, aşa că vroia să-l descalifice din capul locului pe Ali. Tu şi detectiv!

— De ce? Oare nu Decsi s-a purtat cel mai dubios? Credeam că a pățit ceva cu nervii...

— Am şi pățit...

Decsi se gândea: oare să le povestească sau nu aventura care-i zdruncinase într-atâta nervii. Până acum fusese nevoit să tacă. Dar, după noaptea care-a trecut?

— S-a întâmplat când călătoream înapoi spre țară. În vagonul de dormit, unde nu sunt culoare cu oglinzi, nici măcar în Suedia, m-am întâlnit cu mine însumi. Statură, față, îmbrăcăminte: toate-toate de parcă aş fi fost eu...

— Mersi! zise Vértes. Nu mai e nevoie să-mi spui mai departe! Şi eu stau rău cu nervii... Ei, ce s-a întâmplat? Nu mă fierbe!

— Cred că era o acțiune întârziată. Agentul, care voia să mă lichideze, a scăpat ocazia plănuită cu grijă. S-a întâmplat vreo eroare de calcul. O inexactitate întâmplătoare. Aşa că s-a văzut silit să rişte. Dacă ne-ar fi văzut cineva cum ne luptam încleştați unul de altul la uşa deschisă a platformei vagonului, zău dacă ştia pe cine să ajute. Pe agresor sau pe mine. Doar eram perfect asemănători. Însă nu ne-a văzut nimeni... Ne luptam muteşte, temându-ne şi unul şi altul să nu dea cineva peste noi. Mă temeam de oamenii sau complicii lui. Până la urmă el a căzut afară pe uşa vagonului... Eu am luat la rând cuşetele, să cer ajutor, că sângeram. Dar vagonul era aproape gol. Controlorul dormea buştean, cine ştie din ce pricină?! L-am scuturat. Mi-a zis că un grup de turişti reținuse tot vagonul de dormit, dar nu venise nimeni...

— E limpede că nici nu existau! interveni Ali palid.

— Aici acasă m-am prezentat imediat la Ministerul de interne, dar mă temeam că n-au să mă creadă. După moartea maică-mii, teama mi-a sporit şi mai mult. Ea era singura fiinţă care l-ar fi putut demasca cel mai uşor pe un alter ego al meu. Ca urmare poliţia putea intra şi la idei, văzând că biata de ea a murit atât de neaşteptat. Deci, eram foarte deprimat. Mă obseda gândul că trebuie să-mi aduc aminte până şi cele mai mici amănunte din trecut, altfel încep să mă suspecteze. Între timp, poate din cauză şocului, poate al stării încordate a nervilor, memoria mă părăsea când şi când. Era o stare insuportabilă şi nu ştiam cum are să se sfârşească…

— Eu – interveni Schwabik – aş fi curios de universul sufletesc al lui Haller. Ce-o fi zăcând în el?

Decsi meditä.

— Poate că e vorba de contrastul existent. Aţi auzit, cred, că între Magda… respectiv Emmi… vreau să zic, ce prăpastie era între idealurile şi alegerea făcută de Haller! Şi-a dat seama de asta abia mai târziu. Un om aflat într-o astfel de situaţie caută o compensaţie, caută să se „transforme". Pentru că „greşise" astfel în căsnicie, a căutat să-şi demonstreze sie-însuşi în altă parte că e fidel idealurilor sale, că are curaj să rişte pentru ele. Mai ţineţi minte ce a zis înainte de a fi luat şi dus? „Fidelitatea e punctul meu de onoare! Nu sunt ucigaş, ci un opozant războinic! Ca ostaşii, sau oamenii altor organizaţii secrete!" Nu-i exclus ca să fi fost şi el omul vreunei astfel de organizaţii…

— Ba eu aş zice mai degrabă – spuse Vértes adânc încremenit – că nu s-a chivernisit bine. Pare-se că era cheltuitor. A făcut datorii şi până la urmă a ajuns în mocirlă… Eh, cine nu ştie să gospodărească banul! De pildă Ali…

Sosirea lui Andrzej puse capăt temei. Tânărul savant venea de la Magda, care fusese internată în zori la spital. Îi înştiinţă că bolnava se simte mai bine şi elevii ei, care o căutaseră, nu se bucuraseră deloc că li s-a amânat ora de engleză. Pentru că Magda era profesoară de engleză...

Foştii colegi luaseră hotărârea să plece la Budapesta cu acceleratul de amiază. Decsi îi invită pe toţi: în vagonul-restaurant, ceea ce rezolvă şi abţinerea lui Vértes... Plătiră şi se ridicară, pentru a da o raită prin oraş în semn de adio.

— Ar mai fi de zis doar atât – spuse Ali când ajunseră în stradă – că de fapt despre adevăratul mobil nu ştim nimic.

Vértes, care îşi pusese iar mănuşile albe din piele de căprioară, şi se benocla după o fetişcană nostimă, întrebă distrat:

— Despre ce?

— De pildă despre arestarea celuilalt. Ce legătură are cu crima?

Dar nu mai răspunse nimeni. Se bucurau de soare, de ziua ce strălucea atât de senină după noaptea lor de groază. Se bucurau de înfăţişarea paşnică a zilei, de mulţimea care forfotea ca şi pe vremuri, vioaie, prin piaţa Széchenyi.

36

Beke plecă la Budapesta cu avionul de după-amiază. Zbura iar pe deasupra Mecsekului, vedea pădurile întomnate şi turla bisericii din Csalogány, satul în care fusese trimis în misiune secretă de serviciul de contraspionaj.

Era o misiune unică în felul ei. Îl readusese în anii de liceu, printre vechii prieteni. Ca persoană particulară. Îşi dorise atât de mult revederea asta! Dar ca ofițer de securitate?

Mecsekul e mare, şi emițătorul secret, căruia nu-i puteau detecta decât câte un semnal indescifrabil, se mişca pe o zonă largă. Putea să fie ascuns în mii şi mii de automobile, printre care şi maşini sosite de la Budapesta. Însă cel mult în vis i-ar fi putut da cuiva prin cap să-l caute tocmai în Wartburgul doctorului din Csalogány.

În privința lui Decsi, nu mai încăpea îndoială că el şi nu altul se întorsese acasă. Ca vechi coleg de şcoală, Beke ar fi putut lămuri treaba asta şi la Budapesta. Comandantul hotărâse totuşi să pună la cale revederea.

„Agentul pe care chipurile Decsi l-a îmbrâncit afară pe uşa vagonului, şi-ar fi trăit propria viață, îi spusese şeful lui Beke. Iar această viață ne interesează în orice caz. Ca şi cum ar continua-o un spion. Poate există în ea o portiță despre care Decsi nici nu ştie încotro se deschide. Să încerce s-o caute”

Colonelul îşi aprinse o ţigară, privea ghemotoacele de nori de sub aripile avionului şi între timp medita la cele întâmplate.

În odaie era întuneric şi criminalul trebuia totuşi să-şi vadă victima. Pe unul dintre cei opt care jucau.

Dar Bea nu purta nimic după care să poată fi recunoscută pe întuneric. Nici vreun obiect lucitor, nici vreun parfum mai aparte. Şi nici nu fluierase vreun crâmpei de melodie pentru recunoaştere... Pe de altă parte criminalul nu putea merge la întâmplare. Trebuia să ştie pe unde se află victima.

Beke încercase să dezlege secretul orientării făptaşului din declaraţiile celorlalţi. Dar acestea se băteau cap în cap.

Ce ştia de fapt?

În salon ceasul *empire* sunase ora opt. Mergea exact, şi totuşi Schwabik văzuse opt fără douăzeci. Lângă perete, între scrinul franţuzesc şi uşa dinspre fumoar se şi petrecuse, sau chiar atunci se petrecea crima. Acolo unde Decsi – după declaraţia sa – se săruta chiar atunci cu Filipp Stefi. Cu Stefi, despre care soţia lui Schwabik susţinea că se ciocnise de ea în acelaşi minut, dar în altă parte. Între timp Vértes vorbea de o „forţă misterioasă" care îl ţinea parcă pentru a nu izbuti să iasă din salon...

Tabloul astfel închegat era absurd. Declaraţiile păreau una mai mincinoasă decât alta. Dar de ce minţeau tocmai în chestiunea asta? Doar ceea ce declaraseră nu i-ar fi putut feri mai mult de acuzaţie. Beke avea deci dreptate să presupună că puteau să şi greşească.

Da, însă cine şi în ce anume?

Schwabik în privinţa unei imagini vizuale („Ceasul arăta opt fără douăzeci"). Nevastă-sa în privinţa unei persoane („M-am ciocnit de Stefi"). Vértes a terenului

(„Nu găseam uşa”), Decsi tot a terenului („M-am sărutat lângă scrin”…), dar şi în privința persoanei (…„cu Stefi”).

Cum se lipesc aceste erori?

Singura sursă luminoasă după care se puteau orienta pe întuneric cei ce jucau era ceasul *empire*.

Dar oare s-a aflat tot timpul în acelaşi loc?

De transportat prin cameră era greu de presupus. Nu numai pentru că era prea greu pentru a fi mutat şi readus fără să se observe. În primul rând pentru că, oriunde ar fi fost aşezat, ajungea vizibil mai sus sau mai jos decât în locul său inițial.

Beke îşi dăduse seama de asta încă de atunci când studiase aranjamentul odăii, dimensiunile mobilelor, orientarea lor în funcție de punctul fix din întuneric aflat la înălțimea scrinului… Ținea bine minte: atunci băuse prima cafea, în sfertul de ceas de cercetări efectuate după crimă…

Da, ceasul rămăsese pe scrin. Şi totuşi, Decsi nu putuse să stabilească unde se află, iar Vértes unde e uşa. Amândoi ajunseseră într-o derivă de orientare.

De ce? Oare cine premeditase asta? Şi pe cine vroia să deruteze? Beke nu putea presupune decât un singur lucru. Şi anume că ceasul nu fusese mutat, ci răsucit în altă direcție. Dar faptul nu dezlega niciun mister: nici pe făptaş, nici cum a putut fi recunoscută victima pe întuneric.

Ceasul însă mai provocase o confuzie. Nu de orientare, ci de timp. Mergea exact, dar Schwabik văzuse totuşi că e opt fără douăzeci. Oare de ce, din ce cauză?

Beke făcu pur şi simplu apel la o probă de experimentare. Îşi fixase ceasul de mână la opt fără douăzeci. Şi bănuiala se adeverise. *Cele două arătătoare se acopereau exact.* Ca la zece fără zece, la unsprezece fără cinci, sau ca la miezul nopții, la douăsprezece fix.

Dar Schwabik ar fi trebuit să vadă ambele arătătoare, doar era ora opt şi nu opt fără douăzeci, căci ceasul mergea fără greş! De ce reținuse această oră ce poate crea confuzie? Pentru că arătătoarele tocmai atunci s-ar fi suprapus, şi când Schwabik s-a uitat la ceas, *unul dintre arătătoare evident nu se mai vedea.* Cadranul se vedea: cifrele, secundarul. Numai minutarul dispăruse. Dar şi acesta numai foarte scurt timp. Cât timp a fost acoperit de cineva...

La întrebarea cum a fost răsucit ceasul, răspunsul l-a dat dominoul. Acel domino cu cifrele 0—6.

Cu o zi înainte, în salonul în care fusese ucisă Bea se jucase un băiețel şi între timp rătăcise o piatră de domino. Apoi copilul plecase, iar dominoul rămăsese sub scrin. Neobservat şi fără importanță. Până a doua zi, când s-a petrecut crima. Pentru că după crimă se afla jos în fața sobei. Dar cum a ajuns acolo? Datorită faptului că locul unde zăcuse până atunci a devenit liber. Dominoul dispăruse, întocmai ca nasturii pierduți sau, ca bănuții, când se face curat şi se mută mobilele din loc. Mici obiecte care abia atunci sunt observate. Da, numai că acum era întuneric. Şi fiind întuneric, respectivul care stătea pe spațiul scrinului împins din loc, nu observase că a lovit dominoul, care alunecase până în fața sobei.

Era o supoziție interesantă, însă trebuia dovedită.

Societatea sosise la dispensar pe o ploaie torențială. Nu e de mirare că Bea, înainte de a coborî din Volgă şi-a ridicat capişonul fulgarinului. Îl purtase desigur şi la Pécs, când urcase în maşină, şi îl scosese numai în maşină. Astfel, Pintér nu putuse vedea capul fetei decât fugitiv, în oglinda retrovizoare, undeva în fundul maşinii. Dar oricât de superficial ar fi văzut-o, nu putea să i se pară negru părul blond-auriu al fetei! Beke nu se

îndoia de asta. Şi cuvintele: „Pe drum parcă era brunetă...” căpătaseră mai târziu un sens mai precis.

Decsi, şi soția lui Schwabik declaraseră că la ora opt, când bătuse ceasul *empire*, se aflau şi unul, şi altul în preajma lui Filipp Stefi. Însă două Stefi, două femei cu frizură asemănătoare nu puteau fi în salon! Cealaltă persoană era sau Bea, sau nevasta lui Haller. Dar de ce şi cum ar fi putut avea păr scurt? Ce scop ar fi avut acest truc? Ce rol a jucat în crimă?

Dacă nu s-ar fi ivit întrebarea asta, colonelul n-ar fi dat nicio atenție perucii-capişon ce atârna pe cuier. Dăduse peste un articol vestimentar la modă, de care poartă mii de femei şi care nu elucida nimic din cele întâmplate. Cu atât mai mult cu cât descoperise capişonul în antreu. Dar acum aflase răspuns nu numai la întrebarea cum de putuse fi fata „brunetă” în maşină, ci şi la cealaltă: cum puteau fi în casă două femei cu părul tuns scurt. În timpul jocului Bea purtase peruca şi, desigur, nu fără motiv. Şi-a pus-o pentru a deruta pe cineva. Sau poate pe criminal? Nu, criminalul o lichidase şi aşa. În ciuda perucii, tot o sugrumase.

În ciuda perucii?

Beke făcu o cotitură bruscă în acest raționament.

Dar dacă tocmai *din pricina* perucii?

Iar în acest caz criminalul fusese împins pe alt făgaş, greşise ținta.

Dar cine l-a derutat?

Cine avea interesul să-l deruteze pe făptaş? Cine, dacă nu victima țintită dinainte? Fireşte că ea avea!

— Căci, oare Bea fusese de fapt ținta? Nu putea fi altcineva? Adică acel altcineva care „montase” derutarea, apoi făcuse să dispară dovada acestui plan?

Pentru că după crimă peruca dispăruse de la fața locului.

Moarta n-o mai purta. Nici măcar prin apropierea ei nu se găsise. Cineva avusese grijă să devină un accesoriu vestimentar, fără importanță, cu totul străin de crimă. Doar în timpul jocului atârnase în antreu.

Motivul abia aici devenise serios.

Cineva ştia că Bea purtase în timpul celui de al treilea rund perucă dar nu vroia să ştie şi alții. De ce anume se temea? Desigur de ceva pentru care ar fi putut fi bănuit. Anume, că una dintre cauzele morții lui Bea era „frizura ei", că această „frizură" şi-o reprodusese ea, pentru a fi asemănătoare cu a adevăratei victime dinainte vizate. Stefi întărise această prezumție încă de la prima interogare. Nu mai avea ce pierde…

Fireşte, dacă ucigaşul vrea să recunoască victima vizată numai după părul scurt, nu-i poate scăpa atât de uşor dacă părul e natural sau fals, cum îi scăpase soției lui Schwabik. Aşadar supoziția că peruca provocase moartea lui Bea, ar fi fost în sine foarte hazardată.

Cineva se temea totuşi. Şi mai degrabă acceptase riscul să fure peruca de pe capul moartei, s-o ascundă şi s-o scoată afară.

Aici, colonelul îşi pusese iar întrebarea: cine avea interesul ca ucigaşul s-o confunde pe Bea cu Filipp Stefi? Oare, tot cel ce făcuse să dispară peruca vroia asta? Aparent nu. Doar respectivul se străduia tocmai să se meargă pe o singură pistă. *Să elimine confuzia.* Dar oare *când? Înainte* de crimă, sau *după?* Evident după…

După, însă atunci cu orice chip! Pentru ca în niciun fel să nu se poată ivi bănuiala că s-ar fi întâmplat o confuzie capitală, că Bea ar fi fost ucisă în locul altei persoane. Dar cine avea interesul ca asta să rămână o taină? Un interes hotărâtor. Decisiv pentru el. *Numai cel ce a pus la cale confuzia!*

Acest regizor diabolic a acționat logic când a scos pe

ascuns din salon peruca ce derutase pe ucigaş. Pentru că acest accesoriu teatral trebuia să dispară după crimă. Iar pentru asta unui singur ins i se putea oferi ocazia: aceluia care putea părăsi salonul. *Adică lui Stefi, care alergase după seringă...*

Beke ştia aşadar că victima nu oferise niciun fel de semn care să conducă spre ea pe ucigaş. Acest semn *îl oferise Stefi.* Atunci când acoperise minutarul cu degetul în care purta inelul cu topaz.

Zadarnic s-ar fi înţeles ca Stefi să stea în faţa scrinului, trebuiau să stabilească şi un anume indiciu că ea se află într-adevăr acolo. Evident, Haller nu avea niciun chef să pipăie vreun oaspete nimerit întâmplător acolo, să-l pipăie pe faţă ca să-şi dea seama cine e respectivul. Pentru că, în linii mari, toate gâturile sunt la fel... mai ales pentru un ucigaş care se grăbeşte, hăituit de teamă! Trebuia să stabilească cu Stefi un semn pe care nimeni să nu-l poată produce întâmplător. „Puneţi degetul pe minutar! Acopere-l!" Şi, evident, adăugase: „Cel cu inel!" Doar Haller ştia că inelul acesta nu putea fi scos din deget.

În momentul crimei Stefi se afla într-adevăr acolo, în locul stabilit cu Haller. La scrin, însă nu în faţa scrinului, ci în spatele lui. Pentru asta, fireşte, îi trebuie multă abilitate. Dar aparatul de radio cânta şi mişcarea iute cu care întorsese mobila uşoară nu stârnise zgomot. Trucul prinsese. În terenul schimbat, orientarea dădea greş. Criminalul ştia doar atâta că mâna care se va odihni pe ceas *nu poate ieşi din perete.* Aşadar fata cu frizură scurtă care stă în faţa scrinului nu poate fi decât Stefi. Degetul ei acoperea minutarul şi strălucea abia vizibil pe el inelul!...

Beke îşi imagină tabloul invizibil şi datorită acestui fapt cu atât mai înfiorător: Stefi îmbrăţişând cu un braţ

pe întuneric pe neştiutorul Decsi – cel ce semăna cu vechea ei dragoste – bazele li se lipesc, fata sărută cu foc, pasional, şi între timp braţul liber se întinde, mâna caută ceasul, îşi aşază degetul pe minutar... Bea, fata îmbrobodită, s-a şi înfiinţat în faţa scrinului. Haller a receptat semnul: minutarul a dispărut... dintr-un fotoliu ridică ochii farmacistul îngrijorat de cancerul său şi vede că ceasul arată opt fără douăzeci... secretara, ţinând degetul pe ceas, îl sărută tot mai însetată, mai dăruită, pe Decsi, şi între timp trage cu urechea dacă lângă ea, în faţa scrinului mutat din loc – la distanţă de nicio jumătate de metru de ea – gâtul trosneşte sau încă nu... poate că şi aude, dincolo de ticăitul fin al ceasului, acest mic trosnet surd, înfiorător, doar ascultă cu încordare... în orice caz ştie că în imediata ei apropiere se petrece acum crima şi poate că şi trupul ei se încordează în timpul acestei duble emoţii: a faptei îngrozitoare şi a îmbrăţişării, şi o străbate un fior: a reuşit!... Da, a reuşit... Chiar dacă în ultima clipă Bea ar fi vrut să scape, tot n-ar fi putut. Beke retrăi panica balerinei, uluirea că nu-i în stare să se salveze din acest loc, că se loveşte de perete pe partea unde ştia că e liber... Da, va fi trăit ultima spaimă a derutei înainte de a muri, apoi cele două mâini s-au încleştat pe gâtul ei... Acum Stefi îl putea îmbrăţişa pe Decsi cu ambele braţe... Încă nu răsunase ţipătul de groază, încă urmau abia acele clipe când Baksay a atins-o pe victimă şi s-a strecurat speriat mai departe... iar el, Beke, afară în antreu salvase pisicuţa, o scosese din trencicot, o lăsase să intre în bucătărie, unde se afla familia pisicească, şi abia atunci, da, abia atunci a ţâşnit ţipătul demenţial la auzul căruia sărise la uşă, o trântise de perete şi aprinsese lumina.

Atât Stefi, cât şi Decsi declaraseră că în cel de al treilea rund, în momentul crimei, se sărutau! În realitate

aşa a fost şi asta însemna pentru secretară un alibi. Dar de îndată ce Decsi a devenit „sinucigaş" şi s-a găsit „făptaşul", acest alibi a început s-o apese pe Stefi şi şi-a retras declarația anterioară. Considera că îi dă mâna s-o facă, Decsi nu mai poate să susțină contrariul, n-o poate da de gol, nu mai poate spune nimic: e mort! Sărutul ar fi putut deveni acum un alibi pentru Decsi, ori Stefi nu voia asta; voia să se apere pe ea însăşi şi să-l acopere pe adevăratul făptaş, pe Haller, de la care evident spera bani grei, pe care să-l escrocheze până la sfârşitul vieții! Beke îşi imagina cum dimineața, după reuşita crimei, dacă n-ar fi dat chix, aceste două bestii se aşază la masă să se sfătuiască, să cadă la învoială, îşi imagina viața care ar fi decurs în casa asta: veşnica veghe încordată a lui Stefi, ca medicul escrocat să n-o poată lichida, iar ea să stoarcă tot mai mulți bani, mai multe secrete, eventual o căsnicie, poate chiar cu prețul vieții nevestei lui Haller... Însă acum, acest cuplu îngrozitor nu va mai avea decât şansa unei duble condamnări capitale!

Dar ce declanşase însăşi fapta criminală?

Colonelul îşi dăduse seama treptat-treptat cu cine a şuşotit Stefi în timpul primului rund al jocului.

Întâi eliminase pe femei dintre partenerii posibili. Pe ele oricum fata le tutuia. „În fotografie eraţi doi. El şi dumneata!" După acest „dumneata". Beke presupunea pe drept cuvânt că şuşoteala abia auzită i se adresa unui bărbat. Dar cine era acela? Colonelul îşi rememoră propria bâjbâială prin locuința scufundată în întuneric. Trecuse pe lângă masa de carne cât un urs a lui Ali în *prima* odaie, în schimb şuşoteala îi ajunsese la ureche în *a doua* odaie. Iar când mersese mai departe, *îndepărtându-se de Stefi*, văzuse în colțul *opus* sclipind inelul de logodnă al lui Schwabik. Aşadar pe Ali şi pe farmacist putea să-i elimine cu îndeajuns de mare

probabilitate dintre partenerii care puteau fi puşi la socoteală. Ca atare nu rămâneau decât trei: Decsi, Vértes şi Haller... Apoi Beke îşi reaminti de tabloul pe care-l văzuse după al doilea rund, în casa inundată de lumină. El – „criminalul", Schwabik – victima, şi Bea formau un grup. Iar ceilalţi şase jucători două alte grupuri de câte trei: Vértes, Stefi şi Haller unul, Decsi, soţia lui Haller şi Ali al doilea. Dar important pentru Beke era acum primul! „Credeam că lângă mine e nevastă-mea", răspunsese Haller la întrebarea „detectivului". „După colonie. Dar dintr-o întâmplare fatală şi asistenta mea foloseşte aceeaşi marcă..." Însă iată că din declaraţia soţiei lui Haller a reieşit că Haller a „gafat", că de fapt nu a confundat-o pe Stefi cu nevastă-sa. Şi totuşi, ce a declarat Baksay Ali despre clipa imediat următoare aprinderii luminii? „Când nevasta lui Schwabik a aprins lumina, Haller tocmai voia s-o îmbrăţişeze pe Stefi... Am văzut clar!" Tot asta trebuie să fi văzut şi soţia lui Haller; Beke îşi aminti de paloarea ei, de privirea ei uluită.

Mai târziu apoi apăruse într-adevăr din poşeta lui Stefi o fotografie pe care cândva erau doi... „El şi dumneata!" Acel „el" era curtezanul de pe vremuri al lui Stefi. Dar cine era acel „dumneata"? Pe baza raţionamentelor anterioare ipoteza se îngusta spre trei persoane, spre trei bărbaţi: Decsi, Vértes şi Haller. Tabloul „îmbrăţişării" nereuşite de după cel de al doilea rund îi îndreptase lui Beke atenţia asupra rolului medicului. Haller lucra de ani de zile împreună cu Stefi. Oare de ce devenise atât de urgentă pentru el „îmbrăţişarea"? Nu din pricina celor discutate cu ea în şoaptă în timpul primului rund? Nu acum aduseseră vorba despre acel ceva în urma căruia Haller voia zor-nevoie s-o „îmbrăţişeze"? Despre secretul dezvăluit,

care o făcuse periculoasă pentru el pe fata care cândva se oferise la poliție să fie informatoare.

Dar când ieşise la iveală acest secret?

Beke îşi reaminti de clipa când descoperise cu surprindere că poate pătrunde fără cheie în sălița de aşteptare, când lucise în fața sa crăpătura uşii prin care putea privi înăuntru în cabinet. „Asta putea s-o facă şi Stefi!" se gândise atunci.

Da, acolo în sălița de aşteptare trebuie să se fi ascuns Stefi de Vértes şi Baksay! Şi din moment ce era acolo, putea urmări, putea asculta discuția dintre Haller şi Decsi, care tocmai se nimeriseră numai ei în cabinet.

Medicul voise să reia relația cu agentul, care s-ar fi întors în locul prietenului său. Pentru asta îi scrisese lui Decsi – o scrisoare de felicitare aparent nevinovată – încă de când serviciul de spionaj nu inițiase din umbră întâlnirea colegială de la țară.

Rămânând numai ei doi în cabinet, Haller încercase încă o dată să se lămurească dacă are de a face cu un agent. Decsi bineînțeles nu putea să înghită nada „nu înțelegea întrebările încuietoare, nu-şi amintea de fotografiile din „studenție" pe care i le arătase amfitrionul. În schimb, secretara da. Doar şeful ei îi arătase lui Decsi jumătatea din stânga a fotografiei: „Mai ții minte excursia aceea?" Iar în această jumătate a fotografiei era doctorul, lângă fostul iubit al lui Stefi, transfugul, agentul zis 0—6.

În timpul primului rund secretara, în întunericul intim, îi dezvăluise şefului ei că şi-a dat seama de secretul lui. Atunci Haller voise să scape imediat de fată. Se baza pe faptul că bănuiala va cădea asupra lui Decsi; pe mâna cu deget strâmb, pe care el, ca medic, o imitase cu o precizie aproape anatomică.

În rundul al doilea făcuse o încercare pripită s-o ucidă

pe Stefi. Credea că fata nu observase intenția sa şi că în rundul al treilea o poate lichida. Iată de ce îi dăduse întâlnire în fața scrinului, Stefi însă realizase că o pândeşte moartea. În acelaşi timp şi-a dat seama şi că Bea vrea să stea de vorbă ca Schwabik. Cu pretextul ăsta, o trimisese pe ea în fața scrinului. Atrăgându-i atenția, că soția lui Schwabik poate să-i facă festa, să-şi bată joc de ea, de pildă să-i mânjească rochia cu frişcă... Bea primise sfatul de a-şi pune peruca şi în realitate soția lui Schwabik nici nu-i făcuse nimic...

Apoi, când s-a aprins lumina, Haller îşi dăduse seama de îngrozitoaroa eroare. Dar îşi ascunsese repede uluiala. În timp ce el, ucigaşul, făcea pe medicul plin de dăruire, avusese timp să-şi vină în fire. Ştia că nu are de ce să se ferească de Stefi: fata era complicea lui la crimă, şi că nu numai Decsi va fi suspectat. Haller observase şi nervozitatea lui Schwabik. Bănuia că are o legătură cu Bea. Încordarea care se simțea dintre soții Schwabik şi Bea, triunghiul vinovat, dealtfel se şi dezvăluise ulterior. În ce-l priveşte pe el, pe Haller, nu avea de împărțit nimic cu balerina. Spera pe drept că cercetările vor demonstra asta. Şi oare nu făcuse totul pentru a o readuce la viață? Niciun medic nu ar fi putut face mai mult!

„Moartea" lui Decsi era un excelent alibi pentru el. Numai că Haller zadarnic voise să-l vadă pe „mort": Beke îl împiedicase. În acest timp începuseră să-l roadă îndoielile. Începuse să-i fie frică. Apoi fusese chemat la un grav bolnav, un muribund, dar Beke tot nu-l lăsase din mână! Îl încuiase. Cu sânge rece, cu cinismul copoiului, care chiar şi pe spinarea unui muribund nu-şi lăsa prada! Atunci a înțeles că e pierdut şi a făcut apel la ultimul mijloc!

Avusese, grijă din timp de asta. Acolo în pădure, când a cules ciuperci pentru cină, Stefi îl surprinsese, dar

ciupercile erau deja în coş. În spatele idilei din pădure se ascundea ideea, ultima garanție, că printr-o „întâmplătoare" otrăvire cu ciuperci va putea trimite pe cealaltă lume pe oaspeții deveniți periculoşi.

Ciupercile pe care Magda le cumpărase în piață la Pécs, soțul ei le ascunsese, la fel cum ascunsese, şi ciupercile otrăvitoare culese de el în pădure. Ştia că nevastă-sa le va căuta şi că le va găsi acolo unde îi va spune el. Adică pe cele comestibile sau pe cele otrăvitoare. *Doar pregătise două pungi asemănătoare...*

Cine erau aceşti răufăcători?

Stefi, victima dinainte fixată, care nu apelase la ajutor, ci împinsese la moarte pe altcineva în locul ei, era tipul aventurierei în stare de orice. Goliciunea ei o făcuse să-şi simtă ea însăşi ieftină propria viață. Acum i se ivise ocazia să participe la un joc neverosimil de palpitant. Dacă apelează la Beke şi-i mărturiseşte ce anume ştie, cel mult capătă un buchet de flori de la Consiliul femeilor. Iar aşa ceva n-o interesa. Ea vroia bani, bani, cu prețul oricărui risc. Să reuşească, fie şi printr-o crimă.

Cât despre Haller, cheia a oferit-o declarația nevestei sale. „I-ar plăcea dacă aş fi şi acum blondă. *El s-a îndrăgostit de Schweller Emmi şi poate că în adâncul inimii tot pe ea a luat-o de nevastă".* Pe fata de burghezi distinşi, care întrupa idealurile sale, şi care – poate că şi-a dat seama numai în ultima clipă – de fapt era copilul unui tarabagiu.

Drama, care se declanşase în Haller după această descoperire, nu putea duce decât la Katharsis sau la un dezechilibru. Iar cu el se petrecuse aceasta din urmă.

Dar devenise un prost agent, care încălcase regulile meseriei, şi de teamă că Stefi îl poate denunța, se pripise. Dacă ar fi fost în stare să cântărească la rece

situația, şi-ar fi dat seama că putea face din Stefi o complice. Haller însă n-a cugetat. În pericol fiind, izbucnise din el psihopatul latent şi alesese rezolvarea cea mai primitivă. Moartea balerinei era urmarea unei acțiuni necugetate, demențiale, împotriva căreia Beke n-o putuse apăra pe Bea. Doar se petrecuse într-o dublă întunecime: în bezna locuinței şi în cea a unei minți tulburi. Acolo unde nici cu un transformator optic electronic n-ar fi putut vedea ce se pune la cale. Şi totuşi Beke se simțea răspunzător pentru moartea asta. Dincolo de cercetarea rapidă, încheiată cu succes, ardea în el autoacuzarea, durerea pricinuită de moartea tinerei fete.

Ca întotdeauna când gândurile îl oboseau prea tare, Beke simțea nevoia să citească poezii. Şi, pentru a spune adevărul, poezii pe care le cunoştea şi le îndrăgea. Zâmbi pe neaşteptate: avea în buzunar micul volum negru, *Hamlet*-ul pe care i-l restituise Decsi. Îl răsfoi şi avu senzația plăcută a primei lecturi din vremea când era elev. Se gândi la Decsi, care subliniase uşor cuvintele adresate lui Horatio:

Tu eşti întocmai omul îndrăgit
de care-am fost legat atât de mult cândva...

Beke uitase că se află în avion: Elsinorul îi reînviase în minte imaginea din vârful cetății Siklósului, pe unde într-o vară de demult hoinărise cu colegii săi. Zbura aşa, cu sufletul plin de căldura prieteniilor regăsite, spre noi primejdii şi aventuri, spre noi misiuni.

SFÂRŞIT